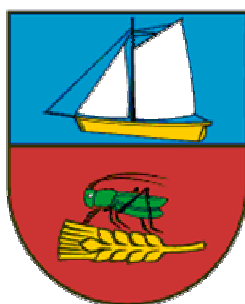

STRATEGIA
ROZWOJU SPOŁECZNO – GOSPODARCZEGO
GMINY USTKA

Ustka, marzec 2009 rok

Wykonawca:

Doradztwo Gospodarcze Koncept

76-200 Słupsk, ul. Poznańska 1a

tel. (0 59) 8 425 128

fax.(0 59) 8 468 574

<http://www.dgkoncept.pl>, e-mail: biuro@dgkoncept.pl

Dokument został opracowany przez zespół konsultantów DGKoncept w składzie:

Barbara Burzyńska

Inga Kawałek

Aleksandra Klimczuk

Grażyna Socha

Monika Walczyk

Dziękujemy Pani Wójt Annie Sobczuk - Jodłowskiej oraz pracownikom Urzędu Gminy Ustka zaangażowanym w przygotowanie strategii za poświęcony czas oraz życzliwość i zaangażowanie we współpracę z naszym zespołem oraz wkład w ostateczne wyniki i kształt niniejszego dokumentu.

Życzymy również sukcesów we wdrażaniu przewidzianych w Strategii działań i osiągnięcia założonych celów.

Zespół konsultantów DGKoncept

Na okładce niniejszego opracowania wykorzystano zdjęcie ze strony internetowej Urzędu Gminy Ustka – www.ustka.ug.gov.pl

WSTĘP

Strategia rozwoju społeczno – gospodarczego gminy Ustka stanowi odniesienie do strategicznych dokumentów rządowych i regionalnych, programując rozwój gminy na lata 2008 – 2015.

Okres programowania jest zgodny z okresem nowej perspektywy finansowej Unii Europejskiej na lata 2007 – 2013 (n+2).

Opracowanie nowego dokumentu strategicznego uwzględniającego zasady zrównoważonego rozwoju, winno umożliwić racjonalne wykorzystanie lokalnych zasobów i pozwolić skoncentrować się na działaniach, które w sposób przemyślany i ekonomicznie uzasadniony doprowadzą do osiągnięcia największego założonego efektu synergii.

Wprowadzenie gospodarki rynkowej i znaczące zmiany instytucjonalne, obok zjawisk pozytywnych, spowodowały nasilenie nowych problemów, w tym związanych z bezrobociem, niską konkurencyjnością niektórych sektorów gospodarki, rozwarstwieniem dochodów społeczeństwa.

Wejście Polski do Unii Europejskiej stworzyło szansę pozyskania wsparcia finansowego na rozwój naszej gminy. Pozwoli to na przyspieszenie poprawy warunków społeczno – gospodarczych i podniesienie konkurencyjności naszej gminy.

Czy nasza nowa strategia będzie dokumentem „żywym”, umożliwiającym realizację wypracowanej wizji rozwoju, zależy będzie od determinacji i zaangażowania nie tylko władz gminy, ale przede wszystkim partnerów społecznych, samorządowych, organizacji pozarządowych, przedsiębiorców, ludzi kultury i nauki oraz wszystkich mieszkańców.

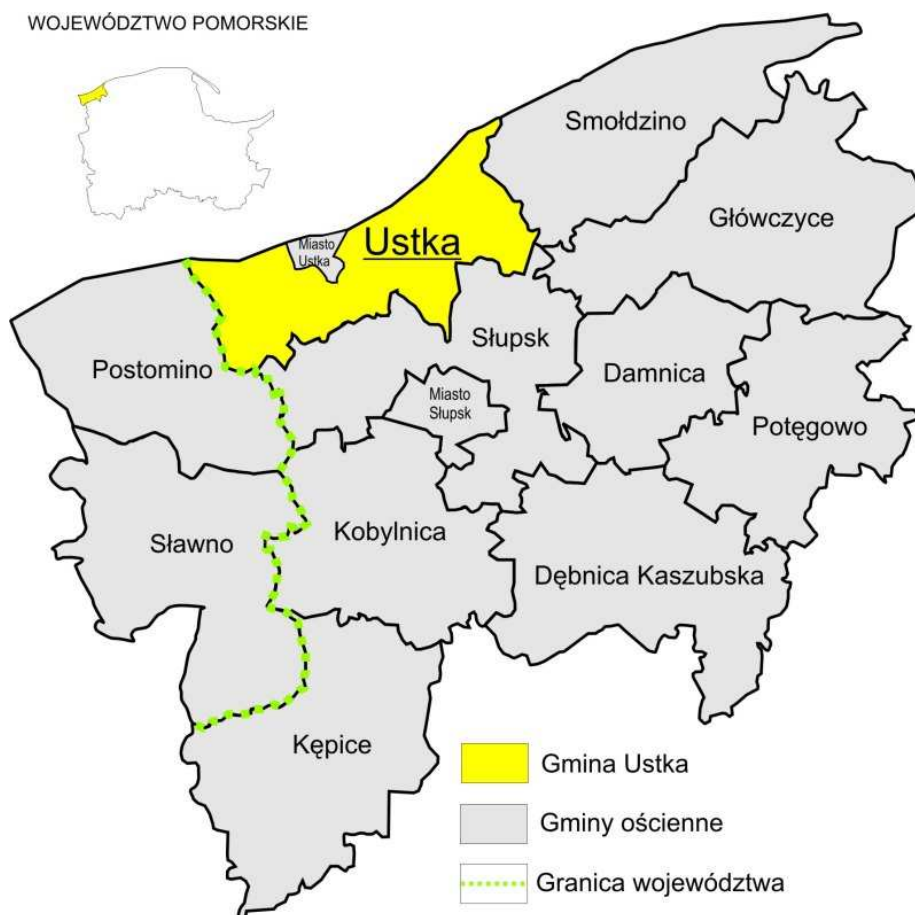
Wierzymy, że uda nam się wspólnie zmniejszyć dystans rozwojowy do bogatszych gmin europejskich i zdecydowanie poprawić jakość życia naszej społeczności.

Przewodniczący Rady Gminy

Wójt Gminy Ustka

WSTĘP	2
METODOLOGIA.....	6
I. RAPORT O STANIE GMINY	8
1. CHARAKTERYSTYKA OGÓLNA.....	8
1.1. Podstawowe informacje o gminie.....	8
1.2. Struktura wykorzystania gruntów.....	9
1.3. Charakterystyka demograficzna.....	10
1.4. Zasoby przyrodnicze.....	17
1.5. Zasoby kulturowe.....	19
2. INFRASTRUKTURA TECHNICZNA.....	20
2.1. Transport.....	20
2.2. Energetyka i teleinformatyka	21
2.3. Zaopatrzenie w gaz.....	21
2.4. Zaopatrzenie w ciepło.....	22
2.5. Zaopatrzenie w wodę.....	22
2.6. Kanalizacja.....	23
2.7. Infrastruktura ochrony środowiska.....	23
2.8. Tereny pod inwestycje.....	24
3. DZIAŁALNOŚĆ PRODUKCYJNA, USŁUGOWA, RYNEK PRACY	25
3.1. Podmioty gospodarcze.....	25
3.2. Rolnictwo i leśnictwo.....	27
3.3. Turystyka i baza turystyczna.....	29
3.4. Rynek pracy, bezrobocie.....	32
4. JAKOŚĆ ŻYCIA MIESZKAŃCÓW	33
4.1. Gospodarka mieszkaniowa.....	33
4.2. Oświata i wychowanie.....	36
4.3. Ochrona zdrowia.....	37
4.4. Bezpieczeństwo publiczne.....	38
4.5. Opieka społeczna.....	39
4.6. Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego.....	42
4.7. Kultura fizyczna i sport.....	44
4.8. Aktywizacja mieszkańców.....	44
II. ANALIZA PORÓWNAWCZA.....	46
Wykres 1. Powierzchnia ogólna gmin w ha.....	47
Wykres 2. Ludność według stanu na 31.12.2006 r.....	47
Wykres 3. Gęstość zaludnienia (ludność na 1 km ²) 2006 r.....	48
Wykres 4. Liczba kobiet przypadająca na 100 mężczyzn 2006 r.....	48
Wykres 5. Dochody ogółem na 1 mieszkańca (w zł) 2006 r.....	48
Wykres 6. Wydatki ogółem na 1 mieszkańca (w zł) 2006 r.....	49
Wykres 7. Dochody własne ogółem na 1 mieszkańca (w zł) 2006 r.....	49
Wykres 8. Samodzielność budżetu - dochody własne w dochodach ogółem (w %) 2006 r.....	49
Wykres 9. Wydatki majątkowe inwestycyjne na 1 mieszkańca (w zł) 2006 r.....	50
Wykres 10. Wydatki inwestycyjne w wydatkach ogółem (w %) 2006 r.....	50
Wykres 11. Struktura ludności w 2006 r. w wieku:.....	50
Wykres 13. Ludność w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku przedprodukcyjnym w 2006 r.....	51
Wykres 14. Ludność w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym w 2006 r...	51
Wykres 15. Bezrobocie (w %) 2006 r.*.....	52
Wykres 16. Struktura bezrobocia według płci (w %) stan na 31.12.2006 r.....	52
Wykres 17. Struktura wykorzystania gruntów (w %) w 2005 r.....	53
Wykres 18. Struktura wykorzystania użytków rolnych (w %) w 2005 r.....	53

Wykres 19. Wielkość sieci rozdzielczej wodociągowej na 100 km ² 2006 r.....	53
Wykres 20. Wielkość sieci rozdzielczej kanalizacyjnej na 100 km ² 2006 r.	54
Wykres 21. Wydatki z budżetu na gospodarkę mieszkaniową 2006 r.....	54
Wykres 22. Wydatki ogółem na oświatę i wychowanie na 1 mieszkańca (w zł) 2006 r.....	54
Wykres 23. Wydatki ogółem na ochronę zdrowia na 1 mieszkańca (w zł) 2006 r.....	55
Wykres 24. Wydatki ogółem na pomoc społeczną i pozostałe działania w zakresie polityki społecznej na 1 mieszkańca (w zł) 2006 r.	55
Wykres 25. Wydatki na przeciwdziałanie alkoholizmowi na 1 mieszkańca (w zł) 2006 r.....	55
III. PODSUMOWANIE RAPORTU O STANIE GMINY	57
1. SYNTEZA RAPORTU	57
1.1. Infrastruktura techniczna.....	57
1.2. Działalność produkcyjna, usługowa, rynek pracy.....	58
1.3. Turystyka.....	59
1.4. Jakość życia	59
2. ANALIZA SWOT	60
IV. STRATEGIA ROZWOJU GMINY	63
1. WIZJA I MISJA GMINY USTKA	63
2. PRIORYTETY ROZWOJU I CELE STRATEGICZNE	64
2.1. Uzasadnienie wyboru priorytetów	64
2.2. Cele strategiczne ustalone do realizacji w ramach priorytetów	66
2.3. Priorytety, cele strategiczne, kierunki działań	67
3. WDRAŻANIE STRATEGII	72
3.1. Zgodność strategii gminy z ważnymi dokumentami strategicznymi.....	72
3.2. Zasady wdrażania strategii.....	74
3.3. Finansowanie wdrażania Strategii.....	75
3.3.1. Dofinansowanie rozwoju ze środków UE i programów rządowych.....	76
4. MONITOROWANIE I OCENA REALIZACJI	79
4.1. Wskaźniki monitoringu.....	80
4.1.1. Zestawienie wskaźników i źródeł finansowania.....	81
ZAŁĄCZNIK NR 1. REJESTR OBOWIĄZUJĄCYCH PLANÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO NA TERENIE GMINY USTKA (STAN NA DZIEŃ 28.01.2008)	88
WYKAZ TABEL UMIESZCZONYCH W RAPORCIE O STANIE GMINY	95

METODOLOGIA

Pracę nad strategią rozwoju społeczno – gospodarczego gminy wiejskiej Ustka podzielono na dwie zasadnicze części:

I część diagnostyczna

II część planistyczna

W części pierwszej dokonano wyboru zakresu obszarów diagnostycznych oraz wyboru jednostek samorządu terytorialnego, które posłużyły do wykonania analizy porównawczej. Diagnozie poddano aktualny stan gminy w zakresie uwarunkowań rozwoju, zasobów, wyposażenia w infrastrukturę techniczną, społeczną, działalność produkcyjno – usługową, rynek pracy, jakość życia mieszkańców i ich aktywizację.

Do analizy porównawczej przyjęto gminy sąsiadujące z gminą wiejską Ustka, tj. Smołdzino, Słupsk i Postomino oraz miasto Ustka. Dla głębszego porównania przyjęto gminy nadmorskie Wicko i Darłowo oraz podobną obszarowo i ludnościowo gminę Kobylnica, kierując się dodatkowo dochodem gmin na 1 mieszkańca.

Jako dodatkową informację w analizie porównawczej wykorzystano dane dla powiatu słupskiego i województwa pomorskiego.

Przyjęte obszary diagnostyczne opisano wykorzystując dokumenty opracowane dla gminy Ustka, dane statystyczne oraz informacje, opinie i wnioski pracowników merytorycznych urzędu gminy.

W opisie dokonano analizy dynamiki zmian w gminie na tle zmian w gminach porównawczych za lata 2000 – 2006 według danych Urzędu Statystycznego – tam gdzie uzyskanie takich danych było możliwe.

W trakcie opracowywania części diagnostycznej przeprowadzono spotkania robocze z merytorycznymi pracownikami Urzędu Gminy Ustka.

Opracowanie robocze części diagnostycznej ze wstępną analizą problemów poddano weryfikacji przez zainteresowanych przedstawicieli gminy i władzę gminną.

Po wstępnym przyjęciu części diagnostycznej i uzupełnieniu jej o nadesłane uwagi, przeprowadzono „warsztaty” na których wypracowano wstępną analizę SWOT oraz projekt wizji i misji gminy, kierunki dalszego rozwoju.

Materiały te, po weryfikacji i uzupełnieniu zamieszczono w strategii. Przyjęty zakres kierunków działań oraz metody wdrażania i monitorowania strategii ustalono wstępnie z zarządem gminy.

Projekt strategii zostanie rozesłany wszystkim radnym gminy i zainteresowanym podmiotom w celu zebrania uwag i wniosków. Ostateczna wersja projektu dokumentu zostanie przedstawiona na sesji Rady Gminy do akceptacji w formie uchwały.

I. RAPORT O STANIE GMINY

1. Charakterystyka ogólna

1.1. Podstawowe informacje o gminie

Gmina Ustka położona jest na środkowym wybrzeżu Bałtyku między ujściem rzeki Słupi i Łupawy. Od wschodu graniczy ze Słowińskim Parkiem Narodowym – Światowym Rezerwatem Biosfery, od południa z Parkiem Krajobrazowym „Dolina Słupi”, a od strony zachodniej z gminą Postomino (woj. zachodniopomorskie). Granicę północną stanowi pas nabrzeża o długości około 25 km, z wydzielonym pośrodku, pięciokilometrowym pasem wybrzeża należącym do Miasta Ustki, oddzielnej jednostki administracyjnej.

Administracyjnie gmina Ustka położona jest na skraju województwa pomorskiego, w północno – zachodniej jego części, od wschodu graniczy z gminą Smołdzino, od południa z gminą wiejską Słupsk, a od zachodu z gminą Postomino leżącą już w województwie zachodniopomorskim. Znaczna część obszaru gminy położona jest w strefie ochrony uzdrowiskowej Uzdrowiska Ustka.

Przez obszar gminy przebiegają ważniejsze szlaki komunikacyjne, takie jak droga wojewódzka Słupsk – Ustka nr 210, Ustka – Darłowo nr 203 oraz linia kolejowa Słupsk – Ustka.

Siedziba władz gminy znajduje się na skraju miasta Ustka, w odległości około 20 km od stutysięcznego miasta Słupsk.

Powierzchnia geodezyjna gminy to 21.746 ha, co stanowi 9,4% powierzchni powiatu słupskiego i 1,2% powierzchni województwa.

Ludność gminy na koniec 2006 roku wynosiła 7.367 osób, co stanowiło 8,0% ludności powiatu słupskiego i 0,3% ludności województwa.

Gęstość zaludnienia wynosi 34 osoby/km², przy średniej gęstości zaludnienia dla powiatu słupskiego wynoszącej 40 osób/km² i województwa pomorskiego 120 osób/km².

W okresie sezonu letniego gmina gości ponad 200 tys. turystów z kraju i coraz częściej z zagranicy. Jednorazowo gmina może przyjąć 15 tys. turystów. Największą popularnością wśród turystów cieszą się miejscowości położone najbliżej morza, tj. Rowy, Dębina, Poddąbie, Orzechowo, Przewłoka i Wodnica.

Gmina Ustka prowadzi aktywną politykę promocji oraz współpracy z jednostkami samorządu terytorialnego w kraju i za granicą tj.:

1. Współpraca z miastem Anklam w Niemczech – umowa z dnia 07.12.1995 r.
2. Współpraca z gminą Porąbka – umowa z 07.12.2001 r.
3. Współpraca z gminą miejską Ustka – umowa z 15.07.2007 r.
4. Współpraca z gminą Chybie – porozumienie z 08.11.2007 r.

Podstawowymi celami współpracy są:

- wymiana doświadczeń w różnych dziedzinach życia społecznego i gospodarczego oraz administracji,
- inicjowanie i wspieranie kontaktów między szkołami, stowarzyszeniami, podmiotami gospodarczymi i mieszkańcami,
- wymiana kulturalna i sportowa,
- promocja,
- realizacja wspólnych projektów.

Gmina jest członkiem wspierającym wielu stowarzyszeń i fundacji lokalnych i krajowych oraz tworzy dobry klimat dla aktywizacji mieszkańców wokół wspólnych celów.

Położenie gminy w strefie wybrzeża, zasoby przyrodnicze i kulturowe predysponują ją do rozwoju gospodarki morskiej, turystyki, rekreacji i lecznictwa uzdrowiskowego w części północnej, natomiast bliskość miasta Słupska i dobre gleby sprzyjają rozwojowi usług, rolnictwa, przetwórstwa żywności i różnych form zagospodarowania w części południowej gminy.

Taka różnorodność potencjału gminy umożliwia wszechstronny i zróżnicowany rozwój z poszanowaniem uwarunkowań wynikających z konieczności ochrony brzegów morskich, szczególnie klifowych i unikatowej przyrody. Zachowanie zasad zrównoważonego rozwoju ma tu szczególne znaczenie.

1.2. Struktura wykorzystania gruntów

Tabela 1. Struktura wykorzystania gruntów w gminie Ustka*

Lp.	Wyszczególnienie	Powierzchnia w ha	%	Udział% w powierzchni całkowitej
1.	Użytki rolne w tym:	12 279	100	56,5
	- grunty orne	8 439	68,7	
	- sady	38	0,3	
	- łąki trwałe	2 081	17,0	
	- pastwiska trwałe	1 413	11,5	
	- grunty rolne zabudowane	158	1,3	
	- grunty pod stawami	0	-	
	- grunty pod rowami	150	1,2	
2.	Grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzaczone w tym:	6 873	100	31,6
	- zadrzewione i zakrzaczone	145		
3.	Grunty zabudowane i zurbanizowane w tym:	946	100	4,3
	- tereny mieszkalne	149	15,8	
	- tereny przemysłowe	18	1,8	
	- tereny rekreacyjno-wypoczynkowe	49	5,2	
	- drogi	619	65,5	
	- tereny kolejowe	4	0,4	
	- użytki kopalne	4	0,4	
	- zurbanizowane tereny niezabudowane	51	5,4	
	- inne tereny zabudowane	41	4,3	
	- inne	11	1,2	
4.	Grunty pod wodami w tym:	302	100	1,4
	- morskimi wewnętrznymi	1	0,4	
	- powierzchniami płynącymi	293	97,0	
	- powierzchniami stojącymi	8	2,6	
5.	Użytki ekologiczne	231		1,1
6.	Nie użytki	891		4,1
7.	Tereny różne	224		1,0
	Powierzchnia gminy ogółem	21 746		100

*) powierzchnia geodezyjna wg stanu na 01.01.2008 r.

Zródło: Główny Urząd Geodezji i Kartografii

1.3. Charakterystyka demograficzna

- **Stan ludności**

Ludność gminy Ustka według stanu na dzień 31.12.2007 r. wynosiła 7.526 osób. Poniżej przedstawiono, jak kształtowała się liczba ludności gminy na przestrzeni ostatnich lat.

Tabela 2. Ludność gminy Ustka według stanu na 31 grudnia dla lat: 2000-2006

Rok	Ludność gminy							Dynamika 2000=100
	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	
Liczba ludności	7 144	7 184	7 197	7 242	7 322	7 323	7 367	103,12
w tym mężczyźni	3 592	3 603	3 617	3 630	3 703	3 676	3 703	103,09
w tym kobiety	3 552	3 581	3 580	3 612	3 619	3 647	3 664	103,15

Źródło: GUS Bank Danych Regionalnych

Liczba ludności ogółem od 2000 roku do roku 2006 wzrosła o 3,12%. W poszczególnych latach badanego okresu tendencja wzrostu liczby ludności była zmienna. Największy wzrost w stosunku do roku poprzedniego zaobserwowano w 2001 roku, najmniejszy w roku 2005. Corocznie liczba ludności rośnie, ale dynamika przyrostu jest niewielka.

We wszystkich latach w populacji ludności ogółem większy odsetek stanowili mężczyźni.

W porównaniu do gmin sąsiednich najwięcej ludności w okresie 2000 – 2006 przybyło w gminie Kobylnica (5,4%) i Słupsk (3,9%). W pozostałych gminach przyrost ludności był niższy niż w gminie Ustka. W tym czasie dla całego powiatu słupskiego zaobserwowano wzrost o 1,4%. Tempo wzrostu ludności w gminie jest na średnim poziomie wojewódzkim i powiatowym.

Ludność gminy Ustka stanowi 7,97% ludności powiatu.

- **Gęstość zaludnienia**

Tabela 3. Gęstość zaludnienia gminy Ustka na tle powiatu i gmin porównawczych według stanu na 31.12.2006 r.

Jednostka terytorialna	Ludność na 1 km ²
gm. Ustka	34
gm. Darłowo	28
gm. Postomino	31
miasto Ustka	1590
gm. Smołdzino	13
gm. Wicko	26
gm. Słupsk	52
gm. Kobylnica	40
powiat słupski	40
woj. pomorskie	120

Źródło: GUS Bank Danych Regionalnych

Analiza gęstości zaludnienia gminy Ustka na tle analizowanych gmin wiejskich pozwala stwierdzić, iż zajmuje ona trzecie miejsce po gminie wiejskiej Słupsk i gminie Kobylnica. Średnia gęstość zaludnienia gmin wiejskich w powiecie słupskim z wyłączeniem miast Ustka i Kępice wynosi 32,2 osób/km². Gęstość zaludnienia na obszarach wiejskich województwa pomorskiego wynosi 42 osoby/km², a w kraju 51 osób/km² (dane z 2005 r.).

- **Ludność według płci**

Tabela 4. Ludność z podziałem na kobiety i mężczyzn (stan na 31.12.2006 r.)

Jednostka terytorialna	Kobiety	% ogółu	Mężczyźni	% ogółu
powiat słupski	46 293	50,12	40 062	49,88
gmina Ustka	3 664	49,74	3 703	50,26

Źródło: GUS Bank Danych Regionalnych

- **Współczynnik feminizacji**

Współczynnik feminizacji w powiecie słupskim (stan na 31.12.2006 r.) wynosił 100,5, a dla całego województwa pomorskiego wyniósł 105,8. W gminach ościennych wskaźnik kobiet przypadających na 100 mężczyzn kształtował się różnorodnie. Jedyną tendencją jest utrzymujący się na przestrzeni lat wysoki (ok. 110) wskaźnik kobiet przypadających na 100 mężczyzn w mieście Ustka. W gminie Ustka wskaźnik ten wynosi 98,9, jest zatem niższy od danych dla powiatu i województwa.

- **Ludność w sołectwach**

Według stanu na dzień 31.12.2007 r. liczba ludności w poszczególnych sołectwach gminy Ustka przedstawiała się następująco:

Tabela 5. Ludność gminy Ustka wg sołectw

Lp.	Nazwa wsi sołeckiej	Liczba mieszkańców	%	Miejscowości wchodzące w skład sołectw
1.	Charnowo	324	4,3	
2.	Dębina	107	1,4	
3.	Duninowo	511	6,8	Duninówko
4.	Gąbino	596	7,9	Dominek, Osieki Słupskie
5.	Grabno	482	6,4	Zimowiska
6.	Lędowo	233	3,1	Modła, Modlinek, Lędowo Osiedle
7.	Machowino	515	6,8	
8.	Machowinko	345	4,6	Redwanki, Poddąbie
9.	Niestkowo	164	2,2	
10.	Możdżanowo	202	2,7	
11.	Objazda	1021	13,6	Bałamątek
12.	Pęplino	363	4,8	
13.	Przewłoka	753	10,0	Orzechowo, Zapadłe
14.	Rowy	397	5,3	
15.	Starkowo	231	3,1	Golęcino, Krężółki
16.	Wodnica	454	6,1	
17.	Wytowno	397	5,2	Dalimierz Przewłocki
18.	Zaleskie	431	5,7	Zabłocie.
Razem mieszkańcy gminy:		7526	100	

Źródło: Urząd Gminy Ustka, obliczenia własne

W gminie Ustka są 34 miejscowości należące do 18 sołectw. Najliczniejszym sołectwem jest Objazda, w której zamieszkuje 1.021 osób, co stanowi 13,6% mieszkańców gminy. Kolejnymi co do liczebności są: Przewłoka, Gąbino, Machowino, i Duninowo, liczące ponad 500 osób. W gminie przeważają jednak wsie o liczbie mieszkańców poniżej 300 osób. Najmniejszym sołectwem jest Dębina, w której zameldowanych jest 107 osób.

Średnio na jedną miejscowość w gminie Ustka przypada 221 osób.

W jednej miejscowości wiejskiej w kraju przeciętna liczba ludności wynosi 277 osób.

Sieć osadnicza gminy tworzona jest przez ośrodki wiejskie o charakterze turystyczno-wypoczynkowym (Dębina, Rowy, Poddąbie, Orzechowo), ośrodki wiejskie dobrze powiązane komunikacyjnie z miastem Ustka (Duninowo, Zaleskie, Grabno, Przewłoka) oraz Słupskiem (Objazda, Machowino, Wotywno).

We wsiach przeważa zabudowa jednorodzinna oraz siedliskowa. Zespoły zabudowy wielorodzinnej występują we wsiach dawnych PGR-ów: Objazda, Gąbino, Duninowo, Zaleskie, Grabno, Dalimierz Przewłocki, Zimowiska, Chanowo. Zabudowa o charakterze turystycznym występuje dość licznie w pasie nadmorskim (ośrodki wypoczynkowe, pensjonaty, domy letniskowe, pola biwakowe itp.).

• Migracje

Tabela 6. Zameldowania na pobyt stały w gminie według kierunków, z których przybyła ludność

Rok	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
z miasta	86	74	110	132	111	136	130
ze wsi	23	23	22	27	26	30	29
z zagranicy	1	0	2	3	1	2	0
Ogółem zameldowanie	110	97	134	162	138	168	159

Źródło: GUS Bank Danych Regionalnych

Na przestrzeni lat 2000 – 2006 do gminy przybywała przede wszystkim ludność z miast. Zjawisko to nasiliło się po 2003 roku i ta tendencja utrzymuje się do 2006 roku. Po 2003 roku zameldowania z miast stanowiły ponad 81% wszystkich zameldowań. Zameldowania będące wynikiem przyjazdu z zagranicy miały niewielkie znaczenie (1-3 osób rocznie).

Tabela 7. Wymeldowania z gminy w latach 2000 – 2006:

Rok	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
do miasta	83	67	76	113	100	98	95
na wieś	26	44	37	16	23	12	39
za granicę	0	0	0	0	2	3	6
Ogółem zameldowanie	109	111	113	129	125	113	140

Źródło: GUS Bank Danych Regionalnych

Wymeldowania do miast w stosunku do wsi przeważały we wszystkich latach okresu 2000 – 2006.

Saldo migracji w gminie Ustka w porównaniu z gminami ościennymi przedstawia się następująco:

Tabela 8. Saldo migracji w gminie Ustka na tle gmin porównawczych za lata 2000 – 2006

Jednostka terytorialna	Saldo migracji								Saldo migracji ogółem
	w ruchu wewnętrznym				zagranica				
	ogółem				ogółem				
	2000	2002	2004	2006	2000	2002	2004	2006	za 2006
	[osoba]	[osoba]	[osoba]	[osoba]	[osoba]	[osoba]	[osoba]	[osoba]	[osoba]
gm. Ustka	0	19	14	25	1	2	-1	-6	19
gm. Darłowo	-1	16	39	37	0	0	4	3	40
gm. Postomino	-15	-30	-14	-37	0	3	5	2	-35
m. Ustka	-24	-54	-50	-57	8	5	3	-9	-66
gm. Smołdzino	-17	-33	-9	-55	0	1	0	-5	-60
gm. Wicko	-1	-1	4	-6	1	0	-2	0	-6
gm. Słupsk	11	25	116	129	2	3	0	-44	85
gm. Kobylnica	-10	30	51	119	1	2	0	-11	108
powiat słupski	-173	-157	-45	3	14	8	1	-126	-123
woj. pomorskie	1 651	1 982	2 316	2 341	-1 233	-1 300	-400	-3 275	-934

Źródło: GUS Bank Danych Regionalnych, obliczenia własne

Napływ ludności do gminy w stosunku do odpływu z gminy był wyższy we wszystkich latach za wyjątkiem 2001 roku, kiedy zanotowano ujemne saldo migracji (-14 osób). Zjawiskiem zanotowanym po raz pierwszy w 2004 r. jest wymeldowanie się osób z powodu wyjazdu za granicę, co związane jest z otwarciem granic po wstąpieniu Polski do Unii Europejskiej. W gminie Ustka występuje dodatnie saldo migracji, co jest zjawiskiem pozytywnym, świadczącym o systematycznym napływie ludności do gminy i wzroście atrakcyjności osiedleńczej.

• Ruch naturalny ludności w gminie Ustka

Tabela 9. Urodzenia żywe

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
kobiety	40	47	32	30	49	34	45
mężczyźni	41	48	39	39	50	37	39
Ogółem urodzenia	81	95	71	69	99	71	84

Źródło: GUS Bank Danych Regionalnych

Urodzenia na terenie gminy Ustka nie wykazują żadnej stałej tendencji na przestrzeni badanych lat. Średnioroczne urodzenia wynoszą 81 osób i wahają się od 69 urodzeń (w 2003 r.) do 99 (w roku 2004).

W podziale na płeć przeważają urodzenia mężczyzn, z wyjątkiem roku 2006, w którym urodziło się więcej kobiet.

Tabela 10. Zgony na terenie gminy Ustka w latach 2000 – 2006

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
kobiety	27	29	23	22	23	20	26
mężczyźni	42	31	41	49	31	38	39
Ogółem zgony	69	60	64	71	54	58	65

Źródło: GUS Bank Danych Regionalnych

Za wyjątkiem 2003 roku, ogólna liczba zgonów jest niższa od ogólnej liczby urodzeń. W ogólnej liczbie zgonów przeważają mężczyźni w porównaniu do zgonów kobiet.

• Ludność według ekonomicznych grup wieku

Przez ludność w wieku produkcyjnym rozumie się ludność w wieku zdolności do pracy. Dla mężczyzn przyjęto wiek 18-64 lata, dla kobiet 18-59 lat. Przez ludność w wieku nieprodukcyjnym rozumie się ludność w wieku przedprodukcyjnym, tj. do 17 lat oraz ludność w wieku poprodukcyjnym, tj. mężczyzn w wieku 65 lat i więcej, kobiety – 60 lat i więcej.

Tabela 11. Ludność w wieku przedprodukcyjnym, produkcyjnym i poprodukcyjnym w gminie Ustka

Ludność	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	Dyna- mika 2000 =100
ogółem	7144	7184	7197	7242	7322	7323	7367	103,1
w wieku przedprodukcyjnym	2028	1964	1889	1811	1764	1744	1693	83,5
w wieku produkcyjnym	4236	4327	4410	4530	4645	4678	4780	112,8
w wieku poprodukcyjnym	880	894	898	901	913	901	894	101,6

Źródło: GUS Bank Danych Regionalnych

Ogólna liczba ludności w Gminie Ustka w latach 2000 – 2006 zwiększyła się o 223 osoby (3,1%) i wyniosła na koniec 2006 r. 7.367 osób. W tym okresie liczba osób w wieku przedprodukcyjnym zmalała o 335 osób, tj. o 16,5%, w wieku produkcyjnym wzrosła o 544 osoby, tj. o 12,8%, a w wieku poprodukcyjnym utrzymała się na zbliżonym poziomie (spadek jedynie o 14 osób, tj. o 1,6%).

Wskaźniki udziału ludności według ekonomicznych grup wieku do ludności ogółem (w %) dla gminy Ustka na tle gmin porównawczych przedstawiają się następująco:

1. Ludność w wieku przedprodukcyjnym do ludności ogółem (w %)
2. Ludność w wieku produkcyjnym do ludności ogółem (w %)
3. Ludność w wieku poprodukcyjnym do ludności ogółem (w %)

Tabela 12. (1) Udział ludności w wieku przedprodukcyjnym do ludności ogółem (w %)

Jednostka terytorialna	2000	2002	2004	2006
gm. Ustka	28,4	26,2	24,1	23,0
gm. Darłowo	29,0	27,6	26,3	25,0
gm. Postomino	30,0	28,2	26,6	25,8
miasto Ustka	22,4	20,3	18,6	17,3
gm. Smołdzino	28,0	26,0	23,9	22,2
gm. Wicko	31,4	29,1	27,2	25,9
gm. Słupsk	29,8	27,6	25,8	24,5
gm. Kobylnica	28,9	26,3	24,1	22,5
powiat słupski	28,7	26,5	24,5	23,1
woj. pomorskie	25,5	23,8	22,3	21,3

Źródło: GUS Bank Danych Regionalnych

Wskaźnik udziału ludności w wieku przedprodukcyjnym do ludności ogółem maleje w badanym okresie zarówno w gminie Ustka jak i gminach porównawczych. Tendencja ta utrzymywała się także w powiecie słupskim i województwie pomorskim.

Tabela 13. (2) Udział ludności w wieku produkcyjnym do ludności ogółem (w%)

Jednostka terytorialna	2000	2002	2004	2006
gm. Ustka	59,3	61,3	63,4	64,9
gm. Darłowo	57,6	59,3	60,9	62,7
gm. Postomino	57,6	59,4	61,4	62,5
miasto Ustka	65,3	66,8	68,0	67,9
gm. Smołdzino	59,7	61,8	63,7	64,8
gm. Wicko	58,7	60,8	62,4	63,5
gm. Słupsk	60,6	62,9	64,9	66,2
gm. Kobylnica	59,4	62,1	64,2	66,1
powiat słupski	59,9	62,0	64,0	65,1
woj. pomorskie	61,4	62,8	63,9	64,5

Źródło: GUS Bank Danych Regionalnych

W latach 2000 – 2006 nastąpił wzrost wskaźnika udziału ludności w wieku produkcyjnym do ludności ogółem. Podobna tendencja utrzymuje się we wszystkich gminach porównawczych, w powiecie słupskim i w województwie pomorskim.

Tabela 14. (3) Udział ludności w wieku poprodukcyjnym do ludności ogółem (w%)

Jednostka terytorialna	2000	2002	2004	2006
gm. Ustka	12,3	12,5	12,5	12,1
gm. Darłowo	13,4	13,1	12,8	12,3
gm. Postomino	12,4	12,4	12,0	11,7
miasto Ustka	12,3	12,9	13,4	14,8
gm. Smołdzino	12,3	12,1	12,3	12,9
gm. Wicko	9,8	10,1	10,4	10,6
gm. Słupsk	9,6	9,5	9,3	9,3
gm. Kobylnica	11,7	11,6	11,7	11,4
powiat słupski	11,4	11,5	11,5	11,8
woj. pomorskie	13,1	13,5	13,8	14,2

Źródło: GUS Bank Danych Regionalnych

Wskaźnik udziału ludności w wieku poprodukcyjnym do ludności ogółem w gminie Ustka w badanym okresie ulegał niewielkim wahaniom i w roku 2006 był niższy o 0,2% niż w roku 2000. Wskaźnik ten, dla gmin porównawczych był różnicowany, a w powiecie słupskim i województwie pomorskim wykazywał tendencję wzrostową.

• Wskaźniki obciążenia demograficznego

Obciążenie demograficzne rozumiane jest jako udział osób utrzymywanych na 100 osób pracujących. Odzwierciedla on zmiany liczby osób niepracujących (dzieci i osób starszych) przypadających na osoby pracujące.

Obciążenia demograficzne określają trzy najistotniejsze wskaźniki:

1. Ludność w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym – wskaźnik (1)
2. Ludność w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku przedprodukcyjnym – wskaźnik (2)
3. Ludność w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym – wskaźnik (3)

Tabela 15. Wskaźnik obciążenia demograficznego (1)

		gm. Ustka	gm. Darłowo	gm. Postomino	miasto Ustka	gm. Smołdzino	gm. Wicko	gm. Słupsk	gm. Kobylnica	powiat słupski	woj. pomorskie
Ludność w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym	2002	63,2	68,7	68,4	49,7	61,7	64,5	59,1	61,0	61,2	59,3
	2004	57,6	64,1	62,9	47,1	56,9	60,2	54,0	55,8	56,4	56,5
	2006	54,1	59,5	60,0	47,3	54,2	57,5	51,1	51,3	53,6	54,9

Źródło: GUS Bank Danych Regionalnych

Stopniowo maleje w gminie Ustka liczba osób w wieku nieprodukcyjnym przypadająca na 100 osób w wieku produkcyjnym. W 2002 r. liczba ta wynosiła 63,2 osoby, a w 2006 – 54,1 osoby.

W tym samym czasie w powiecie słupskim nastąpił spadek z 61,2 w 2002 r. do 53,6 w roku 2006.

Tabela 16. Wskaźnik obciążenia demograficznego (2)

		gm. Ustka	gm. Darłowo	gm. Postomino	miasto Ustka	gm. Smołdzino	gm. Wicko	gm. Słupsk	gm. Kobylnica	powiat słupski	woj. pomorskie
Ludność w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku przedprodukcyjnym	2002	47,5	47,6	43,9	63,4	46,6	34,8	34,5	44,1	43,4	56,8
	2004	51,8	48,7	45,1	72,3	51,5	38,1	36,0	48,6	47,1	61,7
	2006	52,8	49,5	45,5	85,6	58,3	41,0	37,8	50,4	51,0	66,5

Źródło: GUS Bank Danych Regionalnych

W gminie Ustka na 100 osób w wieku przedprodukcyjnym przypadało w 2002 r. 47,5 osób w wieku poprodukcyjnym, a w 2006 r. liczba to wzrosła do 52,8.

Ta sama tendencja utrzymuje się we wszystkich jednostkach terytorialnych.

Tabela 17. Wskaźnik obciążenia demograficznego (3)

		gm. Ustka	gm. Darłowo	gm. Postomino	miasto Ustka	gm. Smołdzino	gm. Wicko	gm. Słupsk	gm. Kobylnica	powiat słupski	woj. pomorskie
Ludność w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym	2002	20,4	22,2	20,9	19,3	19,6	16,7	15,1	18,7	18,5	21,5
	2004	19,7	21,0	19,5	19,8	19,4	16,6	14,3	18,3	18,1	21,6
	2006	18,7	19,7	18,8	21,8	20,0	16,7	14,0	17,2	18,1	21,9

Źródło: GUS Bank Danych Regionalnych

Na 100 osób w wieku produkcyjnym w gminie Ustka przypadało w 2002 r. 20,4 osób w wieku poprodukcyjnym, a w 2006 r. liczba ta zmalała do 18,7 osób.

Wskaźniki o przybliżonej wartości (17-19 osób) zanotowano w gminie Darłowo, Postomino i Kobylnica. Także średnia dla powiatu słupskiego kształtowała się na podobnym poziomie i wynosiła 18,1 osób.

- **Inne dane demograficzne**

Tabela 18. Dodatkowe wskaźniki obrazujące potencjał demograficzny gminy

Wyszczególnienie		2002	2004	2006
Liczba małżeństw na 1000 ludności	(para)	2,8	4,3	6,8
Urodzenia żywe na 1000 ludności	(osoba)	9,9	13,6	11,4
Zgony na 1000 ludności	(osoba)	8,9	7,4	8,8

Źródło: GUS Bank Danych Regionalnych

W latach 2002 – 2006 wzrasta w gminie liczba zawartych małżeństw i urodzeń żywych na 1.000 ludności. Zgony na 1.000 ludności ulegają nieznacznym wahaniom.

1.4. Zasoby przyrodnicze

- **Klimat**

Klimat Ustki wynikający ze ścierania się klimatu morskiego i kontynentalnego cechuje się dużą zmiennością warunków pogodowych. Średnia temperatura roczna to +7,6°C. Najcieplejsze miesiące to lipiec i sierpień, najchłodniejsze to styczeń i luty. Okres wegetacji trwa przeciętnie 214 dni, zima trwa średnio 105 dni. Okres gospodarczy rozpoczyna się po 23 marca i trwa do ok. 10 września.

Gmina zaliczana jest do obszarów o szczególnie korzystnych warunkach nasłonecznienia (ok. 1.700 godz./rok) oraz wzmożonego występowania silnych wiatrów o prędkości powyżej 10 m/sek. Stwarza to korzystne warunki do budowy farm wiatrowych.

- **Gleby i surowce naturalne**

Pokrywą glebową gminy stanowią obszary utworów czwartorzędowych, głównie gliny i piaski zwałowe oraz torfy i utwory mułowo – torfowe. Dominują gleby brunatne kwaśne i wylugowane, wytworzone z glin lekkich i glin lekkich pylastych, w części spiaszczonych. Gleby z racji swojego pochodzenia są z natury bardzo kwaśne i wymagają systematycznego wapnowania i racjonalnego nawożenia.

Na terenie gminy występują udokumentowane złoża surowców ilastych „Machowinko”, „Wytowno”, złoża kruszywa naturalnego „Machowino”, złoża bursztynów „Możdżanowo”, złoża kruszywa w obrębie akwenu Morza Bałtyckiego „Ławica Słupska”.

Na teren gminy wkracza swym zasięgiem obszar górniczy złoża torfów leczniczych „Ustka” i złoża wód leczniczych solanki „Ustka”. Istniejący potencjał oceniany jest jako mały.

- **Wody podziemne**

Największe zasoby wód głębinowych udokumentowane poprzez badania geologiczne występują w rejonie Wytowna i Machowinka. Występują one na głębokości 70-110 m i posiadają dobre parametry użytkowe dla eksploatacji na potrzeby zaopatrzenia ludności w wodę.

- **Wody powierzchniowe**

Największym zbiornikiem wodnym jest jezioro Modła o powierzchni całkowitej 61,9 ha i maksymalnej głębokości 4 m, które łączy się z morzem poprzez kanał Potena. Od strony wschodniej Gmina Ustka graniczy z jeziorem Gardno o pow. 2 468 ha.

Na terenie gminy Ustka zasadniczy wpływ na stany wody w rzekach i jeziorach mają wiatry wiejące z kierunku północnego i północno-zachodniego powodujące tłoczenie wód morskich do rzek i jezior, zasypywanie ujść rzek, falowanie w jeziorach. Cofka podwyższonego poziomu wód morza powoduje podniesienia poziomu wody w odcinkach ujściowych rzek Słupi, Poteny, Łupawy, Orzechówki, kanału Ustka – Przewłoka i może to być przyczyną powstania stanów powodziowych. Powodzie mogą być także powodowane nadmiernymi opadami i warunkami sztormowymi na morzu. Obszary zagrożone powodzią to tereny w dolinie rzeki Łupawy i okolice jeziora Gardno, okolice jeziora Modła i niektóre tereny w dolinie rzeki Słupi.

- **Krajobraz przestrzenny**

Równinną powierzchnię gminy urozmaica dolina rzeki Słupi i Łupawy.

- **Ochrona przyrody**

Na terenie gminy znajduje się ogółem 6.373,7 ha obszarów prawnie chronionych, z tego:

- parki narodowe stanowią obszar 288,7 ha (tj. 1,3% powierzchni gminy),
- rezerваты przyrody stanowią obszar 213,6 ha (tj. 1,0% powierzchni gminy),
- obszary chronionego krajobrazu zajmują 5.836,0 ha (tj. 26,8% powierzchni gminy),
- użytki ekologiczne – łącznie 59 obiektów o łącznej powierzchni 229,9 ha wprowadzone uchwałą rady gminy. Obejmują głównie śródleśne tereny podmokłe, miejsca występowania chronionych i rzadkich gatunków roślin i zwierząt.

Na obszarze Gminy Ustka występują następujące obszary i obiekty chronione:

- Fragment Słowińskiego Parku Narodowego, uznanego przez UNESCO za Światowy Rezerwat Biosfery – wschodni kraniec gminy w okolicach Rowów. Obejmuje ujście rzeki Łupawy z łąkami, plażą nadmorską i fragmentem boru sosnowego. Park został również objęty ochroną w ramach europejskiej sieci Natura 2000.
- Rezerwat przyrody „Jezioro Modła” o pow. 194,8 ha, obejmujący jezioro wraz z otaczającymi nieużytkami. Rezerwat przyrodniczo – ornitologiczny i wodno – roślinny utworzony w celu ochrony licznych lęgów ptactwa wodnego oraz zespołu roślinności wodnej i szuwarowej. Obowiązuje tam m.in. zakaz kąpieli i uprawiania sportów wodnych, przebywania poza miejscami wyznaczonymi, zmieniania stosunków wodnych, zbierania ziół, roślin, wypasania zwierząt, niszczenia gleby, pozyskiwania kopaliny, zanieczyszczania wody i terenu, polowania, wznoszenia budowli i znaków.

- Na pograniczu miasta i gminy Ustka, pomiędzy korytem rzeki Słupi, a torem kolejowym relacji Słupsk - Ustka znajduje się rezerwat „Buczyna nad Słupią”. Jest to 18,92 ha kompleks zbiorowisk roślinnych w sąsiedztwie z drzewostanem bukowym.
- Obszar Chronionego Krajobrazu „Pas pobraża na zachód od Ustki” o pow. ok. 7.520 ha, z czego w gminie Ustka znajduje się jego wschodnia część o pow. 2.500 ha. Teren bezpośrednio przyległy do morza, z wydrami, klifem tzw. jarosławskim, porośniętym rokitnikiem zwyczajnym. Obszar porośnięty lasem w 33% (bór suchy, świeży i bagienny). Cenne dwa przymorskie jeziora Wicko i Modła.
- Obszar Chronionego Krajobrazu „Pas pobraża na wschód od Ustki” o pow. 3.336 ha, położony od miejscowości Rowy do wschodniej granicy miasta Ustka. Główne jego walory to plaże, wydmy, klif na odcinku Poddąbie – Orzechowo – Ustka. Lasy stanowią tu 45% powierzchni obszaru.
- Park Krajobrazowy „Dolina Słupi”. Fragment Parku Krajobrazowego „Dolina Słupi”, który obejmuje obszar od środkowego biegu rzeki Słupi i jej zlewni, aż do ujścia. Cały obszar Parku wynosi 37.040 ha, a wraz z otuliną 83.170 ha. Jest on parkiem typu dolinnego, o dużej lesistości (72%), unikatowy krajobrazowo (liczne strumienie, oczka wodne i jeziora oraz dolinki) stanowi wyjątkowe środowisko dla wielu rzadkich gatunków flory i fauny. W roku 2004 Park został włączony do europejskiej sieci Natura 2000.

Pomniki przyrody – łącznie 87 obiektów, głównie pojedynczych drzew, w tym 3 obiekty wpisane do rejestru Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków, a 85 wprowadzonych uchwałą Rady Gminy.

W gminie znajdują się strefy ochrony uzdrowiskowej B i C uzdrowiska Ustka. W strefach tych wymagane są odpowiednie zasady zagospodarowania, regulowane ustawą o ochronie uzdrowiskowej oraz statutem uzdrowiska.

Wzdłuż linii brzegowej morza wyznaczony jest pas techniczny i pas ochronny brzegu morskiego, w celu utrzymania brzegu w stanie zgodnym z wymogami bezpieczeństwa i ochrony środowiska. Pas techniczny może być wykorzystywany na cele inne niż cel zasadniczy za zgodą właściwego organu administracji morskiej - Urzędu Morskiego w Słupsku.

1.5. Zasoby kulturowe

Teren gminy obejmuje ponad 340 obiektów dziedzictwa kulturowego, z których najcenniejszymi są kościoły z przylegającymi cmentarzami, 17 z nich wpisanych jest do rejestru zabytków nieruchomych. Do najcenniejszych należą:

- Kościół filialny p.w. „Znalezienia Krzyża” w Charnowie z XV w.
- Kościół p.w. „Matki Bożej Częstochowskiej” w Duninowie z XV w.
- Kościół filialny p.w. „Jana Chrzciciela” w Zimowiskach z XVI w.
- Kościół filialny p.w. „Podwyższenia Krzyża” w Machowinie z XIX w.
- Kościół filialny p.w. „Św. Bartłomieja” w Możdżanowie z XIV w.
- Kościół p.w. „Matki Bożej Częstochowskiej” w Objeździe z XVII w.
- Kościół filialny p.w. Apostołów Piotra i Pawła w Rowach z XIX w.
- Kościół w Wytownie i w kościół filialny w Zaleskich.

Wartość zabytkową przedstawiają również chałupy o budowie szachulcowej, budowle bramne oraz pałace i dziedzince dworskie znajdujące się w niektórych miejscowościach gminy. Na szczególną uwagę zasługują pałac oraz park w Duninowie pochodzący z XIX w., pałac z parkiem w Zaleskich z XVIII w. i pałac w Wytownie posadowiony na średniowiecznych fundamentach, niejednokrotnie przebudowywany, ostatnio w XIX w.

Dodatkowo w gminie znajdują się 2 strefy ochrony archeologicznej bezwzględnej wpisane do rejestru zabytków:

- cmentarzysko płaskie ludności kultury pomorskiej w Machowinku,
- fragmenty obronne nieokreślonego obiektu w Wytownie.

2. Infrastruktura techniczna

2.1. Transport

Obszar gminy, jej rozciągnięcie wzdłuż linii brzegowej morza na długości ok. 25 km i przy średniej szerokości ok. 9 km nie sprzyja kształtowaniu spójnego układu drogowego w gminie i sprawnych powiązań wewnątrz gminy. Łącznie na terenie gminy jest ok. 245 km dróg, z czego drogi wojewódzkie to 15,10 km, drogi powiatowe to 90,50 km, a drogi gminne to 376 km. Przez gminę nie przebiegają drogi krajowe.

Przez obszar gminy bieżą drogi:

- droga krajowa DK 210 Ustka – Słupsk – Unichowo, która poprzez drogę krajową DK 21 Słupsk – Suchorze – Szczecinek łączy tereny nadmorskie z południem Polski,
- droga wojewódzka DW 203 Koszalin – Darłowo – Ustka, stanowiąca fragment nadmorskiej trasy turystycznej.

Droga krajowa i wojewódzkie na większości odcinków znajdują się w bardzo dobrym stanie technicznym.

Drogi powiatowe łączą główne miejscowości gminy. Spośród 90,50 km dróg powiatowych nawierzchnię twardą mają drogi o łącznej długości 72,80 km, co stanowi 80% dróg powiatowych.

Stan techniczny większości dróg nie jest zadowalający, wiele wymaga dalszych prac modernizacyjnych, zwłaszcza w miejscowościach o zwiększonym natężeniu ruchu w sezonie letnim.

W najgorszym stanie znajdują się drogi:

- DP 1117G na odcinku Dębina – Rowy,
- DP 1112G Objazda – Gąbino,
- DP 1116G Dębina – Poddąbie,
- DP 1110G na odcinku od Nietkowa do Charnowa.

Wójt gminy Ustka odpowiada za utrzymanie całości dróg gminnych na swoim terenie. W gminie jest opracowany „Program odbudowy dróg gminnych”. W administracji gminy znajduje się 376 km dróg gminnych, z czego:

- ok. 42 km – to drogi pomiędzy miejscowościami,
- ok. 65 km – to drogi na obszarach zabudowanych,
- ok. 32 km – to drogi w miejscowościach nadmorskich.

Drogi gminne o nawierzchni gruntowej, będące drogami dojazdowymi do pól, mają ok. 237 km długości. Długość dróg gminnych ogółem od 2003 roku wzrosła o 83 km.

Według stanu na 31.12.2007 r. nawierzchnia dróg gminnych przedstawiała się następująco:

- drogi o nawierzchni bitumicznej – ok. 6 km,
- drogi o nawierzchni betonowej – ok. 19 km,
- drogi o nawierzchni z kostki – ok. 4 km,

- drogi w nawierzchni brukowej – ok. 2 km,
- drogi gruntowe (wzmocnione żwirem, żużlem itp., z gruntu rodzimego) – ok. 345 km.

Przez obszar gminy Ustka przebiega linia kolejowa znaczenia regionalnego Piła – Ustka, jednotorowa, zelektryfikowana na odcinku Słupsk-Ustka.

Średniodobowy potok pasażerów wynosi prawie 5.000 osób. Na terenie gminy znajduje się jeden przystanek Charnowo Słupskie. Linia ta o długości 17,5 km wiąże Ustkę z linią magistralną nr 202 Gdańsk – Stargard Szczeciński. Jest to jedyna jeszcze czynna linia kolejowa w gminie, wiele innych linii uległo likwidacji (Ustka – Machowinko – Gąbino, Ustka – Duninowo – Postomino). Obecnie tereny pokolejowe są częściowo wykorzystywane jako drogi gminne lub szlaki rowerowe i piesze.

W granicach gminy przewiduje się przebieg nadmorskiej międzynarodowej trasy rowerowej Hanzeatyckiej oraz tras regionalnych łączących Ustkę ze Słowińskim Parkiem Narodowym i Ustkę z obszarem Parku Krajobrazowego Dolina Słupi.

Podstawowe powiązania autobusowe w gminie realizowane są na kierunkach:

- Ustka – Słupsk
- Ustka – Duninowo – Postomino
- Ustka – Bydlino
- Ustka - Wytowno – Objazda – Gąbino/Rowy.

Linie przebiegają po drogach wojewódzkich nr 203 i 210 oraz drogach powiatowych nr 39101, 39119, 39120, 39123, 39127, 39129, 39131, 39134. Linie te obsługiwane są przez kilku przewoźników, głównie PKS i przewoźników prywatnych. Układ linii zapewnia obsługę całego obszaru gminy przy maksymalnej odległości dojazdu do przystanku 2-3 km. Najlepiej obsłużone są miejscowości położone przy trasach do Słupska i Koszalina, najgorzej obsługiwane są rejony gminy położone na północny-wschód od Duninowa.

2.2. Energetyka i teleinformatyka

Przez obszar gminy biegnie sieć przesyłowa energii elektrycznej – linia energetyczna 450 kV Lędowo – Wierzbiczin, stanowi ona fragment międzynarodowej sieci przesyłowej Szwecja – Polska oraz dwie linie napowietrzne wysokich napięć 110 kV Ustka – Darłowo i Ustka – Słupsk.

Przez obszar gminy Ustka przewidywana jest budowa linii napowietrznej 110kV Słupsk – Komnino.

Dostęp do Internetu na terenie gminy jest zróżnicowany. Nie we wszystkich miejscowościach jest zainstalowany Internet.

2.3. Zaopatrzenie w gaz

Przez gminę biegnie gazociąg wysokiego ciśnienia relacji Słupsk – Ustka (stacja red. na terenie miasta); przewidywana jest rozbudowa systemu przesyłu gazu na terenie gminy – planowane odgałęzienie od gazociągu istniejącego w kierunku wschodnim ze stacją redukcyjną w Wytownie.

W gminie nie ma rozprawdzającej sieci gazowej średniego i niskiego ciśnienia, przez obszar gminy biegnie natomiast gazociąg wysokiego ciśnienia DN 150 do miasta Ustki.

Według planu zagospodarowania przestrzennego gminy zakładano budowę gazociągu średniego ciśnienia na obszarze gminy.

Rozpoczęcie budowy gazociągu Bytów – Słupsk miało nastąpić po roku 2003. Wykonano opracowania techniczne, uzyskano pozwolenie na budowę. Rozpoczęto proces gazyfikacji i w 2006 roku długość czynnej sieci przesyłowej w gminie wyniosła 6023 m.

W obowiązującym planie ogólnym gminy przewidywano gazyfikację całej gminy, wyznaczono trasy gazociągów wysokiego ciśnienia oraz tereny pod lokalizację 8 stacji redukcyjnych I stopnia w miejscowościach: Zaleskie, Możdżnawo, Starkowo, Duninowo – Peplino, Charnowo – Niestkowo, Ustka – Grabno – Zimowiska, Wodnica, Orzechowo – Wotywno – Machowino, Poddąbie – Dobrosław, Machowinko, Gąbino – Objazda, Rowy – Dębina. Niezbędne jest opracowanie zaktualizowanej koncepcji zaopatrzenia gminy w gaz.

2.4. Zaopatrzenie w ciepło

Na terenie gminy nie ma centralnych kotłowni oraz sieci kolektorów przesyłowych. Istnieją lokalne kotłownie olejowo – gazowe służące ogrzewaniu szkół, obiektów użyteczności publicznej, ośrodków wypoczynkowych oraz prywatnych domów i mieszkań.

2.5. Zaopatrzenie w wodę

W gminie długość czynnej sieci wodociągowej rozdzielczej wzrosła z 117,7 km w 2000 r. do 135,0 km w 2006 r. (wzrost o 14,7%). W 2006 roku dostarczono gospodarstwom domowym 308,0 dam³ wody, a z sieci wodociągowej skorzystało 6 927 osób, czyli 94% ogółu ludności.

Tabela 19. Wielkość sieci rozdzielczej wodociągowej na 100 km²

Jednostka terytorialna	2002	2006
gm. Ustka	55,5	62,1
gm. Darłowo	36,8	39,2
gm. Postomino	38,4	44,2
miasto Ustka	294,9	338,6
gm. Smołdzino	15,6	21,8
gm. Wicko	19,5	23,4
gm. Słupsk	38,3	47,4
gm. Kobylnica	36,1	40,7
powiat słupski	29,4	33,0
woj. pomorskie	61,4	69,0

Źródło: GUS Bank Danych Regionalnych,

Gmina Ustka wypada bardzo korzystnie w ilości sieci wodociągowej przypadającej na 100 km² w porównaniu z gminami ościennymi. W 2006 r. wielkość sieci rozdzielczej wodociągowej wynosiła 62,1 km, co stanowiło wzrost do roku 2002 o 11,9%.

Zaopatrzenie gminy w wodę odbywa się generalnie z systemów zbiorowego zaopatrzenia. W gminie funkcjonuje 16 wodociągów wiejskich, obejmujących swym zasięgiem kilka miejscowości. Część ludności korzysta ze studni indywidualnych (są to pojedyncze siedliska w zabudowie rozproszonej lub niewielkie kolonie znacznie oddalone od systemów wodociągowych). Na wszystkich ujęciach wody ujmowane są wody z utworów czwartorzędowych, woda z wszystkich ujęć wymaga uzdatniania. Niedobory wody obserwuje się w czasie szczytowych poborów w miejscowościach: Przewłoka, Wotywno, Rowy-Dębina.

Stan techniczny sieci wodociągowej jest dobry, sieć wykonana jest przede wszystkim z rur PCV. Jedynie w miejscowości Objazda w centrum wsi wodociąg wykonany jest z rur azbestowo-

cementowych i wymaga wymiany. Ponadto na osiedlu Przewłoka istnieje sieć wodociągowa z rur żeliwnych w bardzo złym stanie technicznym.

2.6. Kanalizacja

W gminie Ustka długość czynnej sieci kanalizacyjnej wzrosła ze 100,3 km w 2000 r. do 161,3 km w 2006 r. (wzrost o 60,8%).

Ilość odprowadzonych ścieków zmalała z 707,7 dam³ w 2002 roku do 537,3 dam³ w 2006 r. Z sieci kanalizacyjnej w roku 2006 skorzystało 4.220 osób, czyli 57,3% ogółu ludności.

Tabela 20. Wielkość sieci rozdzielczej kanalizacyjnej na 100 km² dla gminy Ustka i gmin ościennych

Jednostka terytorialna	2002	2006
gm. Ustka	59,2	74,2
gm. Darłowo	7,1	10,1
gm. Postomino	9,2	16,2
miasto Ustka	283,0	282,6
gm. Smołdzino	1,6	0,8
gm. Wicko	3,8	9,4
gm. Słupsk	18,7	40,6
gm. Kobylnica	30,9	33,9
powiat słupski	17,4	23,7
woj. pomorskie	24,1	32,5

Źródło: GUS Bank Danych Regionalnych

Gmina Ustka przoduje na tle gmin ościennych i całego powiatu słupskiego w ilości sieci kanalizacyjnej przypadającej na 100 km². W 2006 r. długość sieci kanalizacyjnej wynosiła 74,2 km/100 km², co stanowi wzrost do roku 2002 o 25,3%.

2.7. Infrastruktura ochrony środowiska

• oczyszczanie ścieków

Na terenie gminy Ustka znajduje się jedna, zmodernizowana oczyszczalnia ścieków w m. Rowy. Jest to oczyszczalnia mechaniczno – biologiczna z podwyższonym usuwaniem biogenów. Jest to jedna z dwóch oczyszczalni tego typu w powiecie i jedna z 46 w województwie.

Przepustowość oczyszczalni wynosi $Q_{maxdob} = 3495$ m³/dobę, gwarantuje pokrycie obecnych potrzeb i umożliwi rozwój wschodniej części gminy w jej zlewni.

Tereny w okolicach miasta Ustki obsługiwane są przez oczyszczalnię ścieków w mieście Ustka. Liczba ludności obsługiwanej przez oczyszczalnię wynosiła w 2006 roku 7 184 osoby, co stanowiło 97,5% mieszkańców gminy.

Ścieki oczyszczone ogółem to 655 dam³/rok, z czego oczyszczone z podwyższonym usuwaniem biogenów stanowią 98,6%. Pracująca oczyszczalnia w pełni zabezpiecza potrzeby gminy.

- **gospodarka odpadami**

Na terenie gminy nie zlokalizowano wysypisk, a odpady są składowane na wysypisku śmieci Zakładu Unieszkodliwiania Odpadów w Bierkowie. Z uwagi na zaspokojenie potrzeb, gmina nie planuje inwestycji dotyczącej budowy wysypiska śmieci. Odpady odbierane są od podmiotów gospodarczych i mieszkańców na podstawie podpisanych umów przez specjalistyczne firmy usługowe.

- **inwestycje służące ochronie środowiska**

Na przestrzeni lat 2000 – 2006 największe wydatki służące ochronie środowiska gmina Ustka poniosła na gospodarkę ściekową. W trzech kolejnych latach 2000 – 2002 wydatkowano ok. 16,1 mln zł na ten cel (średnio 5,3 mln. zł rocznie). Głównie inwestowano w sieć kanalizacyjną odprowadzającą ścieki. Po roku 2003 nakłady inwestycyjne na ochronę środowiska zdecydowanie zmalały i wynosiły w 2006 roku ok. 365 tys. zł. Trwa dokończanie budowy sieci odprowadzającej ścieki.

Kolejnym wyzwaniem z zakresu ochrony środowiska dla gminy jest wykorzystanie odnawialnych źródeł energii. Gmina położona jest w rejonie bardzo korzystnym dla lokalizacji farm wiatrowych. Średnioroczna prędkości wiatru na wysokości 30 m nad powierzchnią ziemi w terenie z przeszkodami do 3 m wynosi 5,5 m/s.

Gmina posiada studium, w którym wskazano miejsca lokalizacji farm wiatrowych oraz określono obszary gminy, dla których taka lokalizacja jest niewskazana z przyczyn np. przyrodniczych (otoczenie Słowińskiego Parku Narodowego, pas wzdłuż wybrzeża, stanowiący miejsce przelotów ptaków).

Na terenie gminy planuje się lokalizację farm wiatrowych przez różnych inwestorów w miejscowościach: Duninowo (GPZ Wodnica) o mocy 30 MW, Starkowo, Zaleskie, Możdżanowo, Starkowo (GPZ Możdżanowo) o mocy 100 MW. Planowana moc łączna to 198,5 MW. Możliwa jest także budowa siłowni wiatrowych na ławicy Słupskiej o docelowej mocy do 300 MW.

W zachodniej części gminy wydano już zgody na budowę elektrowni wiatrowych.

2.8. Tereny pod inwestycje

Założeniem i priorytetem władz gminy jest sukcesywne coroczne opracowywanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

W nowych terenach inwestycyjnych przeważają tereny rezerwowane dla funkcji zabudowy mieszkaniowej (Przewłoka, Niestkowo, Zimowiska) lub mieszkaniowo – rekreacyjnej (Dębina, Rowy), nowych funkcji uzdrowiskowo – wypoczynkowych (Przewłoka), a także dla funkcji infrastrukturalnych (np. elektrownie wiatrowe w zachodniej części gminy).

Łączna powierzchnia gruntów rolnych, dla których zmieniono w MPZP przeznaczenie na cele nierolnicze, to 1.155 ha.

Aktualnie trwają prace planistyczne opracowania MPZP dla miejscowości Rowy, Machowino, Lędowo, Wodnica oraz zmiana planu dla miejscowości Przewłoka.

Wykaz obowiązujących MPZP zamieszczono w załączniku nr 1.

Ruch budowlany jest umiarkowany, zbliżony do podobnych gmin turystyczno-rolniczych. Szczególne zainteresowanie inwestowaniem nastąpiło w 2005 roku, kiedy to gmina wydała 284 decyzje lokalizacyjne o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu, z czego 251 decyzji dotyczyło decyzji o ustaleniu warunków dla zabudowy mieszkaniowej. W 2006 roku wydano 98 decyzji lokalizacyjnych, z czego na potrzeby zabudowy mieszkaniowej 91 decyzji.

Przeważają inwestycje dotyczące budownictwa mieszkaniowego jednorodzinnego, letniskowego, zabudowy pensjonatowej i budynków letniskowych. Wydawane są także decyzje dot. lokalizacji ferm wiatrowych w miejscowości Zaleskie.

Ceny na lokalnym rynku nieruchomości są dość wysokie, zwłaszcza dla działek przeznaczonych na cele letniskowe lub usług turystycznych, w pobliżu morza, w rejonie istniejących ośrodków turystycznych, rekreacyjnych taki jak Rowy, Dębina, Poddąbie i Lędowo.

Ceny działek:

- z przeznaczeniem na cele inwestycyjne – 100 – 600 zł/m²
- działki położone bezpośrednio nad morzem – 1000 zł/m²
- działki zlokalizowane w innych miejscowościach – 25 – 100 zł/m²

3. Działalność produkcyjna, usługowa, rynek pracy

3.1. Podmioty gospodarcze

Zmiany w ilości podmiotów gospodarczych zarejestrowanych rejestrze Regon w latach 2000 – 2006 w gminie Ustka na tle innych gmin:

Tabela 21. Podmioty gospodarcze zarejestrowane w rejestrze Regon

Jednostka terytorialna	2000	2006	Różnica (3 – 2)	Dynamika <u>2006</u> <u>2000</u>
1	2	3	4	5
gmina Ustka	818	772	-46	94,4
gmina Darłowo	481	562	81	116,8
gmina Postomino	562	562	0	100,0
Miasto Ustka	2043	2547	504	124,7
gmina Smołdzino	226	228	2	100,9
gmina Wicko	389	583	194	149,9
gmina Słupsk	788	984	196	124,9
gmina Kobylnica	937	1010	73	107,8
powiat słupski	7049	8034	985	114,0
województwo pomorskie	199 352	229 010	29 658	114,9

Źródło: GUS Bank Danych Regionalnych

W 2006 r. w gminie Ustka zarejestrowane były 772 podmioty gospodarcze, z czego 758 (98,2%) to podmioty sektora prywatnego, a 14 (1,8%) to podmioty publiczne.

W badanym okresie nastąpiło zmniejszenie ilości podmiotów o 46 jednostek. W innych gminach porównawczych następował systematyczny wzrost liczby podmiotów gospodarczych na przestrzeni lat. Szczególnie duży wzrost nastąpił w gminach położonych najbliżej Słupska oraz w mieście Ustka.

Tabela 22. Liczba podmiotów gospodarczych na 1.000 mieszkańców

Jednostka terytorialna	2000 r.	2006 r.
gmina Ustka	114,5	104,8
gmina Darłowo	64,4	74,0
gmina Postomino	80,9	80,4
Miasto Ustka	124,4	157,2
gmina Smołdzino	64,0	66,2
gmina Wicko	72,0	105,8
gmina Słupsk	60,3	72,5
gmina Kobylnica	101,3	103,6
powiat słupski	77,4	87,0
województwo pomorskie	91,8	103,9

Źródło: GUS Bank Danych Regionalnych, obliczenia własne

Niekorzystny w gminie Ustka jest wskaźnik określający liczbę podmiotów gospodarczych przypadających na 1.000 mieszkańców. Liczba podmiotów zmniejszyła się ze 114,5 jednostek w 2000 r. do 104,8 jednostek w 2006 r. W pozostałych gminach (za wyjątkiem gminy Postomino) uległ on zwiększeniu. Szczególnie korzystny był w mieście Ustka, co może wskazywać na przenoszenie się siedziby podmiotów gospodarczych z gminy Ustka do samego miasta Ustka. Pomimo spadku liczby podmiotów gospodarczych, gmina Ustka zajmuje drugie miejsce po gminie Wicko, wśród analizowanych gmin wiejskich.

Podmioty prywatne we wszystkich badanych latach stanowiły ponad 98,1% ogółu podmiotów gospodarczych.

W sektorze prywatnym w 2006 r. funkcjonowało 758 jednostek, z czego:

- 601 (79,3%) to osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą,
- 39 to spółki handlowe,
- 11 to spółki handlowe z udziałem kapitału zagranicznego,
- 2 spółdzielnie,
- 18 to stowarzyszenia i organizacje społeczne.

Podmioty gospodarcze wg sekcji PKD przedstawia poniższe zestawienie:

Tabela 23. Podział podmiotów gospodarczych wg sekcji PKD w roku 2000 i 2006 w gminie Ustka

Sekcja PKD	2000	2002	2004	2006	Różnica 2006-2000
A Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo	49	60	52	63	14
B Rybactwo	40	51	53	46	6
C Górnictwo	1	0	1	1	0
D Przetwórstwo przemysłowe	59	68	65	68	9
F Budownictwo	42	47	47	54	12
G Handel hurtowy i detaliczny, naprawy	189	171	183	166	- 23
H Hotele i restauracje	298	143	172	189	-109
I Transport, gospodarka magazynowa i łączność	48	52	49	50	2
J Pośrednictwo finansowe	8	12	13	10	2
K Obsługa nieruchomości, wynajem	29	30	49	56	27
L Administracja publiczna, ubezpieczenia	10	9	9	9	-1
M Edukacja	9	9	8	9	0
N Ochrona zdrowia, pomoc społeczna	8	10	13	15	7
O Działalność usługowa, komunalna, społeczna	27	27	31	36	9
Ogółem podmioty gospodarcze:	818	689	745	772	-46

Źródło: GUS Bank Danych Regionalnych

W 2006 r. w porównaniu do roku 2000 zwiększyła się m.in. liczba podmiotów w sekcji: obsługa nieruchomości, wynajem (o 27 jednostek), rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo (o 14), budownictwo (o 12), działalność usługowa, komunalna, społeczna (o 9) i przetwórstwo przemysłowe (o 9). Spadła liczba podmiotów w sekcji: hotele i restauracje (o 109) i handel (o 23). Ogółem liczba podmiotów spadła o 46.

3.2. Rolnictwo i leśnictwo

• Rolnictwo

Użytki rolne dominują przestrzennie w gospodarce gminy zajmując powierzchnię 12.279 ha (tj. 56,5%) całkowitej powierzchni gminy.

W strukturze użytków rolnych grunty orne o powierzchni 8.439 ha stanowią 68,7% użytków rolnych (UR), łąki trwałe – 2.081 ha (tj. 17,0% UR), pastwiska trwałe 1.413 ha (tj. 11,5% UR).

Największy procentowy udział użytków rolnych w powierzchni ogółem występuje w obrębach geodezyjnych Duninowo, Gąbino, Możdżanowo, Niestkowo, Starkowo, tj. w południowo – zachodniej i wschodniej części obszaru gminy.

Użytki zielone w większych kompleksach położone są w północnej części gminy. Warunki przyrodnicze dla produkcji rolnej są korzystne. Ogólny wskaźnik jakości rolniczej przestrzeni produkcyjnej wynosi 67,4.

Potencjał agroekologiczny gleb jest zróżnicowany, ogólnie duży.

- Kompleksy: 2 pszenno-dobry i 4 pszenno-żytni to 46,6% UR.
- Kompleks 3 pszenno-wadliwy i 5 żytni dobry – to 7,3% UR.
- Kompleks 6 i 7 – żytni słaby i bardzo słaby – to 20,9% UR.
- Kompleks 8 i 9 – zbożowo-pastewny mocny i słaby to 25,2% UR.
- Użytki zielone kompleksu 2 stanowią 68,8% użytków zielonych.

Zasobność gleb w przyswajalne składniki pokarmowe jest niska (około 70% gleb). Wynika to prawdopodobnie z wysokiego stopnia naturalnego zakwaszenia skał macierzystych, które wymagają sukcesywnego, prawidłowego wapnowania. Ogranicza to dobór roślin uprawnych i uzyskiwane plony. Wartość produkcyjną gleb można znacznie poprawić przez racjonalne wapnowanie i nawożenie.

Najsłabsze gleby zostały już w większości zalesione. Część gruntów rolnych zmienia swoje przeznaczenie na cele nierolnicze w trybie opracowywania planów miejscowych zagospodarowania przestrzennego.

Przeciętna powierzchnia gruntów w gospodarstwie rolnym w roku 2005 wynosiła w Polsce 6,71 ha, w województwie pomorskim 13,32 ha.

W gminie Ustka gospodarstwa użytkowane przez osoby fizyczne w liczbie 2.820 zajmują 7.987,3 ha UR. W liczbie tej 973 gospodarstwa o powierzchni powyżej 1 ha zajmują łącznie 7.605,1 ha UR.

Struktura gospodarstw o powierzchni powyżej 1 ha prowadzonych przez osoby fizyczne w podziale na grupy obszarowe i łączną powierzchnię użytków rolnych w grupach przedstawia poniższa tabela:

Tabela 24. Struktura gospodarstw o powierzchni powyżej 1 ha prowadzonych przez osoby fizyczne, stan na 02.01.2008 r.

Powierzchnia gospodarstw w ha	Ilość gospodarstw		Łączna powierzchnia UR	
	Liczba	%	ha	%
1,0000 - 2,0000	308	31,7	448,3271	5,9
2,0001 - 5,0000	325	33,4	991,5225	13,0
5,0001 - 7,0000	76	7,8	444,3465	5,8
7,0001 - 10,0000	89	9,1	740,9755	9,8
10,0001 - 15,0000	75	7,7	918,0659	12,1
15,0001 - 30,0000	62	6,4	1 307,5920	17,3
30,0001 - 50,0000	20	2,1	762,6016	10,0
50,0001 - 100,0000	12	1,2	786,6952	10,3
100,0001 - 200,0000	4	0,4	515,2564	6,8
200,0001 - 300,0000	0	0,0	0,0000	0
300,0001 i więcej	2	0,2	689,7162	9,1
Razem	973	100	7 605,0989	100

Źródło: dane Urzędu Gminy Ustka, obliczenia własne

W strukturze gospodarstw o powierzchni od 1,0 do 2,0 ha tj. 31,7% to gospodarstwa bardzo małe. Gospodarstwa od 2,0 do 5,0 ha to 33,4% gospodarstw. Gospodarstwa od 1,0 do 5,0 ha to 65,1% gospodarstw w gminie, które gospodarują na 18,9% powierzchni UR. Gospodarstwa o powierzchni powyżej 30,0 ha, to 38 gospodarstw indywidualnych (tj. 3,9%), które gospodarują na 36,2% powierzchni UR.

Strukturę gospodarstw rolnych o powierzchni powyżej 1 ha użytkowanych przez osoby prawne w podziale na grupy obszarowe i powierzchnię użytków rolnych przedstawia poniższa tabela:

Tabela 25. Struktura gospodarstw o powierzchni powyżej 1 ha prowadzonych przez osoby prawne, stan na 02.01.2008 r.

Powierzchnia gospodarstw w ha	Ilość gospodarstw		Łączna powierzchnia UR	
	Liczba	%	ha	%
1,0000 - 2,0000	5	12,8	5,8379	0,2
2,0001 - 5,0000	3	7,7	10,5358	0,3
5,0001 - 7,0000	4	10,2	20,9679	0,6
7,0001 - 10,0000	0	0,0	0,0000	0,0
10,0001 - 15,0000	4	10,3	54,1607	1,6
15,0001 - 30,0000	8	20,5	150,1080	4,3
30,0001 - 50,0000	4	10,3	135,8685	3,9
50,0001 - 100,0000	6	15,4	461,3607	13,2
100,0001 - 200,0000	0	0,0	0,0000	0,0
200,0001 - 300,0000	2	5,1	489,3000	14,0
300,0001 i więcej	3	7,7	2 159,8100	61,9
Razem	39	100	3 487,9495	100

Źródło: dane Urzędu Gminy Ustka, obliczenia własne

W grupie gospodarstw rolnych osób prawnych gospodarstwa w liczbie 15 to gospodarstwa o powierzchni do 1,0 ha, zajmujące ogółem 4,47 ha UR i nie ujęte w w/w strukturze. W grupie gospodarstw rolnych osób prawnych gospodarstwa małe, do 7,0 ha w liczbie 12 stanowią 30,7% gospodarstw, a gospodarstwa powyżej 200,0 ha w liczbie 5 (tj. 12,8%) gospodarstw obejmują powierzchnię 75,9% powierzchni gospodarstw osób prawnych.

Do dalszego rozwoju funkcji rolniczych predysponowane są południowo – zachodnie i centralnie położone części gminy.

- **Melioracja**

Na obszarze gminy jest zaewidencjonowanych 100,5 km rzek, 25 km kanałów, 25,4 km wałów przeciwpowodziowych, 7 stacji pomp oraz szereg piętrzących jazów, zastawek, przepustów, progów, stopni itp. Wały przeciwpowodziowe chronią obszar o pow. 1.670 ha położony przy jeziorach Modło i Gardno oraz wzdłuż ich dopływów.

Urządzenia melioracji wodnych szczegółowych oddziałują na powierzchnię 6.028 ha gruntów ornych i 2.621 ha powierzchni użytków zielonych, co stanowi 39,6% powierzchni całej gminy. Urządzenia zaewidencjonowane w Zarządzie Melioracji i Urządzeń Wodnych w Słupsku to 468,6 km rowów i cieków, 27,7 km rurociągów, 6.841 ha sieci drenarskiej budowlami. Urządzenia melioracji wodnych wymagają gruntownej konserwacji lub modernizacji.

- **Leśnictwo**

Według stanu na 01.01.2008 r. w gminie Ustka znajdowało się 6.873 ha gruntów leśnych, w tym 145 ha zakrzaczonych. Lesistość gminy w 2006 r. w stosunku do gmin porównawczych przedstawia się następująco:

Tabela 26. Powierzchnia gruntów leśnych

Jednostka terytorialna	Ogółem 2006 (w ha)	Lesistość (%)
gm. Ustka	6 700,2	30,8
gm. Darłowo	6 237,5	23,1
gm. Postomino	4 973,0	21,9
miasto Ustka	450,5	44,2
gm. Smołdzino	6 625,8	25,5
gm. Wicko	7 026,6	32,6
gm. Słupsk	7 687,9	29,4
gm. Kobylnica	7 829,3	32,1
powiat słupski	83 817,4	36,4
woj. pomorskie	674 967,8	35,4

Źródło: GUS Bank Danych Regionalnych, obliczenia własne

Według form własności na ogólną powierzchnię gruntów leśnych w roku 2006 tj. na 6.700,2 ha grunty leśne prywatne stanowiły w gminie 172,9 ha czyli 2,6%. W gruntach leśnych publicznych ogółem (tj. 6 527,3 ha) grunty leśne publiczne Skarbu Państwa w zarządzie Lasów Państwowych stanowiły 6.237,7 ha tj. 96,6% gruntów leśnych publicznych. Lasy państwowe administrowane są przez Nadleśnictwo Ustka, a lasy nadmorskie, w pasie brzegowym, administrowane są przez Urząd Morski w Słupsku i przez Słowiński Park Narodowy.

Grunty leśne należące do gminy stanowiły w 2006 roku 15,0 ha.

W latach 2000 – 2006 na terenie gminy dokonano odnowień i zalesień na powierzchni 3,6 ha w roku 2000 i 2,6 ha w roku 2003, w tym zalesienia w lasach prywatnych wynosiły 1,6 w roku 2000 i 2,6 ha w roku 2003.

3.3. Turystyka i baza turystyczna

Turystyka jest jednym z ważniejszych obszarów działalności gospodarczej gminy. Do jej rozwoju predysponuje gminę nadmorskie położenie, potencjał przyrodniczo – kulturowy, infrastruktura turystyczna, tradycja i przygotowanie zawodowe mieszkańców. Według GUS na koniec 2006 r. na

terenie gminy zarejestrowanych było 189 podmiotów gospodarczych z branży hotelowej i restauracji, 56 podmiotów z branży obsługa mieszkańców i wynajem oraz 166 podmiotów z branży handel hurtowy, detaliczny i naprawy. Działalność związaną z turystyką prowadzą również gospodarstwa agroturystyczne, z których nie wszystkie podlegają rejestracji.

Pewne ograniczenia w rozwoju funkcji turystyczno-rekreacyjnych wynikają z sąsiedztwa z terenami wojskowymi, dotyczy to w szczególności pełnego wykorzystania nadmorskiego położenia dla rozwoju sportów wodnych i żeglarstwa.

- **baza noclegowa**

Baza noclegowa gminy Ustka, to przede wszystkim pokoje gościnne i gospodarstwa agroturystyczne oferujące noclegi turystom indywidualnym i zorganizowanym. Agroturystyka rozwija się przede wszystkim w miejscowościach nieleżących bezpośrednio nad morzem, a oddalonych od niego od 1-10 kilometrów. Są to gospodarstwa położone w malowniczych miejscowościach otoczonych lasami, niektóre w bezpośredniej bliskości lasu, rzeki lub jeziora.

W chwili obecnej na terenie gminy funkcjonuje kilkanaście gospodarstw agroturystycznych. Wyposażenie domów obecnie nie odbiega od luksusowych pensjonatów w zatłoczonych miejscowościach nadmorskich. Gospodarstwa agroturystyczne promują swoją ofertę przez Internet. Gospodarstwa najliczniej zlokalizowane są w Machowinku, Niestkowie i Objeździe. Pokoje gościnne można wynająć w Rowach, Machowinie, Przywłóce, Poddąbiu i Wodnicy. W Rowach i Poddąbiu oferowany jest całoroczny wynajem pokoi. Rowy i Poddąbie, to także miejsca lokalizacji licznych domów wczasowych, ośrodków szkoleniowo – wypoczynkowych, ośrodków rehabilitacyjno-leczniczych i pensjonatów.

W miejscowości Duninowo funkcjonuje Publiczne Szkolne Schronisko Młodzieżowe. W Poddąbiu jest zorganizowany camping i pole namiotowe.

Liczba turystycznych obiektów zbiorowego zakwaterowania wraz z ich wykorzystaniem przedstawia poniższa tabela.

Tabela 27. Turystyczne obiekty zbiorowego zakwaterowania za rok lata 2004 - 2006

L.p.	Wyszczególnienie	j.m.	lata	Gmina Ustka	Miastko Ustka	Powiat słupski
1.	Obiekty zbiorowego zakwaterowania	(obiekty)	2004	55	38	104
			2005	51	35	94
			2006	51	34	92
2.	Miejsca noclegowe ogółem	(miejsce)	2004	7 069	5 794	13 490
			2005	7 159	5 194	12 854
			2006	6 812	5 176	12 364
2.1.	w tym całoroczne	(miejsce)	2004	1 064	2 585	3 677
			2005	1 167	2 478	3 645
			2006	1 105	2 402	3 542
3.	Korzystający z noclegów ogółem	(osoba)	2004	40 891	59 138	102 863
			2005	38 278	58 281	98 487
			2006	38 157	58 753	100 513
3.1.	w tym turyści zagraniczni	(osoba)	2004	4 881	3 627	8 712
			2005	4 188	3 185	7 398
			2006	2 752	1 850	4 664
4	Udzielone noclegi ogółem	(nocleg)	2004	350 499	533 567	905 109
			2005	308 016	526 478	847 330
			2006	304 923	519 570	839 549
4.1.	w tym turyści zagraniczni	(nocleg)	2004	25 248	13 864	39 348

			2005	25 039	12 636	37 752
			2006	18 682	5 863	24 844

Źródło: GUS Bank Danych Regionalnych

W tabeli przedstawiono dane dotyczące turystyki w obiektach zbiorowego zakwaterowania w gminie Ustka i mieście Ustka. Dane statystyczne wpływają praktycznie na wyniki całego powiatu słupskiego, stąd pominięto w analizie porównawczej pozostałe gminy powiatu. W mieście Ustka liczba udzielonych noclegów ogółem jest wyższa o ok. 200 tys. rocznie niż w gminie Ustka. Na uwagę zasługuje ponad dwa razy wyższa liczba turystów w zagranicznych, którym udzielono noclegów w gminie wiejskiej Ustka, w stosunku do miasta Ustka.

• atrakcje turystyczne

Atrakcyjność gminy podnoszą walory turystyczne okolicy: zorganizowana jedyna w swoim rodzaju ścieżka rowerowa "Szlakiem zwiniętych torów", szlaki turystyczne i krajobrazowe w kierunku "ruchomych wydm" w Słowińskim Parku Narodowym (szlak czerwony i przez Park Krajobrazowy "Dolina Słupi" – szlak żółty. Inną atrakcją jest ścieżka dydaktyczno-przyrodnicza w rezerwacie "Buczyna nad Słupią" i rezerwat ptactwa wodnego "Jeziora Modła". Najciekawsze z nich opisano poniżej:

a. Trasa rowerowa „Szlakiem zwiniętych torów”

Szlak rowerowy został urządzony na starych nasypach kolejowych. Powojenne zniszczenia nie ominęły linii kolejowej prowadzącej do Smołdzina. Tory na tej linii zostały zdemonstrowane, a linia kolejowa nie została odbudowana. Nasypy, które przetrwały, były bazą do stworzenia pięknej, ok. 22 km trasy rowerowej, która przebiega przez tereny o unikatowych walorach krajobrazowo-przyrodniczych, w strefie chronionego krajobrazu.

Gmina przygotowała, oznakowała i wyposażała w infrastrukturę służącą rowerzystom m/w odcinki jazdy:

- a) Przewłoka Osiedle - Zapadłe (2,9 km)
- b) Zapadłe - Wytowno (4 km)
- c) Wytowno - Machowinko (2,8km)
- d) Machowinko - Poddąbie Główna Stacja Rowerowa (17 km)
- e) Objejskie Łąki (4,7 km)
- f) Objejskie Łąki - Rowy (3,2 km)
- g) Powrót przez Dębinę, Poddąbie i Orzechowo.

Poddąbie, liczące bez mała 150 działek letniskowych, jest kameralnym, nadmorskim wczasowiskiem i miejscem weekendowych wypadów. Staje się ulubionym miejscem rowerzystów. Z myślą o nich wybudowano bar i wypożyczalnię rowerów.

b. Szlak czerwony – północny: Łeba - Jarosławiec o długości 86 km

Słupski odcinek szlaku czerwonego rozpoczyna się w mieście Łeba po czym przez miejscowość Rąbka kieruje się na zachód i przez Mierzeje Łebską, wśród ruchomych wydm, a następnie plażą nadmorską zmierza do Czołpina. W Czołpinie szlak prowadzi w kierunku południowo-zachodnim, koło jezior Dołgie Wielkie i Dołgie Małe oraz jeziora Gardno i przechodząc koło wybudowanej platformy widokowej, dochodzi do miejscowości Rowy.

Szlak biegnie dalej śródlęsnymi drogami w kierunku południowo-zachodnim, przechodząc przez miejscowości Dębina i Poddąbie, a dalej przez Orzechowo dochodzi do miasta Ustka. Z Ustki prowadzi do Wodnicy. Przy miejscowości Wodnica leży leśny rezerwat przyrody "Buczyna nad Słupią" (ze ścieżką dydaktyczno-przyrodniczą). Z Wodnicy szlak wiedzie do miejscowości Pęplino, a następnie

przez: Duninówko, Starkowo, Zaleskie, Marszewo, Królewno, Korlino, Łącko, Jezierzany - do Jarosławca.

c. Szlak żółty – południowy: Łeba - Gardna Wielka o długości 39 km

Szlak rozpoczyna się w Łebie i kieruje się na południe wzdłuż drogi do Lęborka. Przebiega przez miejscowość Żarnowska na Jeziorem Łebsko oraz przez miejscowości: Gać, Izbica Lisia Góra, Ciemino, Kluki, Łokciowe, Łąki i prowadzi do miejscowości Smółdzino (siedziba gminy Smółdzino).

3.4. Rynek pracy, bezrobocie

• Pracujący w głównym miejscu pracy

Liczba pracujących na przestrzeni lat 2000 – 2006 ulegała systematycznemu wzrostowi. Liczba pracujących w 2006 r. w porównaniu do 2000 r. zwiększyła się o 661 osób (z 1.044 osób w 2000 r. do 1.705 osób w roku 2006).

Tabela 28. Dynamika zmian na rynku pracy w gminie Ustka w latach 2000 -2006

Liczba pracujących	2000 (osoby)	Dynamika 2000 r. = 100					
		2001	2002	2003	2004	2005	2006
ogółem	1044	85,1	89,2	115,3	120,3	149,4	163,3

Źródło: GUS Bank Danych Regionalnych, obliczenia własne

W porównaniu do gmin ościennych dynamika wzrostu liczby pracujących była duża i wzrosła na przestrzeni lat 2000 – 2006 o 63%.

• Bezrobocie

Tabela 29. Zmiany w liczbie bezrobotnych w gminie Ustka w latach 2000 -2006

Stan na 31 grudnia 200	Liczba bezrobotnych	Dynamika 2000=100	w tym kobiet		
			liczba	% ogółu bezrobotnych	Dynamika 2000=100
2000	794	100	442	55,7	100
2001	910	114,6	454	49,9	102,7
2002	905	114,0	426	47,1	96,4
2003	854	107,6	403	47,2	91,2
2004	816	102,8	381	46,7	86,2
2005	713	89,8	347	48,7	78,5
2006	557	70,2	269	48,3	60,9
2007	467	58,8	253	54,2	57,2

Źródło: GUS Bank Danych Regionalnych, obliczenia własne

Na koniec 2007 roku liczba bezrobotnych spadła o 327 osób do liczby 467 osób i stanowi 58,5% wielkości z roku 2000. Wśród bezrobotnych w poszczególnych latach przeważali mężczyźni. Jedynie w 2000 i 2006 roku przeważały kobiety w ogólnej liczbie bezrobotnych.

Tabela 30. Bezrobotni w gminie Ustka wg grup wiekowych

wiek	2000		2002		2004		2006	
	(osoby)	(% ogółu)	(osoby)	(% ogółu)	(osoby)	(% ogółu)	(osoby)	(% ogółu)
18-24	199	25,1	243	26,9	206	25,2	127	22,8
25-34	197	24,8	227	25,0	190	23,3	140	25,1
35-44	216	27,2	217	24,0	173	21,2	95	17,1
45-54	156	19,6	188	20,8	202	24,8	155	27,8
55-59	20	2,5	23	2,5	39	4,8	33	5,9
60-64	6	0,8	7	0,8	6	0,7	7	1,3
Bezrobotni ogółem	794	100	905	100	816	100	557	100

Źródło: GUS Bank Danych Regionalnych, obliczenia własne

Najliczniejszą grupę wiekową bezrobotnych w 2000 roku stanowili ludzie pomiędzy 35-44 rokiem życia. W 2006 roku najliczniejszą grupą byli ludzie w średnim wieku: 45-54 lata.

Urząd Statystyczny nie podaje informacji o stopie bezrobocia na poziomie gmin. Na potrzeby opracowania obliczono stopę bezrobocia jako stosunek bezrobotnych do ludności w wieku produkcyjnym (powyżej 17 roku życia).

Tabela 31. Stopa bezrobocia dla gminy Ustka

2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
18,74	21,03	20,52	18,85	17,57	15,24	11,65

Obliczenia własne na podst. danych GUS

Dla porównania stopa bezrobocia publikowana przez GUS:

- w powiecie słupskim: 2000 r. - 29,8   2006 r. - 22,1
- w woj. pomorskim: 2000 r. - 16,2   2006 r. - 10,9

W powiecie słupskim gmina Ustka jest jedną z gmin o najniższym bezrobociu.

4. Jakość życia mieszkańców

4.1. Gospodarka mieszkaniowa

Liczba mieszkań ogółem w gminie sukcesywnie rośnie, z 1.752 w 2000 r. do 2.053 w 2006 roku. Liczba izb mieszkalnych wzrosła w analogicznym czasie z 7.063 do 9.095. Zasoby mieszkań komunalnych zmniejszyły się z 20 w 2002 r. do 15 w 2006 r., a liczba izb mieszkalnych spadła z 54 do 40 izb.

Powierzchnia użytkowa mieszkania w gminie w roku 2006 wynosiła przeciętnie 88,99 m², w tym powierzchnia mieszkania komunalnego wynosiła przeciętnie 42,1 m².

Przeciętną powierzchnię użytkową mieszkania w gminie Ustka i powierzchnię mieszkania na 1 osobę na tle gmin porównawczych dla lat 2002 i 2006 przedstawiono w tabeli:

Tabela 32. Powierzchnia mieszkań w gminie Ustka i gminach porównawczych w roku 2002 i 2006

Jednostka terytorialna	Przeciętna powierzchnia 1 mieszkania (w m ²)		Powierzchnia użytkowa mieszkania na 1 osobę (w m ²)	
	2002	2006	2002	2006
gm. Ustka	85,6	89,0	22,3	24,8
gm. Darłowo	88,8	91,5	23,2	25,9
gm. Postomino	87,3	91,0	22,4	25,7
miasto Ustka	61,9	62,8	21,4	25,3
gm. Smołdzino	76,5	77,2	21,2	24,1
gm. Wicko	75,7	80,8	20,7	23,6
gm. Słupsk	73,0	76,4	19,4	22,5
gm. Kobylnica	78,3	82,2	21,2	23,4
powiat słupski	70,6	72,1	19,8	22,0
woj. pomorskie	66,6	68,2	20,1	22,6

Źródło: GUS Bank Danych Regionalnych,

Tendencja wzrostu przeciętnej powierzchni mieszkania oraz powierzchni użytkowej mieszkania na 1 osobę występuje w każdej z analizowanych gmin. Dane dla gminy Ustka w roku 2006 są korzystniejsze w porównaniu do średniej w powiecie słupskim i województwie pomorskim, a tylko nieznacznie ustępują przeciętnej powierzchni mieszkania w Postominie i Darłowie.

W porównaniu do końca lat dziewięćdziesiątych XX wieku znacznie podniósł się standard wyposażenia mieszkań. Dane za rok 2006 dla gminy Ustka i gmin ościennych przedstawia poniższa tabela.

Tabela 33. Wyposażenie mieszkań w instalacje w % ogółu mieszkań w 2006 roku

Jednostka terytorialna	Wodociąg	Łazienka	c.o.
gm. Ustka	98,8	83,3	64,9
gm. Darłowo	95,6	82,1	62,3
gm. Postomino	95,0	81,0	62,2
miasto Ustka	99,9	95,5	87,4
gm. Smołdzino	98,0	86,4	57,2
gm. Wicko	96,5	87,9	64,0
gm. Słupsk	98,6	90,5	73,8
gm. Kobylnica	97,4	85,3	69,8
powiat słupski	98,2	87,3	64,1
woj. pomorskie	96,1	84,4	68,6

Źródło: GUS Bank Danych Regionalnych

Poniżej przedstawiono dane dotyczące budownictwa, w tym budynków i mieszkań oddanych do użytkowania razem w gminie Ustka i gminach porównawczych dla lat 2004 – 2006:

Tabela 34. Liczba budynków oddanych do użytkowania łącznie w latach 2004 – 2006

Jednostka terytorialna	Ogółem budynki	W tym mieszkania	Ogółem liczba mieszkań oddanych do użytkowania	Mieszkania komunalne
gm. Ustka	143	109	76	0
gm. Darłowo	153	34	24	0
gm. Postomino	120	30	26	0
miasto Ustka	84	59	568	0
gm. Smołdzino	21	15	15	0
gm. Wicko	54	42	37	0
gm. Słupsk	220	168	227	16
gm. Kobylnica	146	103	109	0
powiat słupski	777	558	1115	16
woj. pomorskie	14 481	11 578	28 394	634

Źródło: GUS Bank Danych Regionalnych

W analizowanych gminach najwięcej budynków mieszkalnych oddano do użytkowania w gminie wiejskiej Słupsk. I tylko tam oddano do użytkowania 16 nowych mieszkań komunalnych.

Wydatki budżetu gmin na gospodarkę mieszkaniową w przeliczeniu na 1 mieszkańca w gminie Ustka i gminach porównawczych przedstawia poniższa tabela:

Tabela 35. Wydatki z budżetu gminy Ustka na gospodarkę mieszkaniową (w zł/1 mieszkańca)

Jednostka terytorialna	2004	2005	2006	Średniorocznie 2004 – 2006
gm. Ustka	108,09	100,42	78,72	95,74
gm. Darłowo	162,67	42,48	38,71	81,29
gm. Postomino	61,24	143,17	85,90	96,77
miasto Ustka	276,06	398,34	312,47	295,96
gm. Smołdzino	4,8	12,67	8,44	7,20
gm. Wicko	258,36	56,38	120,64	145,13
gm. Słupsk	41,09	114,05	128,88	94,67
gm. Kobylnica	17,04	25,64	35,51	26,06
powiat słupski	70,19	103,30	79,43	84,31
woj. pomorskie	8 6,32	100,75	131,94	106,34

Źródło: Obliczenia własne na podstawie danych GUS

• mieszkania socjalne

W Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2004 – 2015 w obszarze budownictwo socjalne, celem głównym, przyjętym do realizacji jest osiągnięcie prężnej gospodarki mieszkaniowej zapewniającej mieszkańcom:

- pełne zabezpieczenie lokalowe,
- poszukiwanie alternatywnych sposobów zaspakajania potrzeb mieszkaniowych,
- lepsze warunki mieszkaniowe dla rodzin wielodzietnych.

Tabela 36. Liczba i kwota wypłaconych dodatków mieszkaniowych

Jednostka terytorialna	wypłacone dodatki (w szt.)			kwota dodatków (w zł)		
	2004	2005	2006	2005	2006	2006
gm. Ustka	465	386	246	47 339	36006	20 99
gm. Darłowo	634	550	384	53 842	44885	32727
gm. Postomino	1076	981	577	93224	79 816	49 512
miasto Ustka	7 115	5 673	4560	833 025	712 225	626 559
gm. Smołdzino	801	603	383	85 717	52 922	37 132
gm. Wicko	1 423	1 103	706	133 544	93 227	58 080
gm. Słupsk	717	3 540	3001	484 317	404805	352 256
gm. Kobylnica	2 341	2 018	1 756	245 902	219 361	195 087
powiat słupski	27 017	26 158	21 919	3 295 746	2 755 941	2 463 134
woj. pomorskie	678 446	625 754	549 218	88 164 919	78 897 761	71 738 098

Źródło: GUS Bank Danych Regionalnych

W latach 2004, 2005 i 2006 wypłacono odpowiednio 465, 386 i 246 dodatków mieszkaniowych na kwoty: 47.339 zł, 36.006 zł i 20.999 zł. W grupie tej 25 sztuk, to dodatki mieszkaniowe do mieszkań będących w zasobie gminnym. Dodatki mieszkaniowe w gminie Ustka wypłacane rocznie stanowią najniższą kwotę w porównaniu do innych gmin.

4.2. Oświata i wychowanie

W gminie Ustka funkcjonuje sześć szkół podstawowych i jedno gimnazjum:

1. Szkoła Podstawowa w Charnowie
2. Szkoła Podstawowa w Gąbinie
3. Szkoła Podstawowa w Objeździe
4. Szkoła Podstawowa w Wytownie
5. Szkoła Podstawowa im. por. Witolda Dzięgielewskiego w Zaleskich
6. Publiczne Gimnazjum w Objeździe
7. Zespół Szkół Społecznych w Pęplinie.

Gimnazjum w Objeździe znajduje się w budynku oddanym do użytku w 2001 roku. Posiada pełnowymiarową salę sportową wyposażoną dodatkowo w salę do gimnastyki korekcyjnej, siłownię i salę do tenisa stołowego.

Liczbę uczniów i absolwentów przedstawiono poniżej.

Tabela 37. Liczba uczniów i absolwentów w szkołach gminy Ustka (w osobach)

I.p.	Wyszczególnienie	2003	2004	2005	2006
1.	Szkoły podstawowe	536	532	486	455
	Liczba uczniów				
2.	Liczba absolwentów	86	89	93	97
1.	Gimnazja	176	170	162	179
	Liczba uczniów				
2.	Liczba absolwentów	37	71	48	52
1.	Ogółem	712	702	648	634
	Liczba uczniów				
2.	Liczba absolwentów	123	160	141	149

Źródło: GUS Bank Danych Regionalnych, obliczenia własne

Liczba uczniów szkół podstawowych systematycznie maleje. W gimnazjum liczba uczniów utrzymuje się na podobnym poziomie.

Współczynnik solaryzacji brutto w roku 2006 r. był w gminie Ustka najwyższy wśród gmin porównawczych i wynosił 80,39 w szkołach podstawowych i 50,42 w gimnazjum.

Wyposażenie szkół w pomoce naukowe i komputery ocenia się jako dobre. Ogółem szkoły podstawowe i gimnazja w roku 2006 wyposażone były w 102 komputery, w tym 44 podłączone do Internetu. W szkołach funkcjonowało 7 pracowni komputerowych.

Dzieci z terenu gminy są dowożone do szkół, a koszt dowozu wynosił w roku 2005 – 366 tys. zł, w roku 2006 – 447 tys. zł.

Do oddziałów przedszkolnych przy szkołach podstawowych uczęszczało w roku 2005 – 85 dzieci, a w roku 2006 – 71 dzieci.

Wydatki z budżetu gmin na oświatę i wychowanie ogółem w przeliczeniu na 1 mieszkańca przedstawiały się następująco:

Tabela 38. Wydatki na oświatę i wychowanie w przeliczeniu na 1 mieszkańca

Jednostka terytorialna	2002 (w zł)	2004 (w zł)	2006 (w zł)	Średniorocznie 2002 - 2006
gm. Ustka	762,21	724,36	836,01	769,79
gm. Darłowo	833,08	922,93	1 018,65	932,38
gm. Postomino	743,26	813,49	990,71	834,57
miasto Ustka	494,96	813,55	679,64	676,22
gm. Smołdzino	613,74	878,38	860,64	787,01
gm. Wicko	588,68	812,80	1 091,72	815,24
gm. Słupsk	657,34	1 049,08	956,68	945,11
gm. Kobylnica	776,65	827,76	814,85	783,73
powiat słupski	643,57	906,95	851,31	819,79
woj. pomorskie	621,16	780,62	837,15	741,97

Źródło: GUS Bank Danych Regionalnych, obliczenia własne

Wydatki budżetu gminy Ustka na oświatę i wychowanie ogółem wyniosły w 2005 roku 5 975 395 zł, a w 2006 roku 6 132 130 zł. Wydatki te w przeliczeniu na 1 mieszkańca są niższe od średniej w powiecie słupskim i nieco wyższe niż w województwie pomorskim.

4.3. Ochrona zdrowia

Na terenie gminy podstawową opiekę zdrowotną realizują dwa niepubliczne zakłady opieki zdrowotnej w miejscowościach: Objazda – Bałamątek i Zaleskie.

W latach 2003 – 2005 udzielono na terenie gminy odpowiednio: 11.355, 10.148 i 10.248 porad ogólnodostępnych. Na 1 mieszkańca przypadało średnio 1,6 porady w 2003 roku oraz 1,4 porady w roku 2005 i 2006.

Porady specjalistyczne i leczenie szpitalne świadczone są w mieście Ustka, w Słupsku, Gdańsku, a także w innych specjalistycznych ośrodkach w kraju.

Na terenie gminy znajduje się 1 punkt apteczny, gro mieszkańców zaopatruje się w leki w Ustce i Słupsku.

Opiekę ratownictwa medycznego świadczy stacja pogotowia ratunkowego, zlokalizowana przy szpitalu w Ustce.

Wydatki na ochronę zdrowia z budżetu gminy ogółem w latach 2000 – 2006 kształtowały się na poziomie od 183 tys. zł (w roku 2003) do 373 tys. zł. (w 2005 roku). Przeciętne roczne wydatki na ten cel wyniosły w badanym okresie 239,1 tys. zł.

Wydatki na 1 mieszkańca w gminie Ustka i gminach ościennych przedstawia poniższe zestawienie:

Tabela 39. Wydatki ogółem na ochronę zdrowia na 1 mieszkańca (w zł)

Jednostka terytorialna	2000	2002	2004	2006
gm. Ustka	30,77	28,15	38,89	30,41
gm. Darłowo	21,04	20,14	23,58	62,80
gm. Postomino	25,51	19,25	16,47	21,45
miasto Ustka	37,85	22,13	22,77	19,12
gm. Smołdzino	7,46	8,75	11,43	16,00
gm. Wicko	13,18	14,79	17,19	15,64
gm. Słupsk	11,80	12,56	12,16	10,53
gm. Kobylnica	10,42	11,37	27,59	26,27
powiat słupski	17,01	13,73	16,25	18,47
woj. pomorskie	25,93	18,31	26,85	34,70

Źródło: GUS Bank Danych Regionalnych, obliczenia własne

Wydatki na ochronę zdrowia na 1 mieszkańca w kolejnych analizowanych latach są prawie dwa razy wyższe niż średnia dla powiatu słupskiego.

W *Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Gminy Ustka na lata 2004 – 2015*, w obszarze ochrony zdrowia przyjęto następujące cele strategiczne:

- Cel główny: - zdrowe społeczeństwo, świadome zagrożeń.
 Cele szczegółowe: - dobra opieka medyczna
 - dostępne specjalistyczne leczenie
 - profesjonalna profilaktyka

Do harmonogramu wdrażania strategii przyjęto następujące działania:

- współuczestniczenie gminy w koordynowaniu usług medycznych (2004 – 2015),
- diagnoza potrzeb zdrowotnych (2004 – 2005),
- propagowanie zachowań prozdrowotnych (2004 – 2015),
- opracowanie i wdrażanie programu poprawy warunków BHP w szkołach i domach (2004 – 2006),
- edukacja do zdrowego stylu życia (2004 – 2015),
- wdrożenie programu pomocy osobom uzależnionym (2004 – 2006).

4.4. Bezpieczeństwo publiczne

Sprawa bezpieczeństwa publicznego mieszkańców gminy znajduje się w centrum zainteresowania władz. Koordynacją wszystkich poczynań związanych z bezpieczeństwem zajmuje się Gminny Sztab Kryzysowy. Na terenie gminy znajduje się siedem Ochotniczych Straży Pożarnych zlokalizowanych w miejscowościach Duninowo, Moźdzanowo, Objazda, Pęplino, Rowy, Starkowo i Zaleskie.

Opiekę medyczną zapewnia Stacja Pogotowia Ratunkowego w Ustce.

W okresie wakacji bezpieczeństwa na plażach strzeżonych pilnuje Wodne Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe.

Gmina Ustka obsługiwana jest przez Komisariat Policji w Ustce. Aby zapewnić ochronę życia i zdrowia przebywających na wybrzeżu turystów oraz ochronę bezpieczeństwa i porządku publicznego, w tym spokoju w miejscach publicznych policja tworzy w czasie sezonu letniego swoją placówkę w Rowach.

W planach jest utworzenie straży gminnej, która z reguły wspiera działania policji.

4.5. Opieka społeczna

W Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Gminy Ustka, za główny problem do rozwiązania w ramach pomocy społecznej i polityki prorodzinnej uznano: „silną roszczeniowość klientów, niski poziom wykształcenia, bezradność w rozwiązywaniu własnych problemów, wysokie bezrobocie, dysfunkcje społeczne”.

Założony cel główny do rozwiązywania w/w problemów to:

„Profesjonalna pomoc społeczna, zmieniająca świadomość społeczną, wspierająca jakość życia lokalnej społeczności”. Cele szczegółowe to:

- Wzmocnienie i rozwój zintegrowanej pomocy socjalnej
- Wspieranie rozwoju kwalifikacji osobowych klientów pomocy społecznej
- Rozwój zasobów osobowych i instytucjonalnych Ośrodka Pomocy Społecznej
- Promocja samorealizacji i przedsiębiorczości.

Zadania określone w w/w strategii realizuje Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Ustce, który jest jednostką organizacyjną samorządu gminnego.

Do kompetencji GOPS należy realizacja zadań wynikających z ustaw: o pomocy społecznej, świadczeniach rodzinnych, zaliczce alimentacyjnej i dłużnikach alimentacyjnych, dodatkach mieszkaniowych, wychowaniu w trzeźwości i zapobieganiu narkomanii, pomoc państwa w zakresie dożywiania.

Ośrodek wykonując zadania z zakresu pomocy społecznej realizuje zadania zlecone obowiązkowe, zadania własne o charakterze obowiązkowym oraz zadania własne fakultatywne.

Pomocy społecznej udziela się osobom i rodzinom w szczególności z powodu ubóstwa, bezdomności, bezrobocia, niepełnosprawności, długotrwałej lub ciężkiej choroby, przemocy w rodzinie, potrzeby ochrony macierzyństwa lub wielodzietności, bezradności w sprawach opiekuńczo – wychowawczych, występujących trudności po zwolnieniu z zakładu karnego, alkoholizmu, zdarzenia losowego. Pomoc społeczna może być świadczona w formie pomocy pieniężnej i niepieniężnej.

W latach 2005 i 2006 Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej zrealizował m.in. następujące świadczenia:

1. w ramach zadań zleconych:

- a. świadczenia rodzinne oraz składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego:
  - 2005 r. – 854 rodziny (1 617 548 zł)
  - 2006 r. - 876 rodzin (2 026.896 zł)
- b. składki na ubezpieczenie zdrowotne
  - 2005 r. – 60osób (18 325 zł)
  - 2006 r. – 62 osoby (16 425 zł)
- c. zasiłki i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenie społeczne
  - 2005 r. – 70 osób (211 082 zł)
  - 2006 r. – 75 osób (219 504 zł)
- d. usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze
  - 2005 r. – 3 osoby (46 989 zł)
  - 2006 r. – 4 osoby (57 253 zł)

- e. usuwanie skutków klęsk żywiołowych, pomoc dla gospodarstw rolnych w celu złagodzenia skutków suszy
2006 r. - 96 rodzin (49 260 zł)
- 2. w ramach zadań własnych
  - a. zasiłki i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenia społeczne
2005 r. 641 rodzin; 1031 osób – 586 479 zł
2006 r. 752 rodziny; 1035 osób – 399 218 zł.
  - b. usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze
2005 r. 39 osób – 268 577 zł
2006 r. 45 osób – 267 868 zł.
  - c. dożywianie dzieci w szkołach i pozostałych osób
2005 r. - 115 000 zł. (w tym dzieci w szkołach 93 409 zł)
2006 r. - 197 350 zł (w tym dzieci w szkołach 104 044 zł).

W roku 2006 z pomocy ośrodka skorzystały 752 rodziny i 1.035 osób. W porównaniu do roku 2005 odnotowano spadek liczby rodzin potrzebujących wsparcia o 43 rodziny i 51 osób.

Najliczniejszą grupą podopiecznych Ośrodka stanowią bezrobotni (ok. 65%).

Obok pomocy finansowej i rzeczowej Ośrodek świadczy również pomoc w postaci pracy socjalnej, poradnictwa w załatwianiu różnych spraw urzędowych i bytowych, współpracując z wieloma instytucjami i partnerami, którzy mogą nieść pomoc potrzebującym.

W roku 2007 z pomocy społecznej skorzystało 647 rodzin – 1.001 osób, tj. 13,3% mieszkańców.

Spadek liczby podopiecznych Ośrodka notowany na przestrzeni ostatnich lat jest znaczący i w porównaniu do liczby mieszkańców ulega niewielkiej poprawie: rok 2005 – 14,8%; rok 2006 – 14,0%.

Wydatki ogółem na pomoc społeczną i pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej w przeliczeniu na 1 mieszkańca w gminie Ustka i gminach sąsiednich przedstawiono poniżej:

Tabela 40. Wydatki ogółem na pomoc społeczną na 1 mieszkańca w latach 2004-2006

Jednostka terytorialna	2004 (w zł)	2005 (w zł)	2006 (w zł)	Dynamika 2006 2004 (w%)
gm. Ustka	338,41	450,28	538,26	159,1
gm. Darłowo	308,47	460,55	567,91	184,1
gm. Postomino	275,22	390,49	545,67	198,3
miasto Ustka	308,72	368,57	409,65	132,7
gm. Smołdzino	385,31	502,00	621,37	161,3
gm. Wicko	317,17	454,30	619,82	195,4
gm. Słupsk	334,53	442,76	523,48	156,5
gm. Kobylnica	353,72	442,43	496,89	140,5
powiat słupski	345,98	451,94	540,74	156,3
woj. pomorskie	289,47	373,71	449,68	155,3

Źródło: GUS Bank Danych Regionalnych, obliczenia własne

W latach 2004 – 2006 wydatki budżetu gminy Ustka na pomoc społeczną i pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej wynosiły ogółem: 2 477 864 zł (2004 r.), 3 297 395 zł (2005 r.) i 3 965 367 zł (2006 r.).

Wydatki na pomoc społeczną w gminie kształtują się na poziomie wydatków tego rodzaju dla powiatu słupskiego, są natomiast niższe, niż dla gmin Smołdzino i Wicko, uznawanych za słabsze ekonomicznie.

Dynamika wydatków w przeliczeniu na 1 mieszkańca w roku 2006 w porównaniu do roku 2004 wynosiła 159,1%.

- **Rozwiązywanie problemów alkoholowych i przeciwdziałanie narkomanii**

W *Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Gminy Ustka*, rozwiązywanie problemów alkoholowych i narkomanii jest jednym z ważniejszych obszarów działania. Stąd cel główny określono jako: „skuteczne rozwiązywanie problemów alkoholowych i narkomanii”, a cele szczegółowe to:

- profesjonalna pomoc terapeutyczno – profilaktyczna,
- racjonalna i efektywna profilaktyka problemowa,
- skuteczne przeciwdziałanie uzależnieniom,
- promocja zdrowego stylu życia.

Cele te realizowane są przez nw. zadania:

- prowadzenie działalności profilaktycznej, informacyjnej, edukacyjnej wśród dorosłych i dzieci,
- udzielanie pomocy psychospołecznej i prawnej, ochrony przed przemocą w rodzinie, udzielanie wsparcia ofiarom przemocy, współpraca z instytucjami i partnerami,
- zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych, prowadzenie grup wsparcia,
- prowadzenie świetlic terapeutycznych.

Tabela 41. Wydatki na 1 mieszkańca na przeciwdziałanie alkoholizmowi (w zł)

Jednostka terytorialna	2002	2004	2006
gm. Ustka	28,15	26,75	30,15
gm. Darłowo	19,23	23,58	62,80
gm. Postomino	18,67	16,47	19,38
miasto Ustka	22,13	22,77	16,74
gm. Smołdzino	8,75	11,43	16,00
gm. Wicko	14,79	17,19	15,12
gm. Słupsk	12,19	11,34	9,57
gm. Kobylnica	9,98	27,49	25,28
powiat słupski	13,45	15,28	14,39
woj. pomorskie	10,85	14,36	13,86

Źródło: GUS Bank Danych Regionalnych, obliczenia własne

W badanej grupie jednostek samorządowych Gmina Ustka zajmuje drugie z kolei miejsce w wielkości wydatków na przeciwdziałanie alkoholizmowi w przeliczeniu na 1 mieszkańca (po gminie Darłowo). Znacznie (o 109%) przekracza średnie wydatki na 1 mieszkańca w powiecie słupskim.

Koordinacją działań w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii zajmuje się w gminie Pełnomocnik Wójta ds. Uzależnień i Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Pełnomocnik kieruje pracami Zespołu Interdyscyplinarnego ds. pomocy rodzinom dotkniętym uzależnieniami i przemocą w rodzinie. W Urzędzie Gminy prowadzony jest Punkt Interwencji Kryzysowej, czynny raz w tygodniu, który świadczy pomoc potrzebującym. Od 2006 roku w Objeździe prowadzona jest przez dwóch specjalistów grupa wsparcia dla uzależnionych i współuzależnionych. W roku 2008 postępowanie o leczenie odwykowe prowadzi się wobec 58 osób.

Dodatkowo zajęcia z zakresu profilaktyki prowadzone są w świetlicach socjoterapeutycznych w Możdżanowie, Starkowie, Pęplinie, Rowach i Wodnicy. Prowadzi je Polskie Towarzystwo Zapobiegania Narkomanii O/Słupsk na podstawie podpisanej umowy. W świetlicach przebywa ok. 30-40 dzieci dwa razy w tygodniu.

Z budżetu gminy finansowane są zajęcia pozalekcyjne dla młodzieży szkolnej z zakresu profilaktyki uzależnień, wycieczki, konkursy, wypoczynek dzieci itp. W roku 2008 z kolonii dla dzieci rodzin zagrożonych patologią i uzależnieniami skorzysta 34 dzieci.

4.6. Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego

Wydatki budżetu gminy na kulturę i ochronę dziedzictwa narodowego w latach 2004-2006 przedstawia poniższa tabela.

Tabela 42. Struktura wydatków budżetu gminy Ustka na kulturę i ochronę dziedzictwa narodowego

l.p.	wyszczególnienie	2004	2005	2006	%		
					2004	2005	2006
1.	Ogółem (zł)	1 663 860	1 219 042	2 213 368	100	100	100
	W tym:						
2.	- biblioteki	210 936	94 918	200 000	12,7	16,0	9,0
3.	- domy i ośrodki kultury, świetlice i kluby	1 362 764	620 000	750 000	81,9	50,9	33,9
4.	- ochrona i konserwacja zabytków	35 000	20 000	30 000	2,1	1,6	1,4
5.	wydatki majątkowe ogółem	1 047 683	376 762	1 207 390	63,0	30,9	54,5

Źródło: GUS Bank Danych Regionalnych, obliczenia własne

W wydatkach ogółem wyszczególniono wydatki ponoszone na biblioteki (około 200 tys. zł rocznie), domy kultury i świetlice. Dodatkowo przedstawiono wydatki majątkowe ogółem, które stanowią odpowiednio 63,0%, 30,9% i 54,5% wydatków w analizowanych okresach.

Uwagi może budzić niski wkład finansowy w ochronę i konserwację zabytków, który oscyluje od 2,1% do 1,4% i wykazuje tendencję malejącą.

Wydatki na kulturę i ochronę dziedzictwa narodowego w przeliczeniu na 1 mieszkańca w gminie Ustka i w jednostkach terytorialnych ujętych w analizie porównawczej dla lat 2004 – 2006 przedstawiają się następująco:

Tabela 43. Wydatki na kulturę i ochronę dziedzictwa narodowego na 1 mieszkańca (w zł)

Jednostka terytorialna	2002	2003	2004	2005	2006
gm. Ustka	85,31	122,12	229,06	165,34	301,75
gm. Darłowo	63,06	105,12	66,25	143,84	106,68
gm. Postomino	14,10	12,56	21,69	42,31	194,27
miasto Ustka	49,50	46,65	44,61	46,15	50,93
gm. Smołdzino	59,10	79,32	77,94	86,41	111,90
gm. Wicko	9,37	9,39	10,29	13,81	59,70
gm. Słupsk	57,46	62,05	55,26	52,86	110,59
gm. Kobylnica	64,85	78,76	92,30	98,28	143,17
powiat słupski	46,90	55,07	67,93	65,34	106,20
woj. pomorskie	49,53	49,99	57,51	60,60	90,16

Źródło: GUS Bank Danych Regionalnych, obliczenia własne

Gmina Ustka ponosi najwyższe nakłady na dofinansowanie rozwoju kultury. Nakłady te w 2006 roku przewyższyły prawie 3-krotnie wydatki na ten cel w powiecie słupskim.

Gminny Ośrodek Kultury znajduje się w m. Zaleskie. Na terenie gminy działa 13 świetlic wiejskich w miejscowościach Charnowo, Duninowo, Grabno, Gąbino, Machowino, Możdżanowo, Niestkowo, Objazda, Pęplino, Rowy, Starkowo, Wodnica i Wotywno.

Działalność kulturalną prowadzi 7 Kół Gospodyń Wiejskich: w Charnowie, Duninowie, Machowinie, Możdżanowie, Objeździe, Starkowie i Zaleskich.

W gminie odbywa się wiele imprez kulturalnych, szczególnie w okresie letnim, ze względu na turystyczny charakter gminy.

Według danych urzędu statystycznego w roku 2006 na terenie gminy odbyło się 141 imprez, w których uczestniczyło 10.205 osób.

Gmina finansuje działalność 18 zespołów artystycznych, do których należą 183 osoby.

Kalendarz imprez kulturalnych i sportowych znajduje się na stronach internetowych gminy. Do najważniejszych, cyklicznych imprez należą: Ogólnopolski rajd rowerowy „Szlakiem zwiniętych torów”, maraton „Szlakiem zwiniętych torów” oraz „Ogólnopolski zjazd maskotek”, organizowany corocznie w Rowach.

Na terenie gminy działa Gminna Biblioteka Publiczna w Objeździe z filią w Duninowie oraz punktami bibliotecznymi w Rowach, Wytownie i Zaleskich.

Tabela 44. Wskaźniki dotyczące bibliotek w roku 2006

Jednostka terytorialna	Ludność na 1 placówkę biblioteczną	Księgozbiór na 1000 mieszkańców	Czytelnicy na 1000 mieszkańców	Wypożyczenia księgozbioru na 1 czytelnika
gm. Ustka	3667	2977	97	26,6
gm. Darłowo	2520	4102	121	17,5
gm. Postomino	6973	2047	58	14,8
miasto Ustka	16227	3352	275	21,5
gm. Smołdzino	1739	6707	124	12,4
gm. Wicko	5485	2421	115	14,3
gm. Słupsk	6764	1546	44	20,3
gm. Kobylnica	2415	3878	157	19,5
powiat słupski	4007	3093	135	20,8
woj. pomorskie	6361	2736	158	19,4

Źródło: GUS Bank Danych Regionalnych

Na jedną placówkę biblioteczną w gminie Ustka przypada 3.667 osób, co jest wynikiem średnim zarówno w porównaniu z gminami ościennymi, jak i danymi dla powiatu słupskiego.

Księgozbiór, jakim dysponuje biblioteka przypadający na 1.000 mieszkańców nieznacznie odbiega od średniej dla powiatu.

Analizując ilość wypożyczanych książek na 1 czytelnika należy zauważyć wysoki poziom tego wskaźnika w gminie Ustka. Przewyższa on średnie dane dla powiatu słupskiego oraz jest wyższy niż w mieście Ustka oraz gminach położonych najbliżej Słupska, jak Kobylnica czy gmina Słupsk.

4.7. Kultura fizyczna i sport

Wydatki budżetu gminy ogółem na kulturę fizyczną i sport wynosiły w latach:

2004 – 373 142 zł, w tym wydatki majątkowe 39,0%,
2005 – 404 359 zł, w tym wydatki majątkowe 47,4%,
2006 – 2 038 349 zł, w tym wydatki majątkowe 89,4%.

Wydatki te w przeliczeniu na 1 mieszkańca w gminie Ustka i w jednostkach terytorialnych ujętych w analizie porównawczej przedstawiały się następująco:

Tabela 45. Wydatki ogółem na kulturę fizyczną i sport na 1 mieszkańca (w zł)

Jednostka terytorialna	2004	2005	2006
gm. Ustka	50,96	55,22	276,69
gm. Darłowo	20,92	25,48	21,47
gm. Postomino	24,62	24,91	382,23
miasto Ustka	21,47	23,44	35,19
gm. Smołdzino	27,98	17,99	24,04
gm. Wicko	53,35	53,41	57,97
gm. Słupsk	47,52	16,22	55,56
gm. Kobylnica	337,26	241,54	185,25
powiat słupski	58,80	43,86	67,51
woj. pomorskie	41,39	39,92	59,56

Źródło: GUS Bank Danych Regionalnych, obliczenia własne

Na terenie gminy działają następujące kluby sportowe:

1. Ludowy Uczniowski Klub Sportowy „Bałtyckie Rowy” (od 2002 r.) z siedzibą w m. Rowy. W skład klubu wchodzi sekcje: lekkiej atletyki, piłki nożnej, tenisa stołowego, szachowa. Klub uczestniczy również w organizacji festynów rekreacyjno – sportowych i kolonii.
2. Uczniowski Klub Sportowy Orzeł (od 1996 r.) z siedzibą w Objeździe. W skład klubu wchodzi: sekcja piłki nożnej i sekcja lekkiej atletyki. Zawodnicy aktywnie uczestniczą w zawodach krajowych, a także zagranicznych, zajmując wysokie miejsca w klasyfikacji.
3. Gminny Klub Sportowy Wybrzeże Objazda (od 1970 r.). Od początku swej działalności klub ukierunkowany jest na szerzenie masowej kultury fizycznej, w szczególności piłki nożnej wśród mieszkańców, a także turystów. Klub współorganizuje imprezy masowe, w tym festyny i turnieje piłkarskie. Aktualnie Klub prowadzi po dwa zespoły seniorów i juniorów występujące w klasie „A” GKS „Wybrzeże” Objazda i KS „Bistal” Machowino.
4. Gminny Klub Sportowy Ustka. Od 2001 r. działa samodzielnie, wcześniej działał razem z GKS Objazda w składzie Ludowych Zespołów Sportowych. Jest to klub biegowy.

Obiekty sportowe na terenie gminy znajdują się w 4 miejscowościach: Machowinie, Objeździe, Pęplinie i Rowach.

4.8. Aktywizacja mieszkańców

Władze gminy wiejskiej Ustka są otwarte na współpracę z organizacjami pozarządowymi. Strategicznym celem współpracy (wg Uchwały nr XII/126/2007 Rady Gminy Ustka z dnia

12.12.2007 r.) jest objecie nią możliwie najszerszych obszarów aktywności obywatelskiej, wzmocnienie pozycji organizacji i zapewnienie im równych szans w realizacji zadań publicznych przez powierzenie im coraz większej ilości zadań i środków oraz podwyższanie i przestrzeganie standardów współpracy.

W roku 2008 zakres zadań publicznych ujęty w programie współpracy obejmuje m. innymi pomoc społeczną, ochronę i promocję zdrowia, wypoczynek dzieci i młodzieży, kulturę, zabytki, sport, rekreację, porządek i bezpieczeństwo publiczne, wsparcie programów profilaktycznych, zintegrowanego systemu ratownictwa. Na terenie gminy wg danych GUS zarejestrowanych jest 18 fundacji i stowarzyszeń. Na zadania zlecone organizacjom pozarządowym wydatkowano z budżetu gminy: w 2006 r. – 3121 580 zł, w 2007 r. – 333 930 zł. Według planu wydatki na ten cel w roku 2008 zamkną się kwotą 338 700 zł.

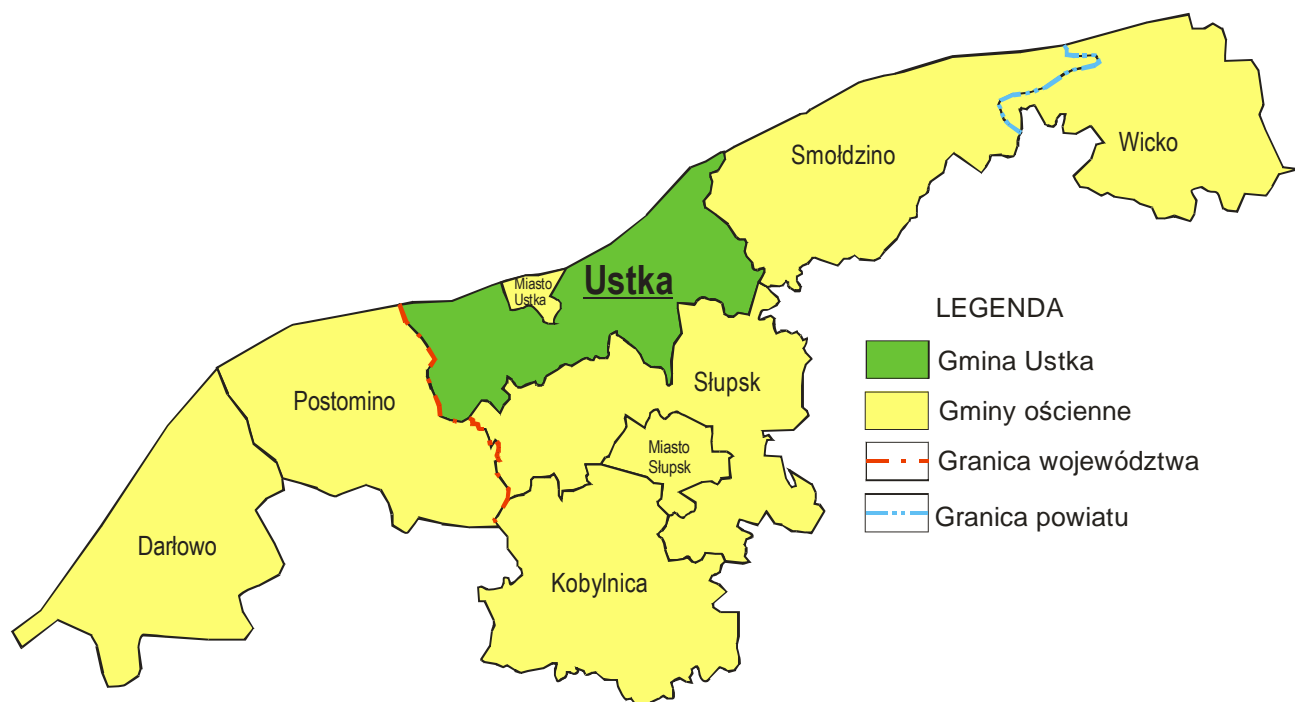
Środki na realizację zadań zleca się w ramach konkursów. Do jednych z ważniejszych organizacji pozarządowych działających na terenie gminy należą :

- Ochotnicza Straż Pożarna (posiadająca 7 jednostek)
- Koła Gospodyń Wiejskich
- Kluby sportowe.

Gmina wspiera też grupy nieformalne, kreujące oddolny rozwój społeczno – gospodarczy miejscowości w ramach Planów Odnowy Miejscowości.

24 kwietnia 2008 r. Rada Gminy zatwierdziła do realizacji Plany Odnowy Miejscowości: Charnowo, Gąbino, Grabno-Zimowiska, Niestkowo, Objazda, Rowy, Starkowo i Wotywno. Plany te i potencjalnie z innych miejscowości będą realizowane w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich (PROW) 2007 – 2013, w tym dodatkowo z Programu Leader oraz w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego dla Województwa Pomorskiego, (działanie 9.3.) i będą wspierane finansowo z budżetu gminy.

II. ANALIZA PORÓWNAWCZA

Analiza porównawcza stanowi rodzaj podsumowania, raportu o stanie gminy Ustka i tworzona jest na potrzeby formułowania ostatecznych wyników diagnozy stanu.

Poszczególne dane statystyczne opracowano dla gminy Ustka oraz dla gmin o podobnym charakterze tak, aby skala porównania była bardziej wiarygodna. Do analizy porównawczej wybrano:

- gminy sąsiadujące z gminą Ustka tj. gminę Smołdzino, Słupsk i Postomino;
- gminy posiadające podobne, nadmorskie położenie tj. gminę Wicko i Darłowo;
- gminę o podobnym potencjale, tj. gminę Kobylnica.

Wybrane gminy (poza gminą sąsiednią Smołdzino), charakteryzują się podobną powierzchnią, ilością mieszkańców, dochodem budżetu na 1 mieszkańca.

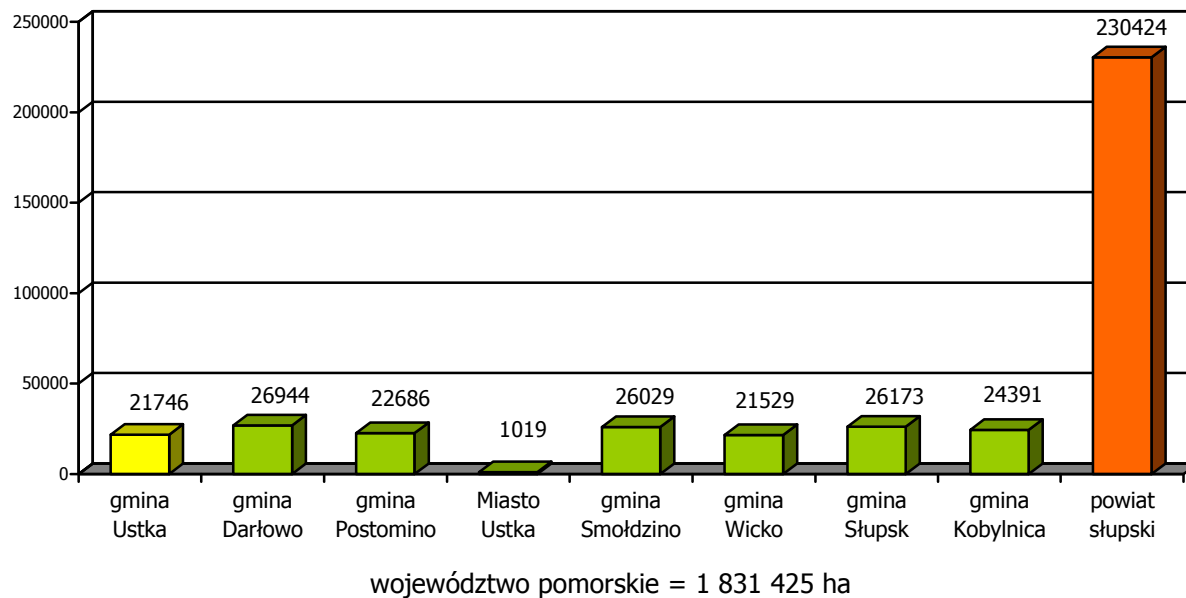
Uzupełnieniem analizy są dane dla powiatu słupskiego stanowiące średnią gmin wchodzących w skład powiatu oraz dane statystyczne dla całego województwa pomorskiego.

Analizie porównawczej poddano te elementy, które bezpośrednio warunkują poziom życia mieszkańców i wpływają na rozwój społeczno – gospodarczy gminy, takie jak dochód budżetu, dochody własne, wydatki według rodzajów, wskaźniki demograficzne, bezrobocie, strukturę gruntów.

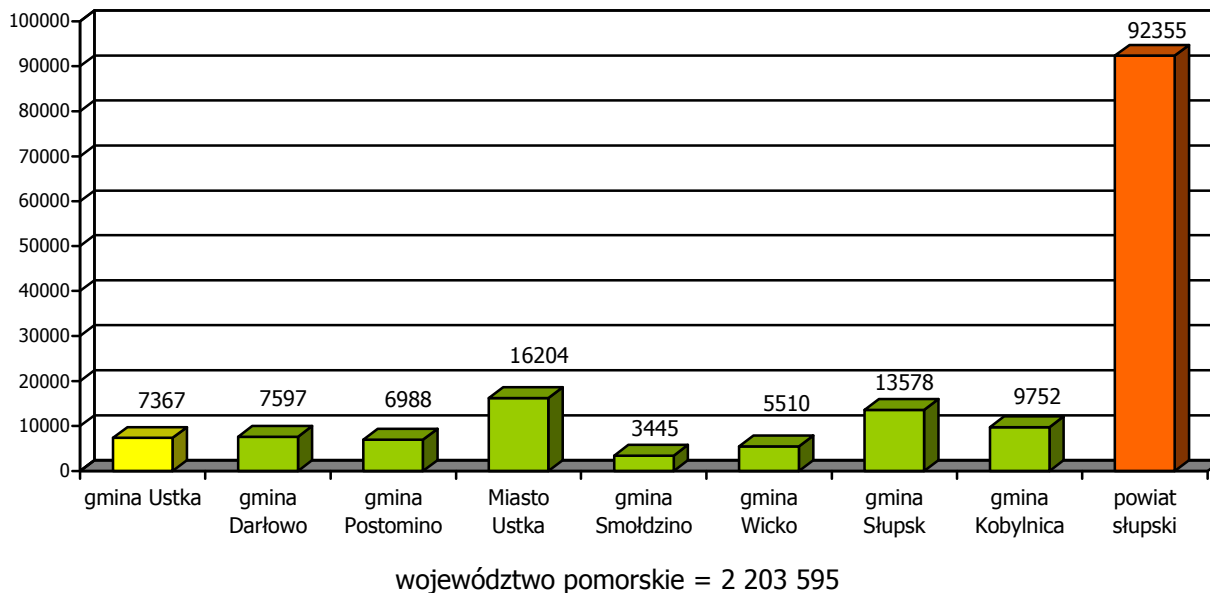
Poszczególne dane statystyczne opracowano w oparciu o materiały wydawane przez Główny Urząd Statystyczny, Wojewódzki Urząd Statystyczny oraz Powiatowe Urzędy Pracy. W większości dane dotyczą 2006 roku, jedynie dane dotyczące wykorzystania gruntów pochodzą z 2005 roku.

Dokonana analiza porównawcza pozwala określić dla gminy Ustka zarówno wartości pozytywne, jak i niekorzystne na tle gmin porównawczych, powiatu słupskiego i województwa.

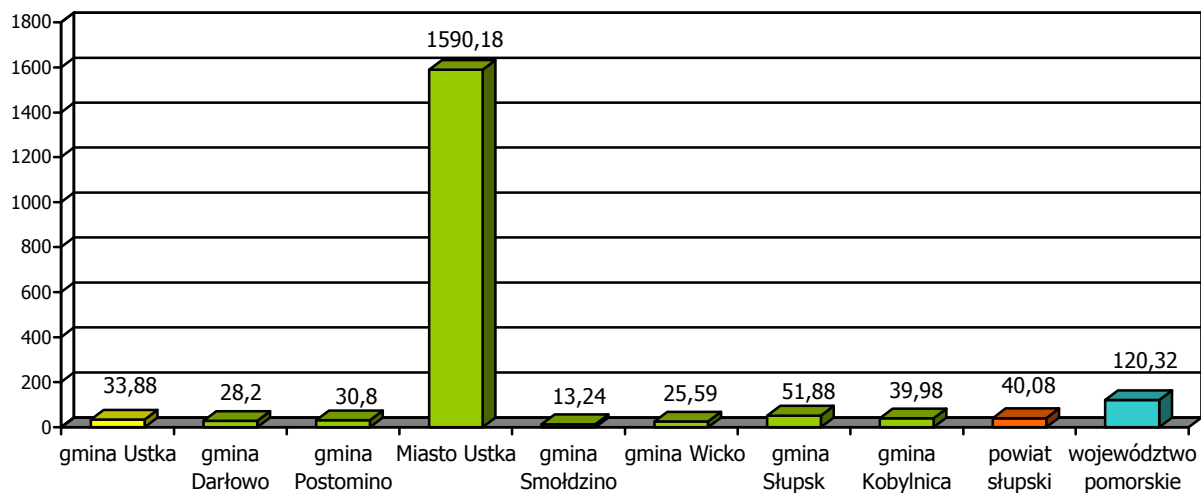
Wykres 1. Powierzchnia ogólna gmin w ha

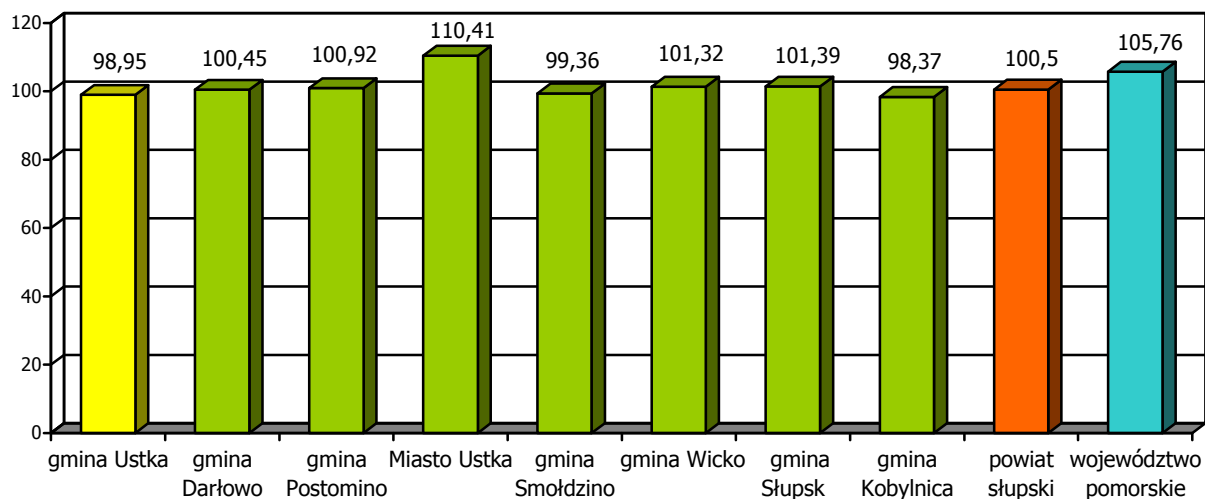
Wykres 2. Ludność według stanu na 31.12.2006 r.

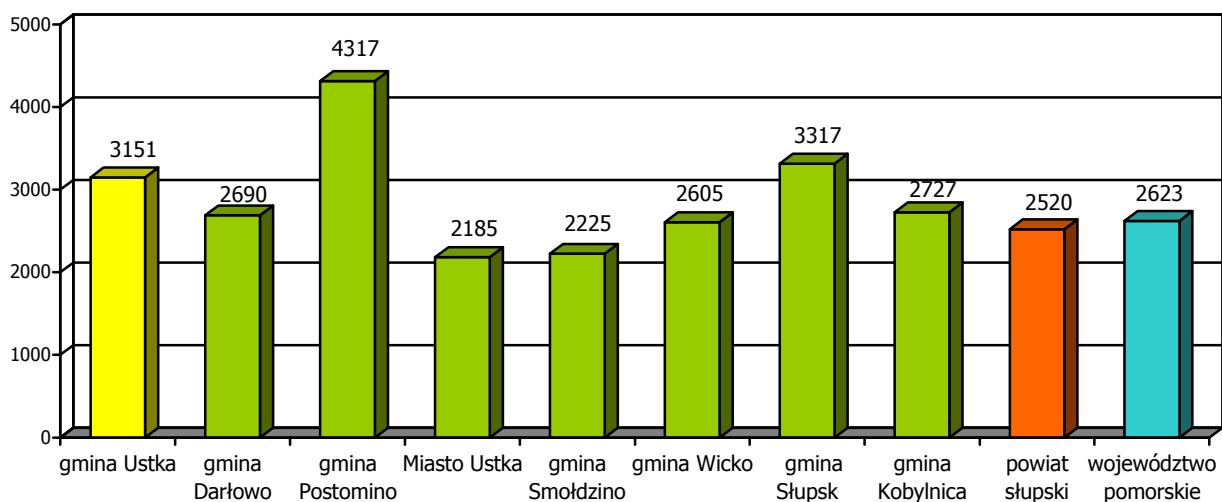
Wykres 3. Gęstość zaludnienia (ludność na 1 km²) 2006 r.

Wykres 4. Liczba kobiet przypadająca na 100 mężczyzn 2006 r.

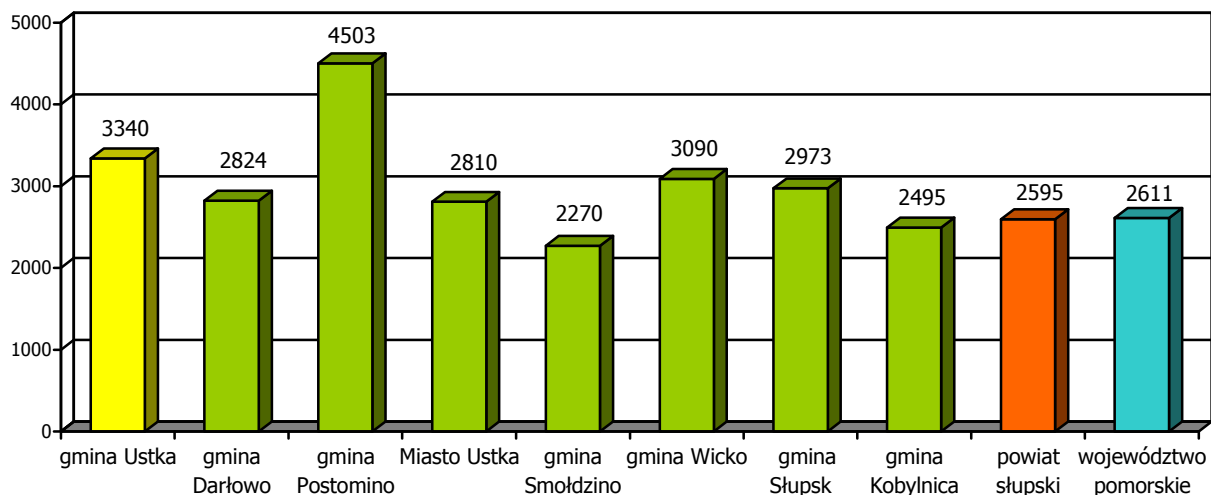

Wykres 5. Dochody ogółem na 1 mieszkańca (w zł) 2006 r.

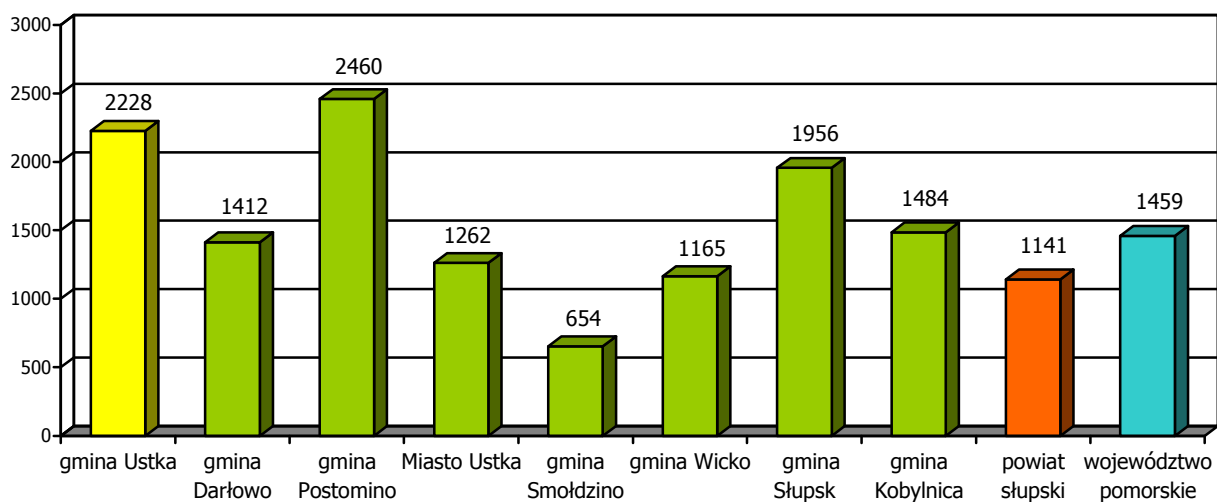

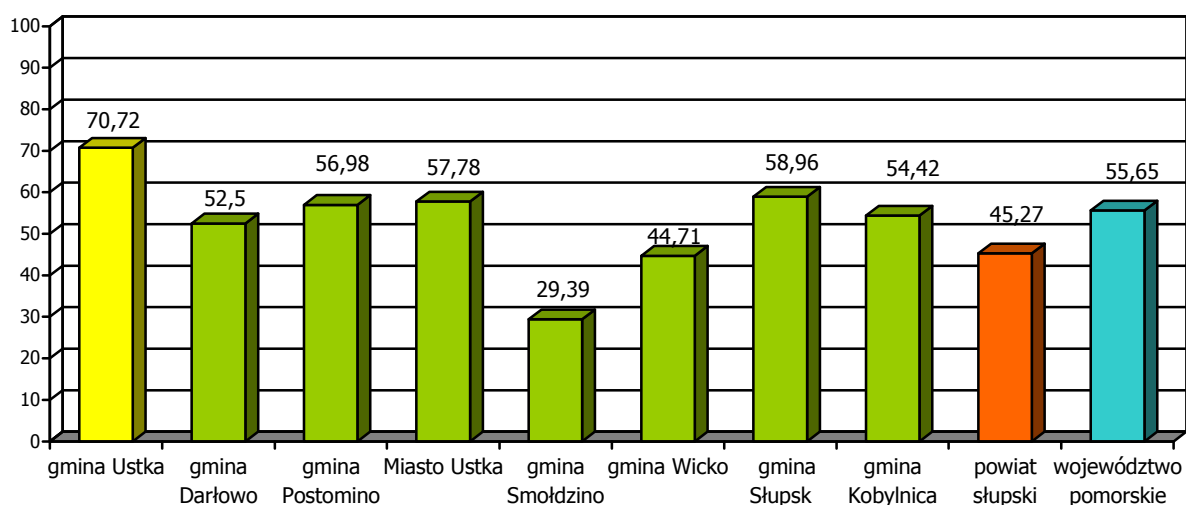
Wykres 6. Wydatki ogółem na 1 mieszkańca (w zł) 2006 r.

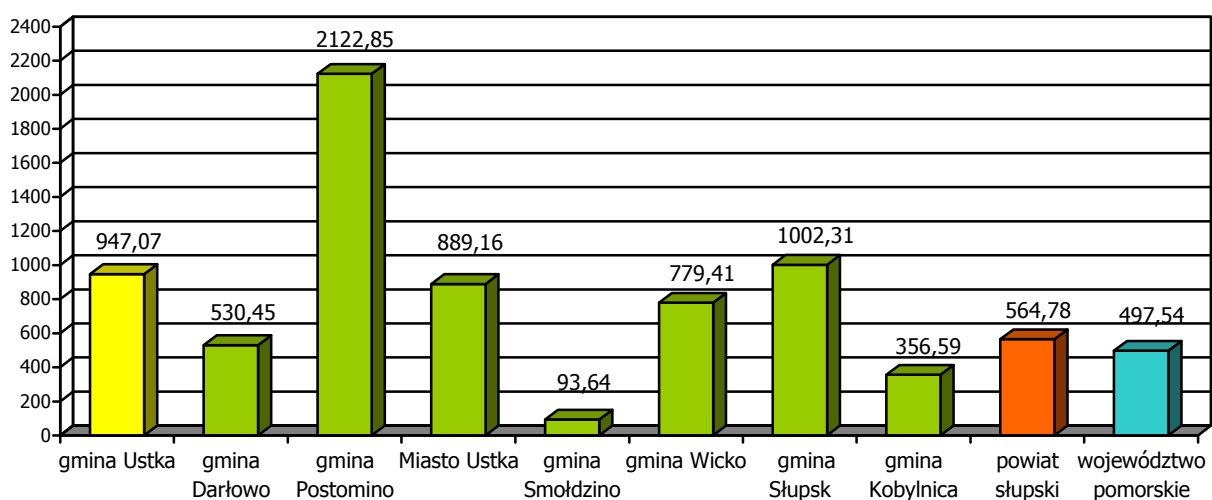
Wykres 7. Dochody własne ogółem na 1 mieszkańca (w zł) 2006 r.

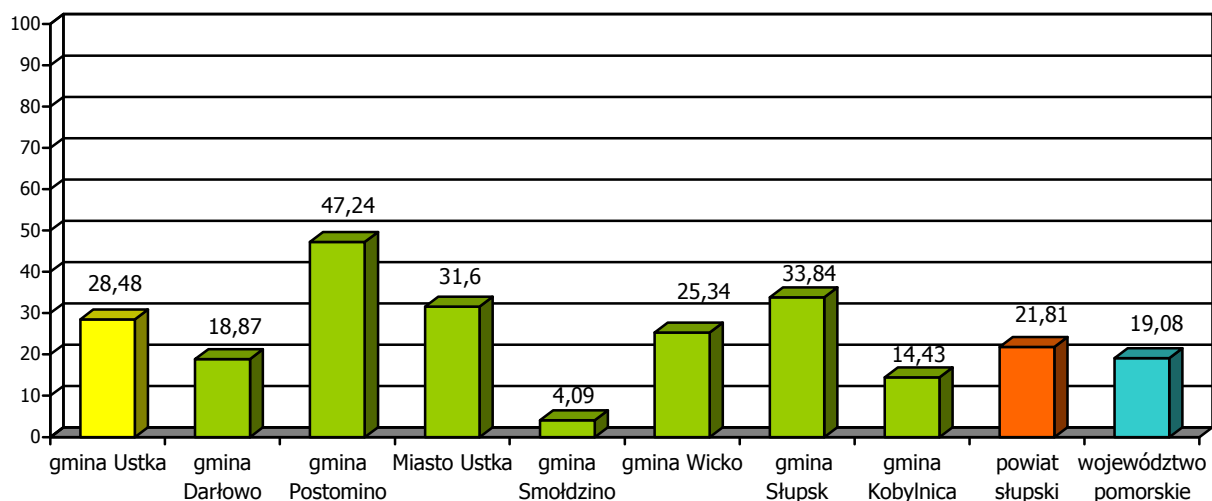
Wykres 8. Samodzielność budżetu - dochody własne w dochodach ogółem (w %) 2006 r.

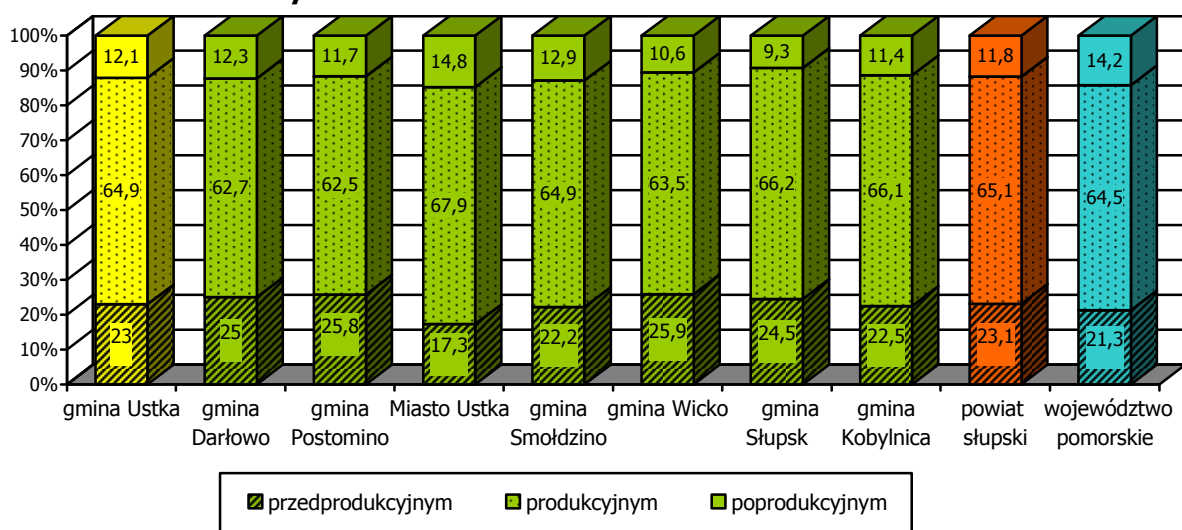
Wykres 9. Wydatki majątkowe inwestycyjne na 1 mieszkańca (w zł) 2006 r.

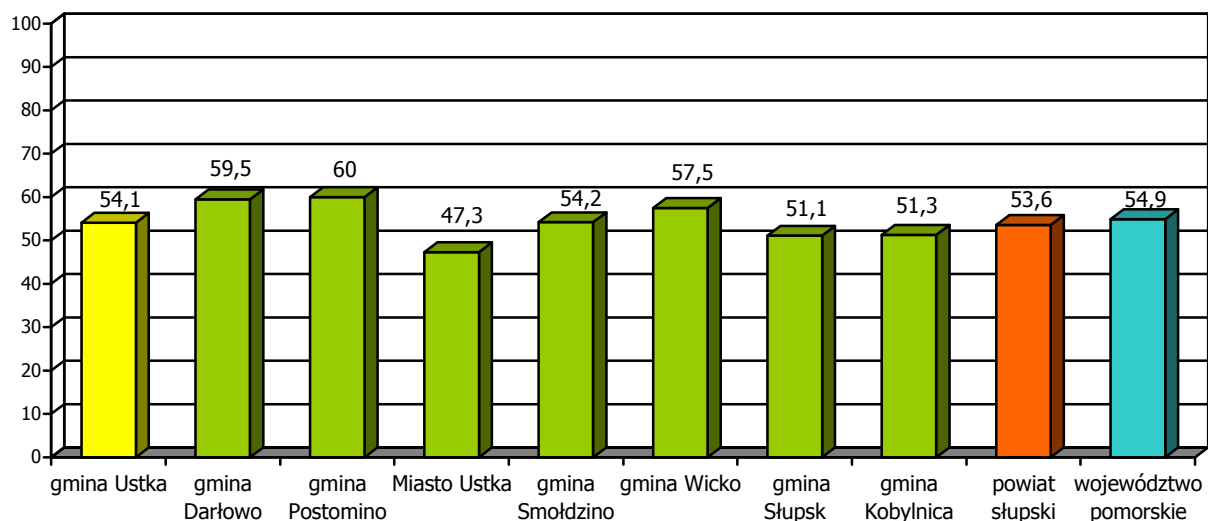
Wykres 10. Wydatki inwestycyjne w wydatkach ogółem (w %) 2006 r.

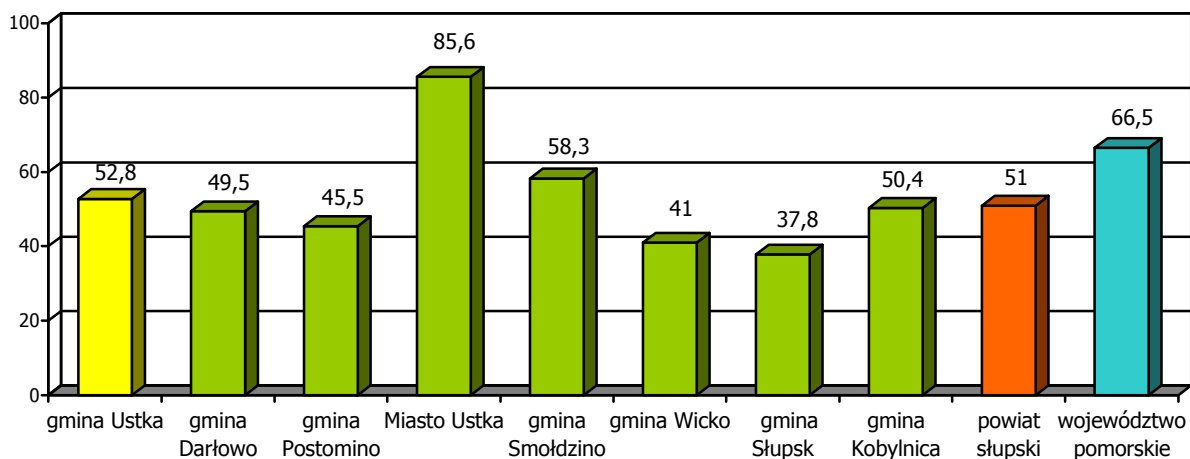
Wykres 11. Struktura ludności w 2006 r. w wieku:

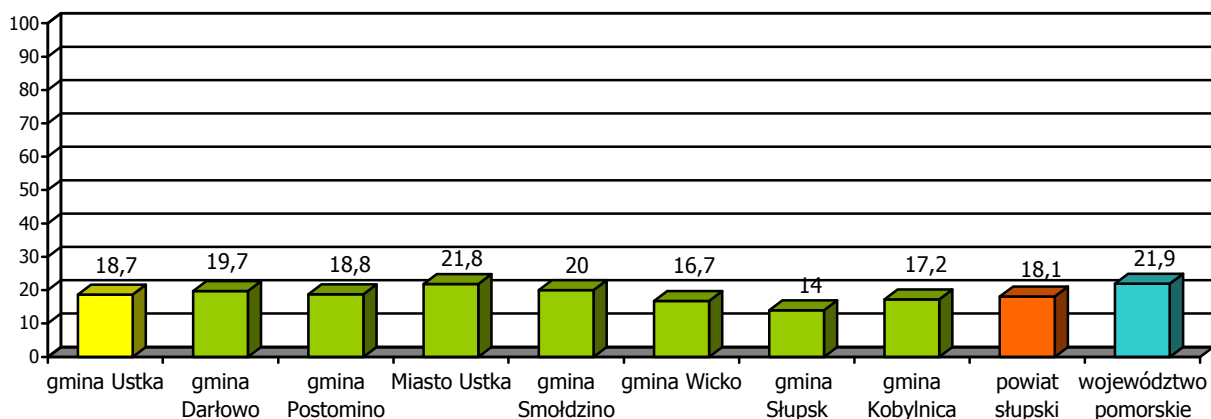
Wykres 12. Ludność w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym w 2006 r.

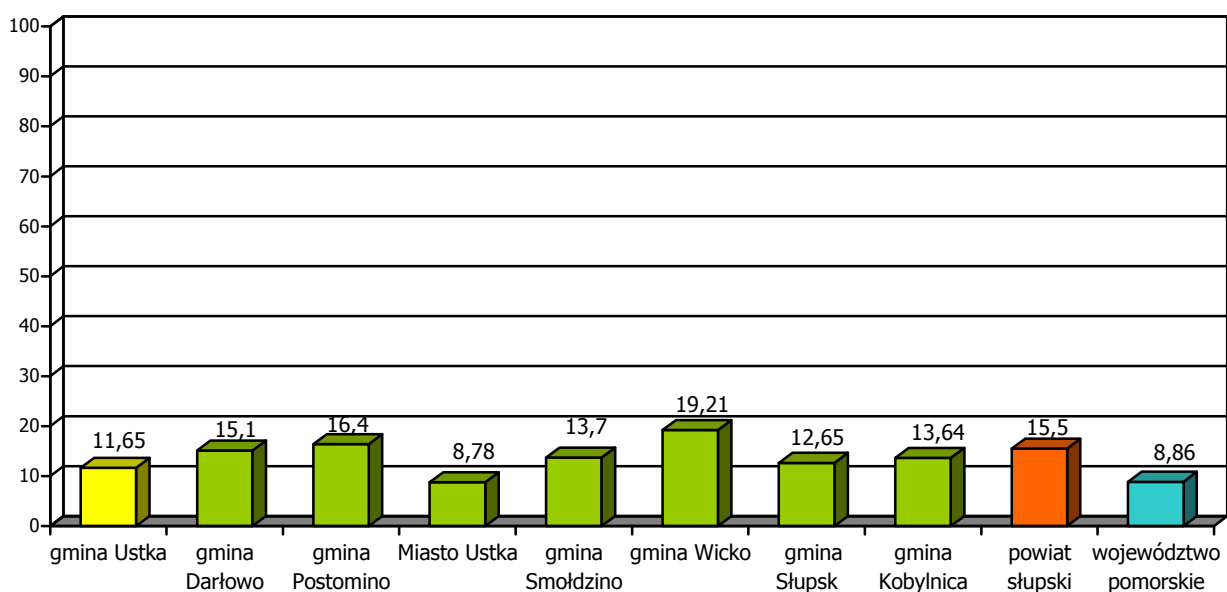
Wykres 13. Ludność w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku przedprodukcyjnym w 2006 r.

Wykres 14. Ludność w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym w 2006 r.

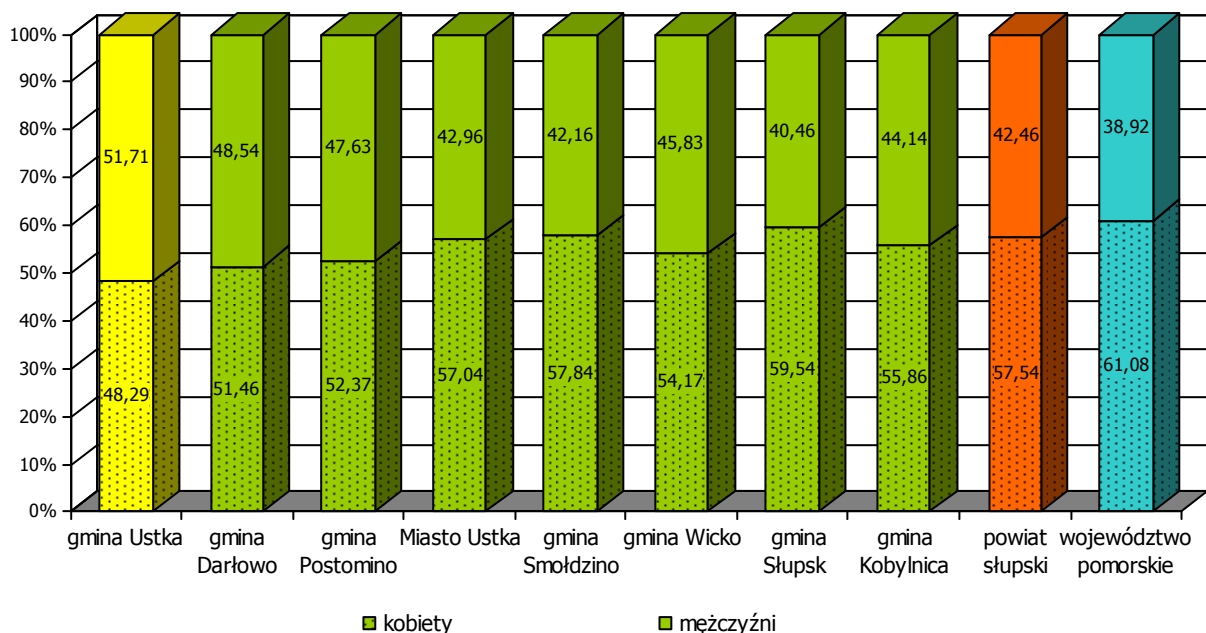
Wykres 15. Bezrobocie (w %) 2006 r.*

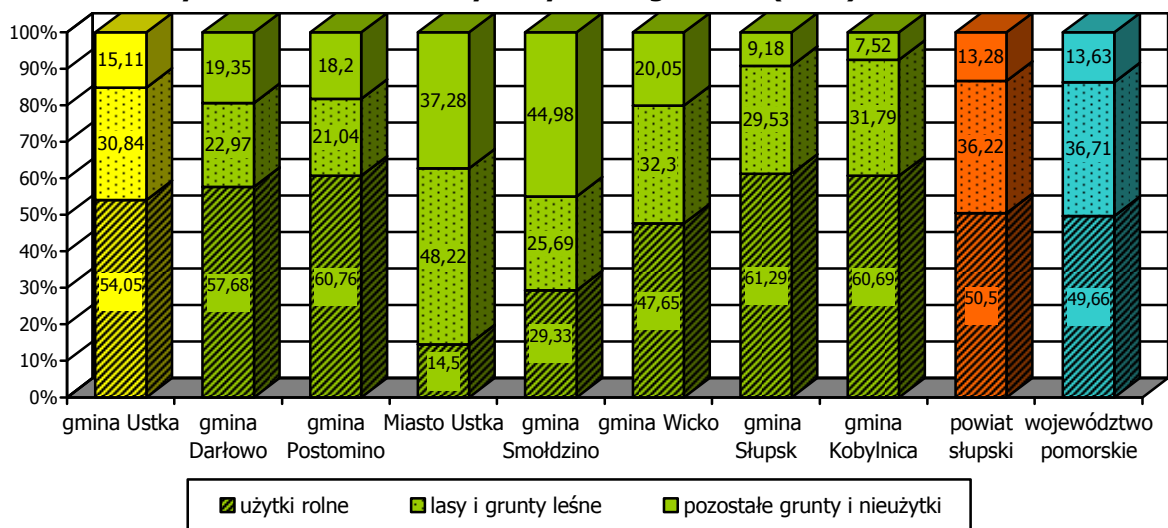
* 1) Odsetek bezrobocia – procentowy udział bezrobotnych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym wyliczony dla poszczególnych gmin.

2) Stopa bezrobocia – procentowy udział bezrobotnych w liczbie ludności aktywnej zawodowo. Obliczana dla powiatu i województwa pomorskiego. Według stanu na 31.12.2006 r.

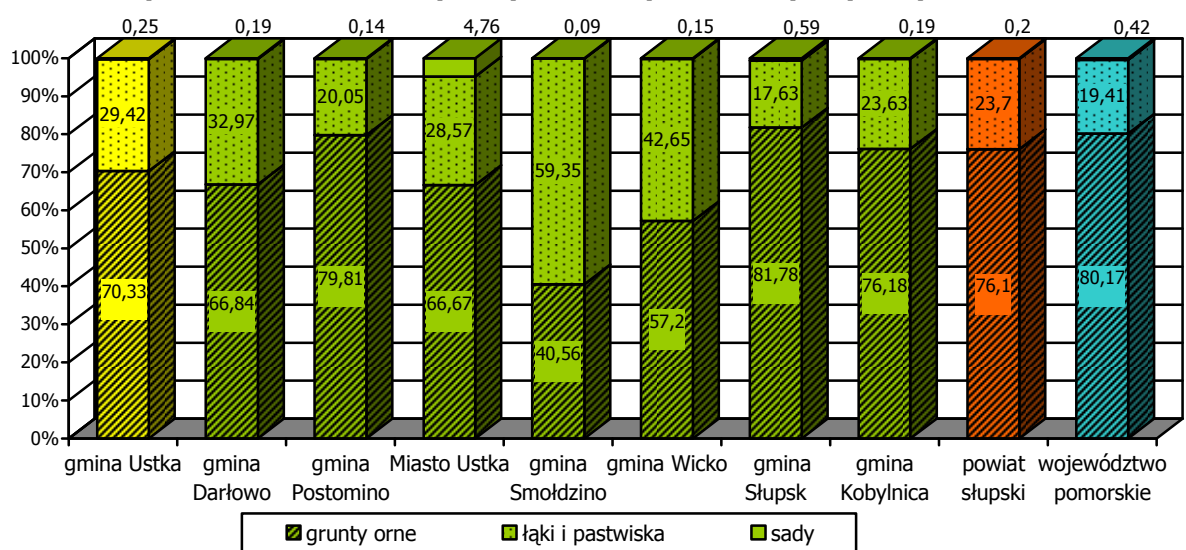
Wykres 16. Struktura bezrobocia według płci (w %) stan na 31.12.2006 r.

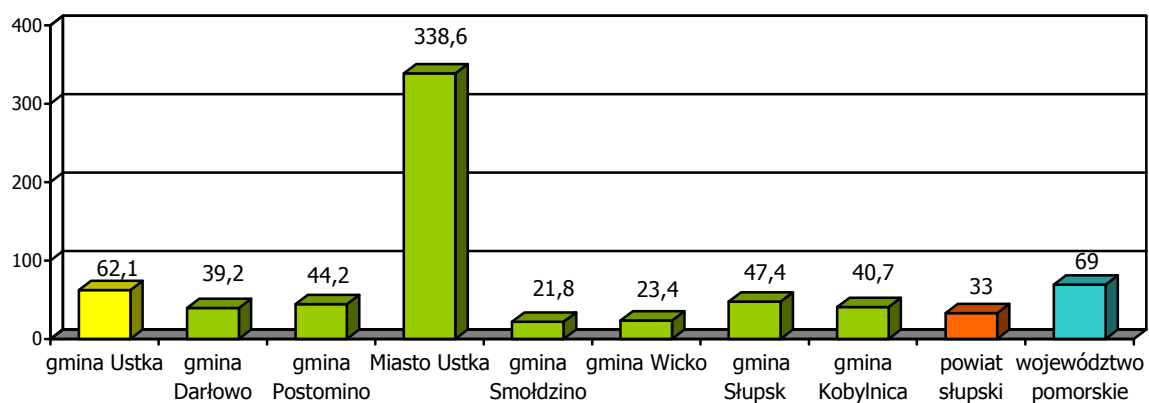
Wykres 17. Struktura wykorzystania gruntów (w %) w 2005 r.

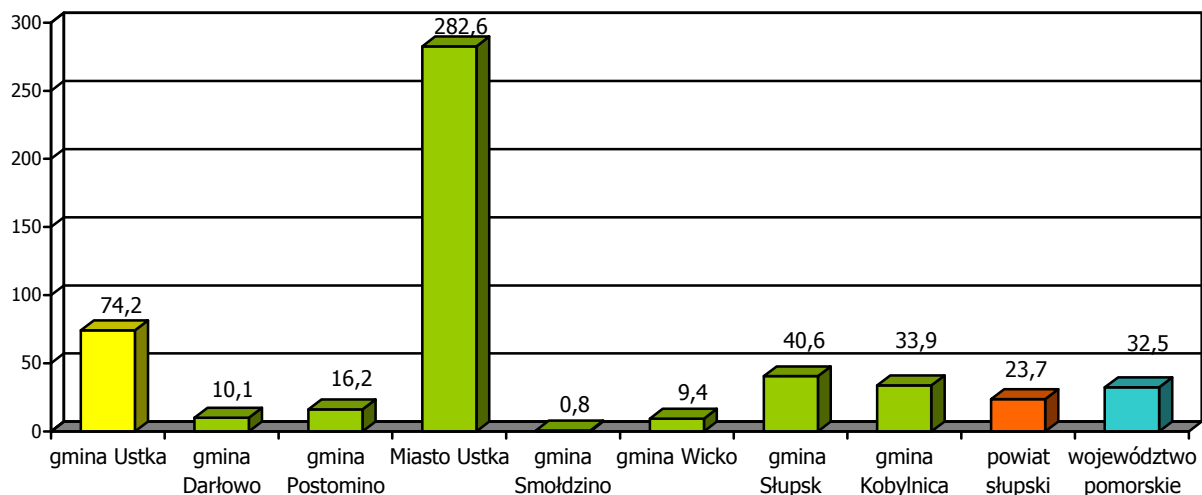
Wykres 18. Struktura wykorzystania użytków rolnych (w %) w 2005 r.

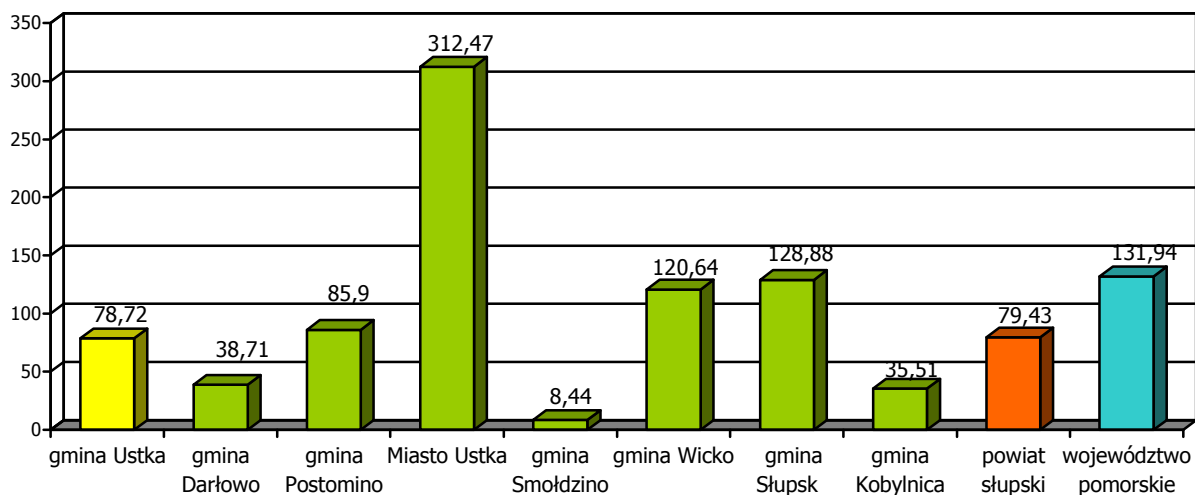
Wykres 19. Wielkość sieci rozdzielczej wodociągowej na 100 km² 2006 r.

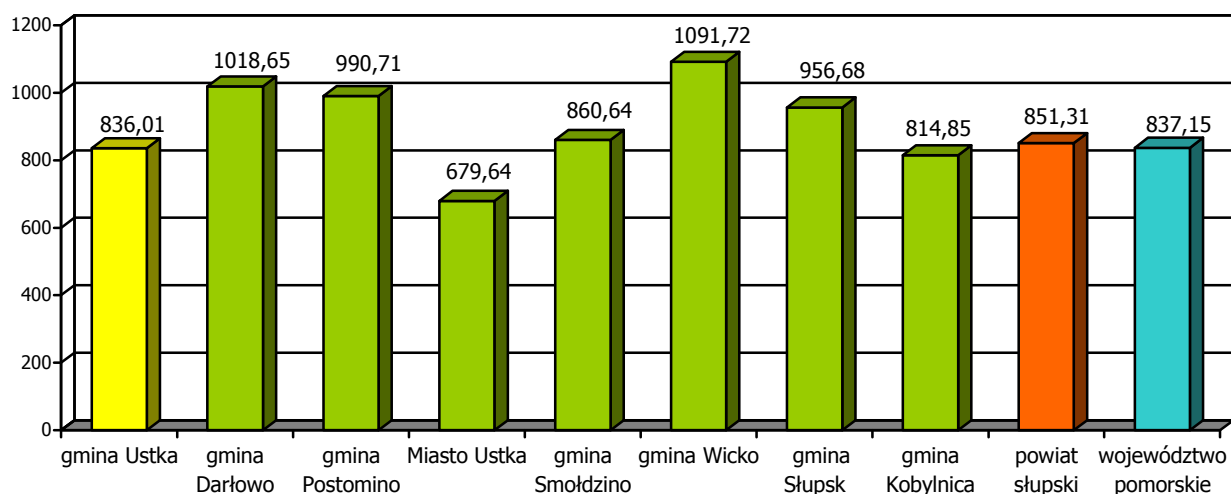
Wykres 20. Wielkość sieci rozdzielczej kanalizacyjnej na 100 km² 2006 r.

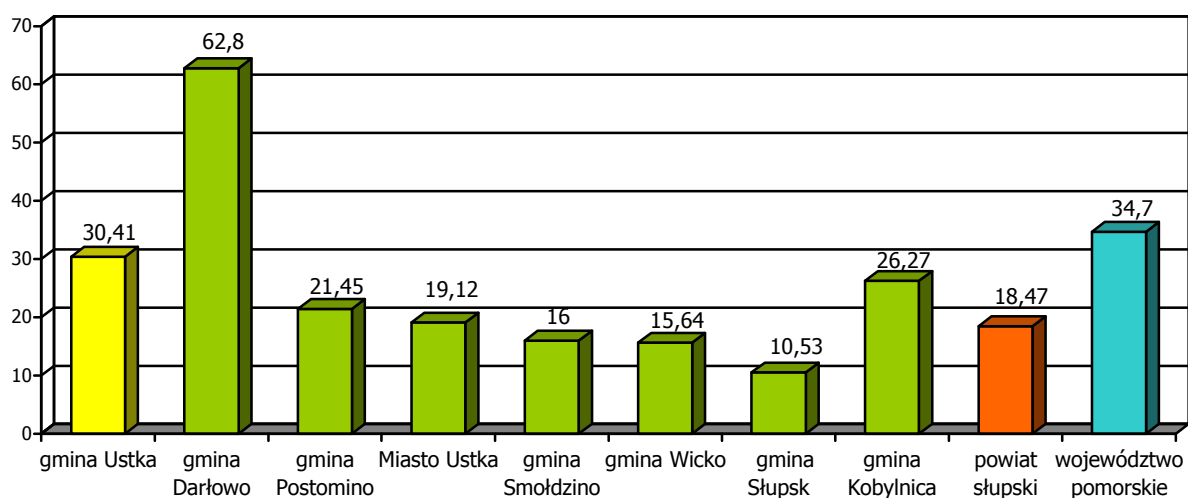
Wykres 21. Wydatki z budżetu na gospodarkę mieszkaniową 2006 r.

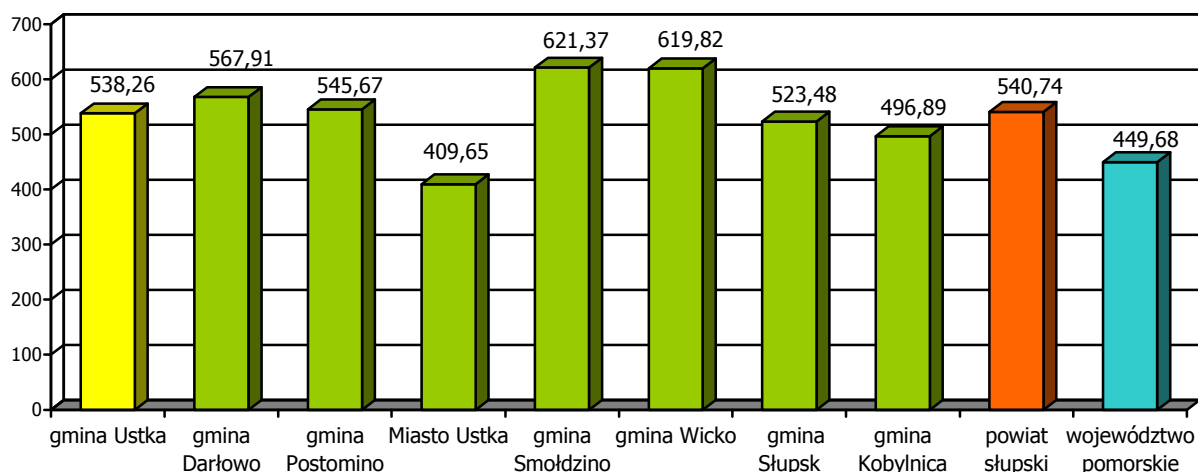
Wykres 22. Wydatki ogółem na oświatę i wychowanie na 1 mieszkańca (w zł) 2006 r.

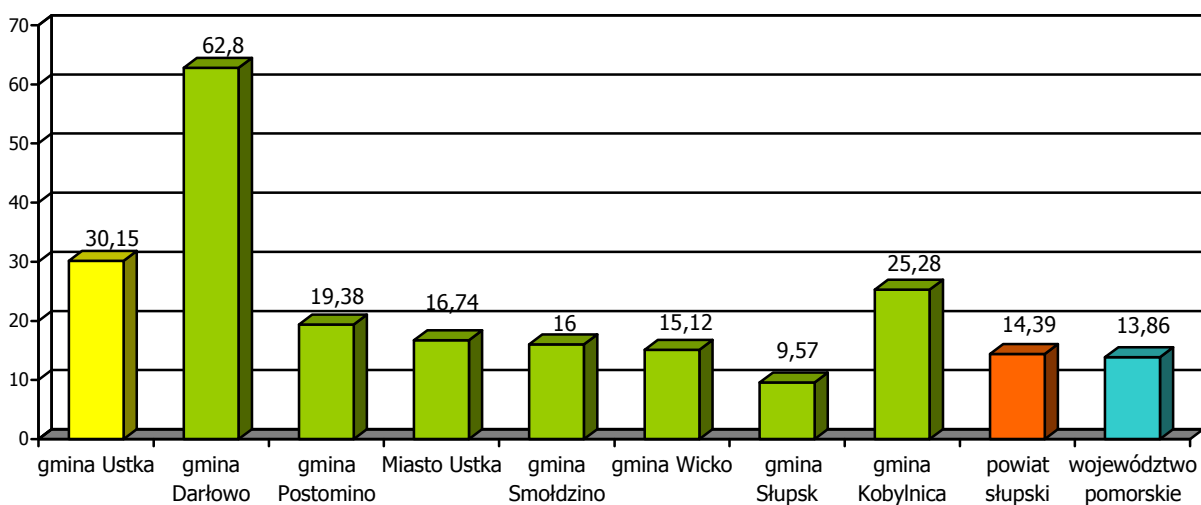
Wykres 23. Wydatki ogółem na ochronę zdrowia na 1 mieszkańca (w zł) 2006 r.

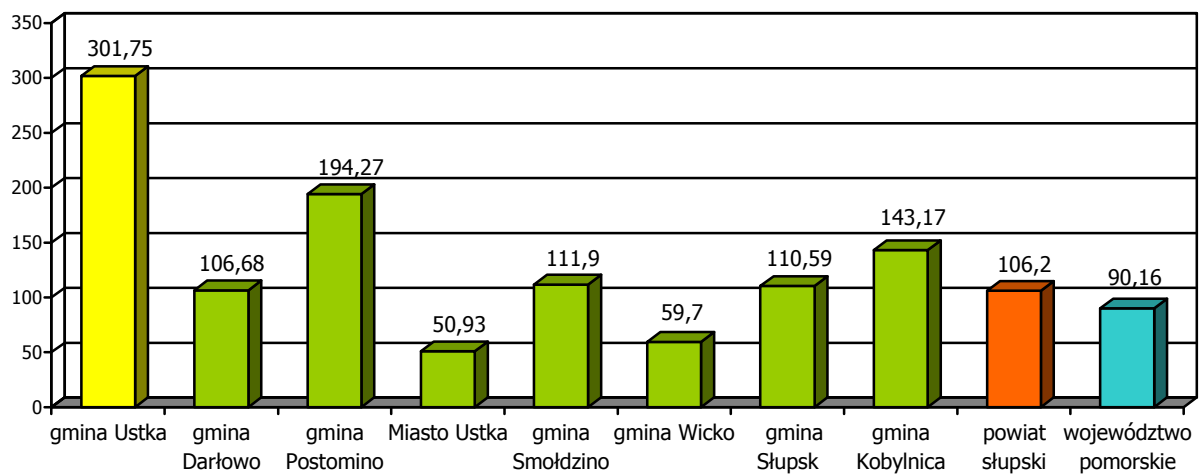
Wykres 24. Wydatki ogółem na pomoc społeczną i pozostałe działania w zakresie polityki społecznej na 1 mieszkańca (w zł) 2006 r.

Wykres 25. Wydatki na przeciwdziałanie alkoholizmowi na 1 mieszkańca (w zł) 2006 r.

Wykres 26. Wydatki ogółem na kulturę i ochronę dziedzictwa narodowego na 1 mieszkańca (w zł) w 2006 r.

III. PODSUMOWANIE RAPORTU O STANIE GMINY

1. Synteza raportu

Gmina Ustka jest atrakcyjnie położona wzdłuż linii brzegowej Morza Bałtyckiego na długości około 25 km i średniej szerokość około 9 km, obejmując położone przy Bałtyku miasto Ustka.

Ogólna powierzchnia gminy wynosi 21.746 ha z czego obszary prawnie chronione zajmują 6.373,7 ha tj. 29,3% powierzchni gminy.

Na terenie gminy znajduje się 340 obiektów dziedzictwa kulturowego. Duże unikatowe zasoby przyrodnicze i kulturowe oraz nadmorski mikroklimat, złoża torfów i wód leczniczych, strefy ochrony uzdrowskiej stanowią dobrą podstawę do rozwoju turystyki, rekreacji, lecznictwa uzdrowskiego, szczególnie w północnej i zachodniej części gminy.

Położenie w odległości ok. 20 km od miasta Słupska (100 tys. mieszkańców) stwarza dobre warunki do rozwoju usług, produkcji żywności i jej przetwórstwa.

Ludność gminy sukcesywnie wzrasta, jej stan na 31.12.2007 r. wynosił 7.526 osób.

W badanych latach 2000 – 2006 zmniejszył się udział ludności w wieku przedprodukcyjnym (z 28,4 do 23,0%), zwiększył się udział w wieku produkcyjnym (z 59,3 do 64,9%), a udział ludności w wieku poprodukcyjnym uległ nieznacznym wahaniom.

W latach 2000 – 2006 wzrastała corocznie liczba osób zameldowanych w gminie (z miasta ok. 130, ze wsi ok. 30 osób rocznie). Wymeldowania z gminy do miasta, to około 100 osób rocznie (na wieś 39 osób i za granicę 6 osób w roku 2006).

Na terenie gminy jest 18 wsi sołeckich (34 miejscowości). Na jedną miejscowość przypada średnio 221 osób (kraj – wieś 277 osób). Gęstość zaludnienia wynosi 34 osoby/km² (kraj – wieś 51osób/km²). Najmniejsze sołectwo (Dębina) zamieszkuje 107 osób, największe (Objazda) 1.021 osób.

1.1. Infrastruktura techniczna

W administracji gminy znajduje się 376 km dróg, w tym około 345 km to drogi gruntowe. Drogi powiatowe na terenie gminy stanowią 90,5 km, a wojewódzkie 15,1 km. Większość dróg wymaga modernizacji i naprawy.

Gmina posiada połączenie kolejowe trakcją elektryczną ze Słupskiem, a stąd połączenia z krajem i Europą.

Przez gminę prowadzi gazociąg wysokiego ciśnienia relacji Słupsk – Ustka. Przewiduje się gazyfikację całej gminy po opracowaniu zaktualizowanej koncepcji zaopatrzenia w gaz.

Zaopatrzenie w ciepło odbywa się przez lokalne kotłownie, brak centralnych kotłowni oraz kolektorów przesyłowych.

Istnieje konieczność budowy napowietrznej linii energetycznej 110 kV Słupsk – Komnino.

Dostęp do Internetu jest zróżnicowany, brak go w niektórych miejscowościach.

Z sieci wodociągowej korzysta 94% ogółu mieszkańców, część mieszkańców z zabudowy rozproszonej korzysta ze studni indywidualnych. Stan techniczny większości sieci wodociągowej jest dobry. Woda ze wszystkich ujęć wymaga uzdatniania. Pilnej modernizacji wymaga sieć wodociągowa w Objeździe (rury azbestowo – cementowe) i Przewłóce (rury żeliwne w bardzo złym stanie technicznym). W czasie

szczytowych poborów wody w miejscowościach: Przewłoka, Wytowno, Rowy – Dębina występują jej niedobory.

Z sieci kanalizacyjnej w roku 2006 korzystało 57,3% ludności. Pomimo, że gmina przoduje na tle gmin ościennych w ilości sieci kanalizacyjnej na 100 km², istnieje konieczność jej dalszej rozbudowy.

W celu poprawy stanu sanitarnego istnieje konieczność usprawnienia oczyszczalni ścieków i dostosowania jej do planowanej rozbudowy sieci kanalizacyjnej.

Odpady z terenu gminy odbierane są od podmiotów gospodarczych i mieszkańców przez firmy usługowe i składowane na wysypisku w Bierkowie koło Słupska.

Na terenie gminy planuje się lokalizację farm wiatrowych (w zachodniej części gminy).

Władze gminy stwarzają korzystne warunki do zwiększania inwestowania dla funkcji zabudowy mieszkaniowej, letniskowej, turystycznej, gospodarczej i infrastrukturalnej.

Łączna powierzchnia gruntów, dla których opracowano już miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego, to 1.155 ha, zakłada się opracowanie kolejnych planów.

1.2. Działalność produkcyjna, usługowa, rynek pracy

W roku 2006 w gminie zarejestrowane były 772 podmioty gospodarcze, w tym 98,2% sektora prywatnego. Wśród analizowanych gmin porównawczych tylko w gminie Ustka liczba podmiotów gospodarczych zmniejszyła się o 5,6% w roku 2006 w porównaniu do roku 2000.

Z analizy wg sekcji PKD najwyższy spadek nastąpił w sekcji „hotele i restauracje” (o 109 podmiotów) oraz w sekcji „handel hurtowy, detaliczny, naprawy” (o 23 podmioty), przybyło m.in. 14 podmiotów w sekcji „rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo”, 12 podmiotów w sekcji „budownictwo”, 27 podmiotów w sekcji „obsługa nieruchomości, wynajem”, 7 podmiotów w sekcji „ochrona zdrowia, pomoc społeczna” i 9 podmiotów w sekcji „działalność usługowa, komunalna, społeczna”.

W gminie duże znaczenie gospodarcze i przestrzenne odgrywa rolnictwo. Użytki rolne zajmują 56,5% powierzchni gminy. Największy procentowy udział użytków rolnych występuje w południowo – zachodniej i wschodniej części obszaru gminy oddalonej od morskiego brzegu.

Potencjał agroekologiczny gleb jest zróżnicowany, gleby kompleksu żytniego i zbożowo pastewnego zajmują 46,1%. Gleby oceniane jako dobre zajmują 53,9% użytków rolnych, ale około 70% z nich ma niską zasobność w przyswajalne składniki pokarmowe. Wymaga to większej staranności w uprawie, racjonalnego wapnowania i nawożenia.

Wg stanu na 2.01.2008 r. na terenie gminy 973 gospodarstwa prowadzone były przez osoby fizyczne i 39 przez osoby prawne.

Struktura obszarowa gospodarstw jest zróżnicowana, 65,1% gospodarstw prowadzonych przez osoby fizyczne, to gospodarstwa małe od 1,00 do 5,00 ha (633 gospodarstwa), a gospodarstwa powyżej 30,0 ha, to tylko 3,9% (38 gospodarstw).

W gospodarstwach prowadzonych przez osoby prawne 11 gospodarstw, to gospodarstwa powyżej 50,0 ha.

Lesistość gminy Ustka wynosi 6 873 ha tj. 30,8% w tym grunty leśne prywatne stanowią 2,6%.

Lasy państwowe administrowane są przez Nadleśnictwo Ustka, a lasy nadmorskie w pasie brzegowym przez Urząd Morski w Słupsku i Słowiński Park Narodowy.

Grunty leśne należące do gminy stanowiły w 2006 r. - 15,0 ha.

1.3. Turystyka

Turystyka, to obok rolnictwa, najważniejszy obszar działalności gospodarczej gminy. Do jej rozwoju predysponuje gminę nadmorskie położenie, mikroklimat, zasoby przyrodolecznicze, przyrodniczo – kulturowe, przygotowanie zawodowe mieszkańców, tradycja i infrastruktura turystyczna.

Ograniczenia w funkcji turystycznej w zachodniej części gminy wynikają z sąsiedztwa z terenami wojskowymi, dotyczy to w szczególności pełnego wykorzystania nadmorskiego położenia dla rozwoju sportów wodnych i żeglarstwa. Szacuje się, że rocznie odwiedza gminę około 200 tys. turystów, jednorazowo gmina może przyjąć około 15 tys. turystów.

Obok piaszczystych pięknych plaż, gmina oferuje infrastrukturę turystyczną do uprawiania turystyki kwalifikowanej, jak trasy rowerowe, szlaki krajobrazowe, ścieżki dydaktyczno – przyrodnicze, kulturowe i historyczne oraz kąpiele słoneczne na plaży, sporty wodne, połowy ryb i kuchnię regionalną.

W ramach podniesienia konkurencyjności gminy w zakresie rozwoju turystyki należy dążyć do poprawy i uzupełnienia (rozszerzenia) infrastruktury w tym turystycznej, poprawy estetyki miejscowości, opracowania ciekawych programów pobytu, wydłużenia sezonu turystycznego, podniesienia ilości i jakości usług turystyczno – uzdrowiskowych, promocji itp.

Liczba pracujących w głównym miejscu pracy wzrosła na przestrzeni lat 2000 – 2006 o 661 osób (z 1.044 do 1.706).

Na koniec roku 2007 liczba bezrobotnych wynosiła 467 osób i była niższa o 327 w porównaniu do roku 2000, gdzie wynosiła 794.

Najliczniejszą grupę wiekową wśród bezrobotnych stanowią ludzie pomiędzy 35 – 44 rokiem życia (27,8%) oraz ludzie młodzi 18 – 24 lata (22,8%) i 25 – 34 lata (25,1%). Stosunek bezrobotnych do ludności w wieku produkcyjnym wynosił w roku 2006 – 11,65%.

1.4. Jakość życia

Standard i wyposażenie mieszkań corocznie się poprawia, wzrasta liczba izb mieszkalnych, powierzchnia i wyposażenie w media tj. wodociąg, kanalizację, łazienkę, c.o.

Zasoby mieszkań komunalnych w badanych latach 2002 – 2006 zmniejszyły się z 20 do 15, a liczba izb mieszkalnych spadła z 54 do 40.

Wydatki z budżetu gminy na gospodarkę mieszkaniową w przeliczeniu na 1 mieszkańca zmniejszyły się z 108,09 zł w roku 2004 do 78,72 zł w roku 2006, zmniejszyła się też o 47,1% liczba wypłaconych dodatków mieszkaniowych.

Liczba uczniów w szkołach podstawowych funkcjonujących na terenie gminy corocznie maleje (z 536 w roku 2003 do 455 w roku 2006), liczba uczniów gimnazjalnych utrzymuje się corocznie na poziomie około 170 uczniów (rok 2006 – 179). Wydatki na oświatę i wychowanie w przeliczeniu na 1 mieszkańca corocznie wzrastają i są nieco niższe niż średnia dla powiatu.

Wydatki na ochronę zdrowia na 1 mieszkańca należą do jednych z najwyższych w gminach porównawczych i wyniosły w roku 2006 - 30,41 zł.

Podstawową opiekę zdrowotną realizują na terenie gminy dwa niepubliczne zakłady opieki zdrowotnej. W porównaniu do gmin porównawczych wydatki z budżetu gminy w przeliczeniu na 1 mieszkańca na pomoc społeczną, przeciwdziałanie alkoholizmowi, kulturę i sport należą do jednych z najwyższych.

Dochody gminy ogółem na 1 mieszkańca wyniosły w roku 2006 – 3.151 zł, a wydatki na jednego mieszkańca 3.340 zł. Wydatki inwestycyjne w wydatkach ogółem w roku 2006 wyniosły w gminie 28,48% (wyższe były tylko w gminie Postomino (47,24%) i Słupsk (33,84%).

Gmina wspiera aktywność mieszkańców m.in. przez realizację planów odnowy miejscowości i uczestnictwo w Programie Leader oraz wsparcie finansowe dla organizacji pozarządowych.

Władza gminy realizuje politykę prospołeczną, jest otwarta na inicjatywy społeczne i dąży do wyrównania integracji rozwojowej wszystkich miejscowości w gminie.

2. Analiza SWOT

Poniżej przedstawia się analizę SWOT wypracowaną na podstawie raportu o gminie i debatę publiczną.

Tabela 46. Analiza SWOT

Mocne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> • Korzystne położenie geograficzne nad Morzem Bałtyckim, linia brzegowa ok. 20 km; • Dogodne połączenia komunikacyjne do Słupska, a stąd do kraju i Europy; • Sąsiedztwo Słupska (100 tys. mieszkańców) i m. Ustki (uzdrowisko) wzmacniające szanse rozwoju; • Ukształtowana polityka rozwoju o kierunkach turystyka, rolnictwo i usługi; • Współpraca samorządu z jednostkami terytorialnymi w kraju i Europie; • Wspieranie przez samorząd lokalny rozwoju organizacji pozarządowych i aktywności mieszkańców; • Bogata oferta terenów inwestycyjnych będących własnością gminy; • Sukcesywne opracowywanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, zmiany w MPZP sprzyjające inwestowaniu; • Czyste środowisko, brak uciążliwego przemysłu; • Dobre warunki do tworzenia uzdrowiska (zasoby borowiny, strefa ochrony uzdrowskiej B i C); • Bardzo korzystne warunki dla rozwoju energii alternatywnej (wiatraki); • Wzrost zainteresowania inwestorów osiedlaniem się w gminie, rozwój budownictwa 	<ul style="list-style-type: none"> • Większość dróg wymaga modernizacji, naprawy lub utwardzenia; • Brak przesyłowej sieci gazowej wewnątrz gminy; • Słabe parametry sieci energetycznej; • Niewystarczająca sieć kanalizacyjna; • Sieć wodociągowa w części wymagająca modernizacji; • Konieczność modernizacji oczyszczalni ścieków; • Konieczność budowy chodników, oświetlenia wsi; • Niedostateczny stan urządzeń melioracyjnych; • Brak sprawnej komunikacji internetowej (brak zainteresowania TP inwestowaniem na terenie gminy); • Niewykorzystany potencjał portu w Rowach (wymagający poprawy w zarządzaniu, za płytki na kutry rybackie i jachty); • Brak mieszkań socjalnych i komunalnych; • Niedostateczna infrastruktura dla rozwoju turystyki w tym uzdrowskiej: niezagospodarowane plaże, brak tras spacerowych, wież widokowych itp.; • Nieuzbrojone tereny inwestycyjne; • Niewystarczająca oferta turystyki aktywnej, brak ciekawych pomysłów na spędzanie czasu

<p>mieszaniowego, usług;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Istnienie portu rybackiego w Rowach; • Wystarczająca sieć dróg, sukcesywna poprawa stanu infrastruktury technicznej, dbałość o stan środowiska; • Stosunkowo wysoki budżet własny gminy, wysokie nakłady w przeliczeniu na mieszkańca na kulturę, sport, zwalczanie patologii, bezpieczeństwo publiczne; • Korzystne warunki do rozwoju rolnictwa szczególnie w południowej i zachodniej części gminy (dobre gleby, poprawa struktury agrarnej gospodarstw, dotacje „unijne”); • Bardzo korzystne warunki dla rozwoju turystyki, usług przyrodniczo – leczniczych szczególnie w północnej i wschodniej części gminy; • Piaszczyste plaże; • Urozmaicony krajobraz (30,8% lasów); • Morski mikroklimat; • Rzeki Słupia i Łupawa bogate w ryby łososiowe; • Około 30% obszarów prawnie chronionych w tym o unikatowej wartości przyrodniczej (Słowiński Park Narodowy, Park Krajobrazowy Dolina Słupi, Rezerваты Przyrody itp.); • Atrakcyjne szlaki turystyczne: piesze, kajakowe, rowerowe (Szlak Zwiniętych Torów itp.); • Duże zasoby kulturowe i historyczne (340 obiektów dziedzictwa kulturowego, budownictwo szachulcowe „Kraina w Kratę”); • Bogaty kalendarz imprez kulturowych i sportowych; • Rozwinięta baza turystyczna i agroturystyczna; • Dobra infrastruktura społeczna we wsiach (sieć świetlic wiejskich, boisk, placów zabaw); • Napływ ludności z miasta; • Spadek bezrobocia; • Rozwinięta opieka nad słabszymi i potrzebującymi pomocy, zmniejszająca się liczba podopiecznych. 	<p>poza plażę i w czasie niepogody, brak wystarczającej współpracy kwaterodawców i podmiotów świadczących usługi turystyczne, brak dobrej promocji;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Brak ofert na wydłużenie sezonu turystycznego, specjalizacji w turystyce (np. wędkarstwo, łowiectwo, rajdy rowerowe itp.); • Słaba baza gastronomiczna, brak ciekawych inicjatyw np. kuchnia regionalna; • Brak dogodnych połączeń komunikacyjnych szczególnie wewnątrz gminy; • Brak miejscowości gminnej – stolicy gminy; • Brak wystarczającej liczby inwestorów (ze względu na sezonowość), brak wiodących inwestorów; • Niedostateczna estetyka wsi i dbałość o środowisko (dzikie wysypiska); • Ograniczenia rozwojowe (wyłączone z użytkowania tereny wojskowe, Natura 2000); • Nieodpowiedni stan dziedzictwa kulturowego <ul style="list-style-type: none"> - Brak środków finansowych, niska świadomość; • Niski poziom aktywności zawodowej mieszkańców szczególnie w zachodniej części gminy; • Brak stabilizacji na rynku pracy, duża sezonowość; • Niski poziom aktywności społecznej i kulturowej szczególnie wśród młodzieży; • Brak dostatecznej integracji społecznej i rozwojowej wschodniej i zachodniej części gminy; • Postawy roszczeniowe części mieszkańców, patologia społeczna, pokoleniowe bezrobocie i dziedziczenie biedy; • Konieczność poprawy bezpieczeństwa publicznego (utrzymanie komisariatu w Rowach ze środków gminy – brak etatów w policji); • Brak straży gminnej niezbędnej dla poprawy bezpieczeństwa publicznego i ekologicznego; • Brak aktywności gospodarczej w części gospodarstw rolniczych (poprawa struktury, specjalizacja, dodatkowe źródła dochodu, usługi, agroturystyka); • Zanikająca rola wychowawcza rodziców wobec dzieci; • Niska świadomość i umiejętność w zakresie
---	--

	<p>pozyskiwania środków zewnętrznych na rozwój;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Położenie gminy wokół Ustki powoduje niskie subwencje dla szkół własnych (obwody szkolne – część dzieci z gminy uczęszcza do szkół w m. Ustka); • Niskie zaludnienie na 1 km² powoduje zwiększone wydatki inwestycyjne; • Konflikt turystyka, a wiatraki.
--	--

Szanse	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> • Dodatkowe środki finansowe na wsparcie rozwoju gminy z unii europejskiej, budżetu województwa oraz programów rządowych i innych zewnętrznych źródeł; • Dodatkowe środki finansowe z programów sektorowych na wsparcie rolnictwa i rybołówstwa; • Możliwość pozyskania środków finansowych na tworzenie i rozwój firm, dywersyfikację w gospodarstwach rolnych, tworzenie nowych miejsc pracy; • Wzrost popytu na produkty ekologiczne i regionalne; • Dalszy rozwój gospodarczy kraju i nowe miejsca pracy w skali makro; • Rozszerzenie rynku usług okołobiznesowych, edukacyjnych; • Wzrost poziomu życia mieszkańców, wzrost budżetu gminy; • Rozwój współpracy samorządu z jednostkami samorządowymi w kraju i Europie, wspólne projekty; • Moda na turystykę wiejską oraz turystykę aktywną; • Ustka jako interesujące miejsce dla inwestowania; • Przyjazne zmiany w przepisach o finansach publicznych, gospodarce, służbie zdrowia, opiece społecznej, rozwoju regionalnym, wykorzystaniu środków UE; • Przepisy ułatwiające przekazanie 1% podatku dla organizacji pożytku publicznego; • Wzrost dotacji dla samorządów z budżetu państwa w tym na dożywianie dzieci, wzrost subwencji oświatowej. 	<ul style="list-style-type: none"> • Recesja gospodarcza; • Spowolnienie tempa wzrostu gospodarczego w kraju i Europie; • Wzrost kosztów pracy i nośników energii; • Trudniejszy dostęp podmiotów gospodarczych do kredytów na rozwój (wzrost kosztów kredytów); • Wzrost bezrobocia w regionie i w kraju; • Duża konkurencyjność w pozyskiwaniu środków z UE na rozwój gminy i podmiotów gospodarczych; • Wzrost konkurencyjności gospodarczej gmin w kraju i Europie; • Wzrost cen na usługi turystyczne; • Niestabilna polityka państwa, bariery w rozwoju MŚP; • Niż demograficzny, migracja ludzi przedsiębiorczych, wykształconych; • Konflikt pomiędzy funkcjami ochrony zasobów przyrodniczych, a turystycznym zainwestowaniem; • Zmniejszenie dochodów budżetu gminy w wypadku recesji gospodarczej.

IV. STRATEGIA ROZWOJU GMINY

1. Wizja i misja gminy Ustka

Wizja

Gmina Ustka, to najpiękniejsza gmina nadmorska o piaszczystych plażach, unikatowej przyrodzie, nieskażonym środowisku, doskonałej infrastrukturze, przyjazna dla turystów, mieszkańców i inwestorów, z bogatą całoroczną ofertą wysokiej jakości usług turystycznych i uzdrowiskowych.

Misja

Kreowanie proekologicznego rozwoju społeczno – gospodarczego gminy poprzez rozwój infrastruktury, pobudzanie aktywności mieszkańców, wspieranie innowacyjności i przedsiębiorczości, powszechną edukację, rozwój współpracy krajowej i zagranicznej, nowoczesną promocję.

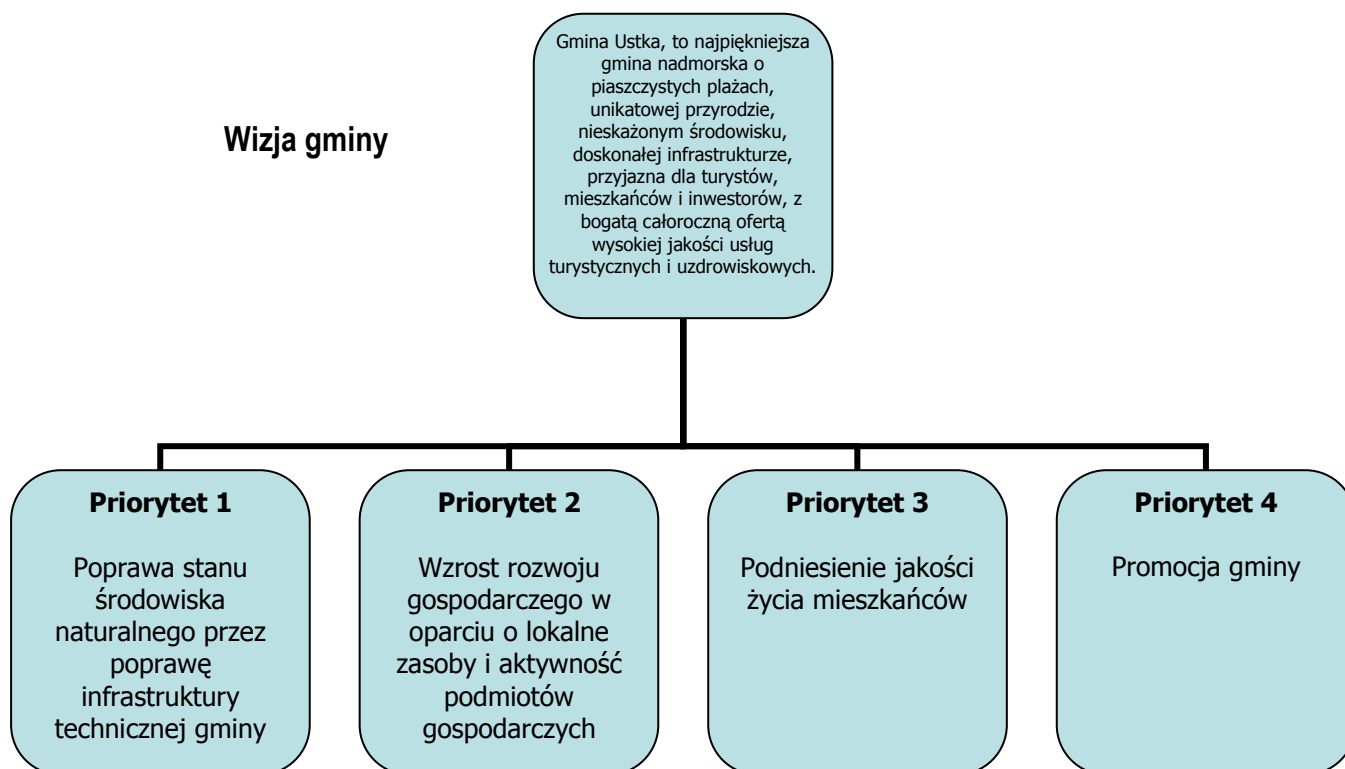
2. Priorytety rozwoju i cele strategiczne

W wyniku przeprowadzonej diagnozy gminy, analizy SWOT oraz przyjętej wizji i misji rozwoju wypracowano 15 strategicznych celów rozwoju. Cele te zebrano w cztery priorytety rozwojowe, których realizacja winna się przyczynić do osiągnięcia założonej wizji rozwojowej gminy.

Cele strategiczne wyrażone w priorytetach rozwojowych przyczynić się powinny do osiągnięcia założonej wizji rozwojowej gminy.

Wypracowane priorytety rozwoju uwzględniają posiadane zasoby, potencjał ludzki, kapitał finansowy i zakładane możliwości rozwoju. Realizacja wybranych celów strategicznych jest spójna, wzajemnie zależna, wzmacnia mocne strony gminy, niweluje zagrożenia.

Na lata 2008 – 2015 ustalono dla gminy następujące priorytety rozwoju.

2.1. Uzasadnienie wyboru priorytetów

Ze względu na unikatowe bogactwo przyrodnicze, nadmorskie położenie (zlewnia Bałtyku) warunki do rozwoju turystyki, przyrodolecznictwa i ekologicznego rolnictwa założono, że wszystkim działaniom towarzyszyć będzie podstawowa zasada poprawy stanu i ochrona środowiska przyrodniczego.

Priorytet I „Poprawa stanu środowiska naturalnego przez poprawę infrastruktury technicznej gminy”.

W ramach czterech celów szczegółowych zakłada się realizację działań związanych z poprawą zaopatrzenia w wodę, kanalizację, poprawę stanu dróg, zaopatrzenia w sieć energetyczną i sieć teleinformatyczną.

W celu zmniejszenia skażenia środowiska zakłada się również działania związane z likwidacją azbestu, zmianą ogrzewania na ekologiczne, termoizolację budynków, oszczędnością energii przez zakładanie baterii słonecznych, budowę gazociągu sieciowego. Sukcesywna poprawa stanu infrastruktury technicznej wpłynie znacząco na poprawę warunków do prowadzenia działalności gospodarczej, podniesie jakość życia mieszkańców, poprawi wizerunek gminy, stan środowiska naturalnego i podniesie jej konkurencyjność.

Priorytet 2 „Wzrost rozwoju gospodarczego w oparciu o lokalne zasoby i aktywność podmiotów gospodarczych”.

W ramach trzech celów szczegółowych wiodącą rolę samorządu gminy przewidziano w ramach celu 2.1 i 2.2 związanych z poprawą stanu infrastruktury turystyczno – uzdrowiskowej i uzbrojenia terenów inwestycyjnych.

Cel 2.1 jest niezwykle ważnym celem, którego realizacja zależy od aktywności podmiotów gospodarczych i osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą. Rolą urzędu gminy będzie inicjowanie i wspieranie działań ułatwiających integrację i współpracę zawodową, poprawę dostępu do informacji o możliwościach pozyskania zewnętrznych środków finansowych na rozwój.

Poprawa stanu infrastruktury turystyczno – uzdrowiskowej przyczyni się do wzbogacenia oferty turystycznej, wydłużenia sezonu turystycznego, ale jakość świadczonych usług zależeć będzie od usługodawców, ich potencjału gospodarczego oraz ich wiedzy i umiejętności.

Zagospodarowanie nowych terenów inwestycyjnych zapewni pozyskanie inwestorów, utworzenie nowych miejsc pracy, zwiększenie budżetu gminy.

Rozwój firm przyczyni się do poprawy oferty usług, zwiększenia ich dochodów, miejsc pracy, podniesienia jakości życia mieszkańców i zwiększenia dochodów gminy.

Konkurencyjne usługi wysokiej jakości oferowane przez podmioty gospodarcze poprawią wizerunek gminy.

Priorytet 3 „Podniesienie jakości życia mieszkańców”.

Priorytet ten realizowany przez pięć celów strategicznych koncentrować się będzie na poprawie stanu infrastruktury społecznej w miejscowościach gminnych, podniesieniu poziomu edukacji we wszystkich grupach wiekowych, poprawie dostępu do opieki medycznej w tym profilaktyki zdrowotnej, poprawie bezpieczeństwa publicznego, a także na poprawie jakości życia osób niepełnosprawnych, wykluczonych społecznie i znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej.

Wdrożenie tego priorytetu nie będzie możliwe bez bezpośredniego zaangażowania samych mieszkańców, którzy winni być zmotywowani do szerokiej aktywności na rzecz poprawy wizerunku każdej wsi, integracji wewnątrz gminy i zmiany postaw z roszczeniowych na partnerską, odpowiedzialną współpracę.

Priorytet 4 „Promocja gminy”.

W ramach trzech celów strategicznych zakłada się poprawę wizerunku gminy, zacieśnienie współpracy z gminami partnerskimi oraz profesjonalne działania promujące gminę, jej gospodarę, zasoby i sukcesy mieszkańców.

Realizacja wszystkich priorytetów jest od siebie zależna i się uzupełnia. Postęp w realizacji każdego z celów strategicznych jest ściśle powiązany z efektami osiągniętymi z realizacji całej strategii, a tym samym postępowaniem w rozwoju gospodarczym i podniesieniem konkurencyjności gminy.

2.2. Cele strategiczne ustalone do realizacji w ramach priorytetów

Ograniczone zasoby finansowe wymuszają koncentrację na najważniejszych celach rozwoju. Wdrażanie poszczególnych zadań w ramach celów strategicznych winno być realizowane w takiej kolejności, aby uzyskany efekt strategii ekonomicznej i społeczno – gospodarczej był jak najwyższy.

Priorytety i cele strategiczne

PRIORYTETY

1. Poprawa stanu środowiska naturalnego przez poprawę infrastruktury technicznej gminy	2. Wzrost rozwoju gospodarczego w oparciu o lokalne zasoby i aktywność podmiotów gospodarczych	3. Podniesienie jakości życia mieszkańców	4. Promocja gminy
Cele strategiczne			
1.1. Poprawa infrastruktury w zakresie gospodarki wodno – ściekowej.	2.1. Poprawa stanu infrastruktury turystyczno – uzdrowskiej.	3.1. Poprawa stanu infrastruktury społecznej.	4.1. Poprawa wizerunku urzędu gminy.
1.2. Poprawa infrastruktury w celu zmniejszenia skażenia środowiska.	2.2. Uzbrojenie terenów inwestycyjnych.	3.2. Podniesienie poziomu edukacji dzieci i młodzieży. Kształcenie ustawiczne dorosłych.	4.2. Zacieśnianie współpracy z gminami partnerskimi.
1.3. Poprawa stanu infrastruktury transportowej.	2.3. Wspieranie przedsiębiorczości podmiotów gospodarczych, tworzenie nowych miejsc pracy.	3.3. Poprawa dostępu do opieki medycznej, ochrona zdrowia i profilaktyka zdrowotna.	4.3. Marketing i promocja w celu poprawy wizerunku gminy w kraju i w Europie.
1.4. Poprawa zaopatrzenia w energię elektryczną i sieć teleinformatyczną.		3.4. Poprawa stanu bezpieczeństwa publicznego.	
		3.5. Aktywizacja i integracja mieszkańców.	

2.3. Priorytety, cele strategiczne, kierunki działań

W poniższych diagramach zamieszczono kierunki działań przyporządkowane celom strategicznym w ramach priorytetów.

Priorytet I, cele strategiczne, kierunki działań

Priorytet 1
Poprawa stanu środowiska naturalnego przez poprawę infrastruktury technicznej gminy.

Cele strategiczne

1.1. Poprawa infrastruktury w zakresie gospodarki wodno – ściekowej.

1.2. Poprawa infrastruktury w celu zmniejszenia skażenia środowiska.

1.3. Poprawa stanu infrastruktury transportowej.

1.4. Poprawa zaopatrzenia w energię elektryczną i sieć teleinformatyczną.

Kierunki działań

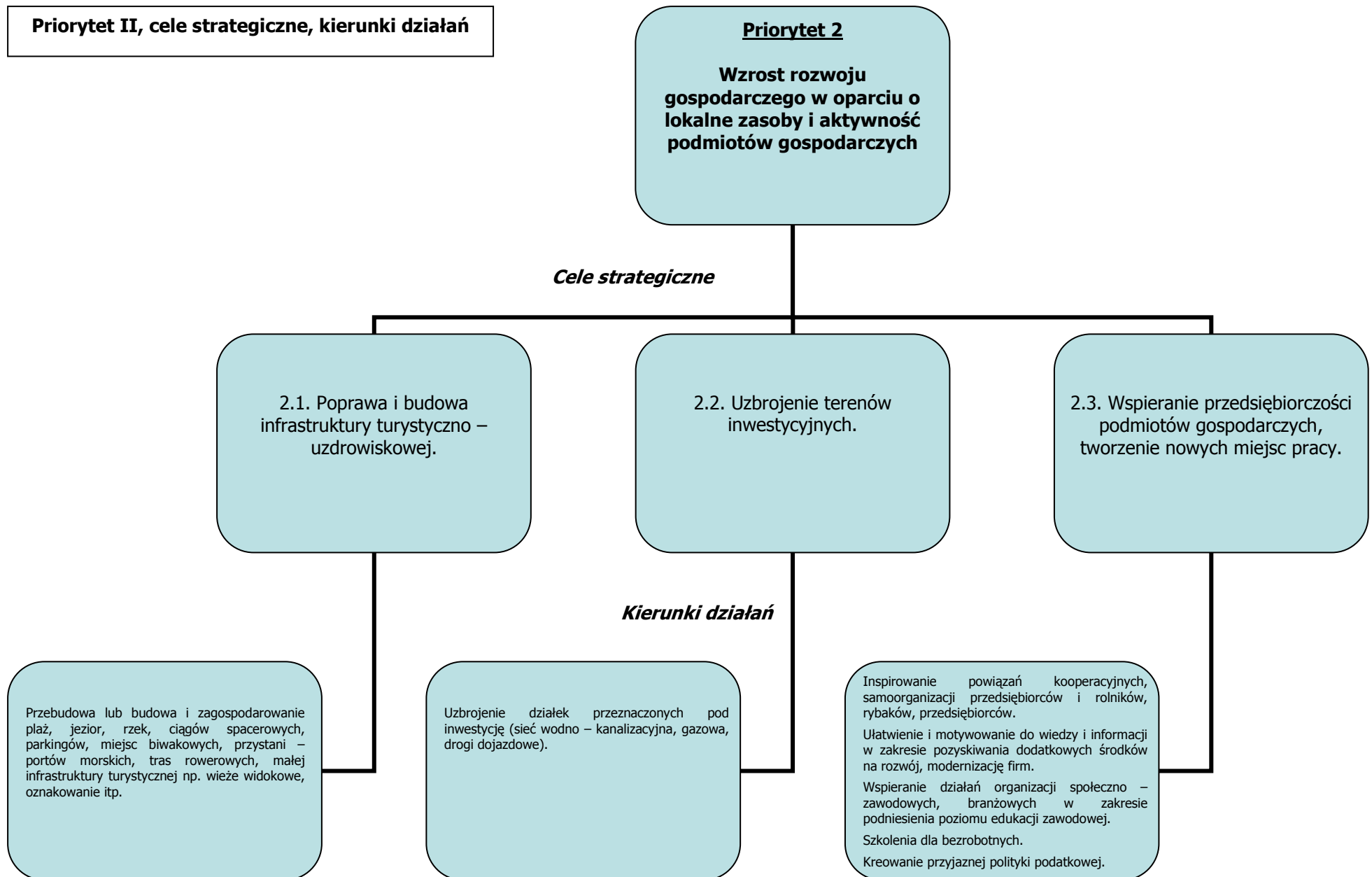
Budowa, modernizacja sieci wodociągowej, kanalizacji sanitarnej (ściekowej i zagrodowej), oczyszczalni ścieków, stacji uzdatniania wody, odwierty studni głębinowych.

Likwidacji azbestu, modernizacja systemów grzewczych: kotłownie ekologiczne, termoizolacja budynków, program solarny (baterie słoneczne), zaopatrzenie w gaz przewodowy, wytwarzanie lub dystrybucja energii ze źródeł odnawialnych.

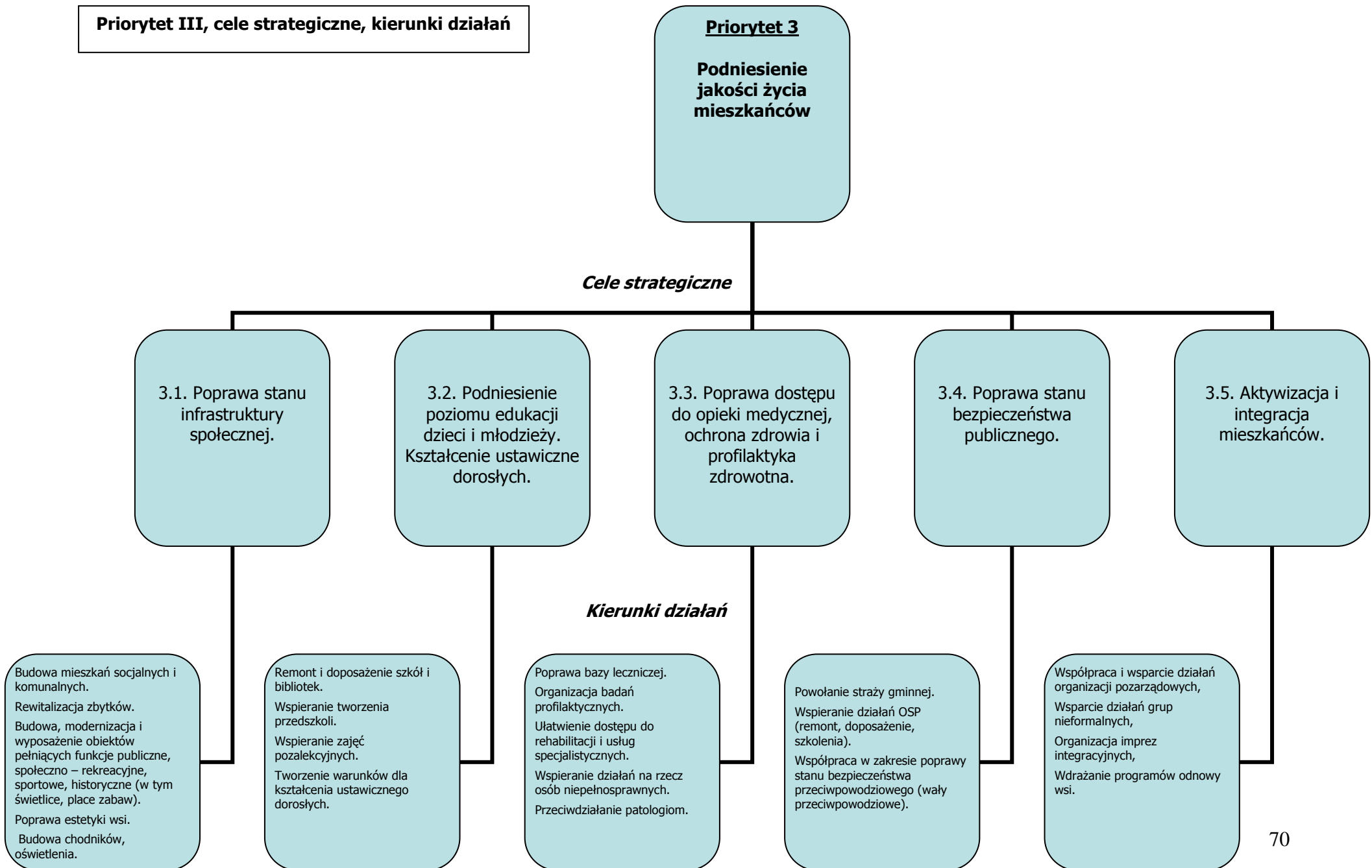
Budowa i modernizacja dróg gminnych, w tym dróg dojazdowych do pól.
Budowa i modernizacja dróg wewnętrznych (ulic).
Budowa i modernizacja mostów, wiaduktów, kładek itp.
Współdział w realizacji modernizacji dróg wojewódzkich i powiatowych.
Współdział w realizacji i modernizacji infrastruktury portowej.

Aktywizacja działań na rzecz poprawy zaopatrzenia w energię.
Aktualizacja działań na rzecz poprawy dostępu do Internetu.

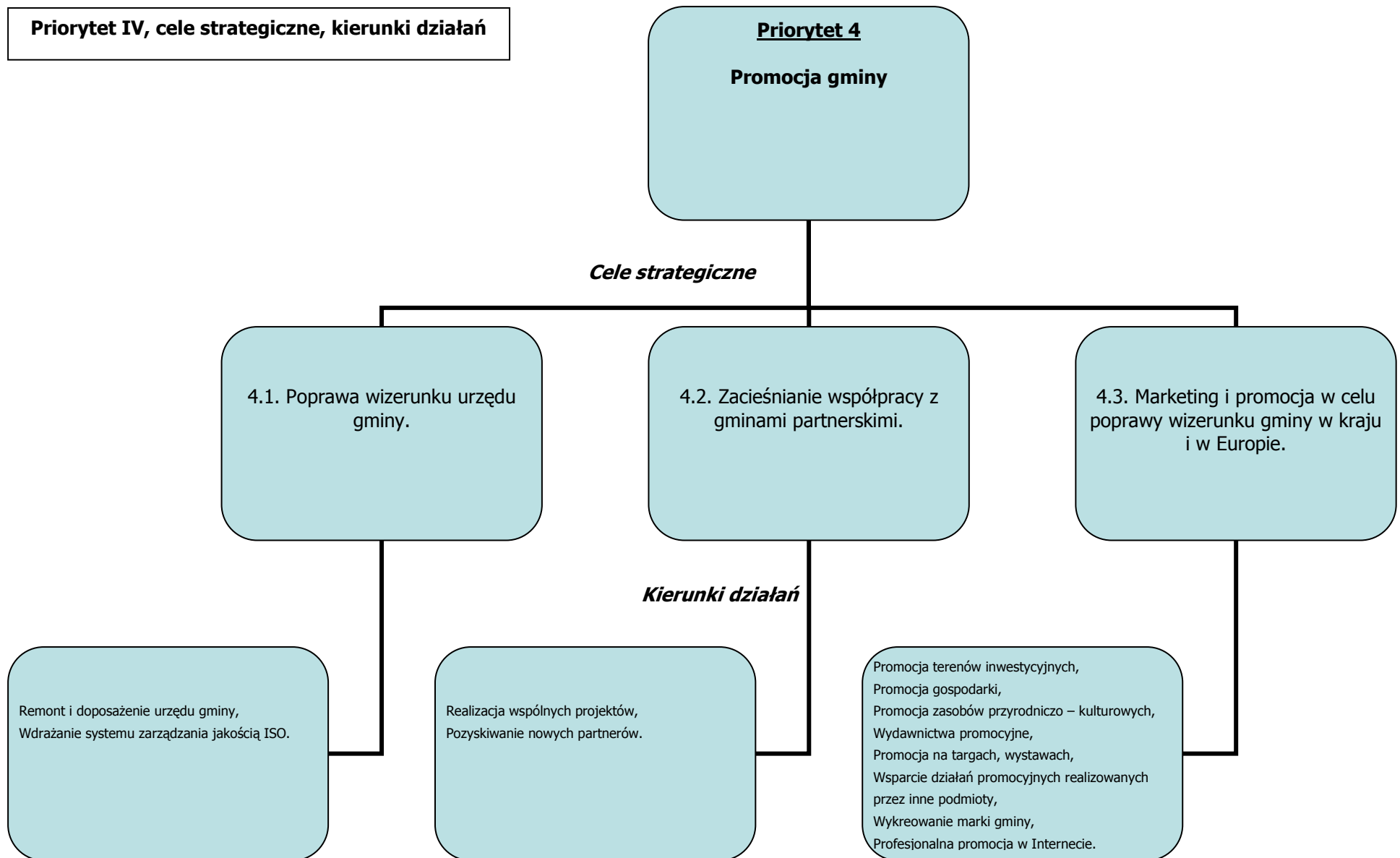
Priorytet II, cele strategiczne, kierunki działań

Priorytet III, cele strategiczne, kierunki działań

Priorytet IV, cele strategiczne, kierunki działań

3. Wdrażanie strategii

Strategia obejmuje kierunki działań leżące w kompetencji wielu instytucji i podmiotów, stąd konieczność efektywnej, inspirującej i partnerskiej współpracy. W ramach koordynacji wdrażania strategii samorząd winien zapewnić spójność i komplementarność celów i kierunków działań zawartych we wszystkich dokumentach programowych na poziomie gminy powiatu i regionu. Realizowane cele strategiczne winny być również zgodne z celami określonymi w dokumentach strategicznych regionu, kraju i Unii Europejskiej.

3.1. Zgodność strategii gminy z ważnymi dokumentami strategicznymi

Na poziomie Unii Europejskiej najważniejszymi dokumentami rozwoju społeczno – gospodarczego są:

- Strategia Lizbońska,
- Dokumenty Programowe dot. Funduszy Strukturalnych,
- Dokumenty Programowe Wspólnej Polityki Rolnej,
- Dokumenty Programowe Wspólnej Polityki Rybackiej.

Cele i priorytety Strategii Rozwoju Kraju odpowiadają Strategii Lizbońskiej. Priorytetowe znaczenie w realizacji w/w strategii nadano zagadnieniom:

1. Ludność i przedsiębiorczość,
2. Rynek pracy,
3. Rozwój gospodarczy,
4. Kultura,
5. Infrastruktura,
6. Zróżnicowanie regionalne.

Na poziomie krajowym ważnymi dokumentami strategicznymi wyznaczającymi kierunki rozwoju są:

- Narodowy Plan Rozwoju i Narodowe Strategiczne Ramy Odniesienia na lata 2007 – 2013,
- Narodowa Strategia Rozwoju Regionalnego,
- Programy sektorowe, w szczególności: Program Rozwoju Obszarów Wiejskich 2007 – 2013,
- Zrównoważony Rozwój Sektora Rybołówstwa i Nadbrzeżnych Obszarów Rybackich 2007 – 2013,
- Program Operacyjny Kapitał Ludzki.

Na poziomie regionalnym ważnymi dokumentami strategicznym są m.in.:

- Strategia Rozwoju Województwa Pomorskiego,
- Strategia Rozwoju Turystyki Województwa Pomorskiego,
- Regionalna Strategia Innowacyjności,
- Program Ochrony Środowiska,
- Program Rozwoju Obszarów Wiejskich i Rolnictwa,
- Regionalny Program Operacyjny Woj. Pomorskiego na lata 2007 – 2013,

W Strategii Rozwoju Województwa Pomorskiego przyjęto 3 priorytety:

1. Konkurencyjność,
2. Spójność,
3. Dostępność.

W priorytety te wpisane są następujące cele strategiczne.

KONKURENCYJNOŚĆ	SPÓJNOŚĆ	DOSTĘPNOŚĆ
1. Lepsze warunki dla przedsiębiorczości i innowacji,	1. Wzrost zatrudnienia i mobilności zawodowej,	1. Efektywny i bezpieczny system transportowy,
2. Wysoki poziom edukacji i nauki,	2. Silne, zdrowe i zintegrowane społeczeństwo,	2. Poprawa funkcjonowania systemów infrastruktury technicznej i teleinformatycznej,
3. Rozwój gospodarki wykorzystującej specyficzne zasoby regionalne,	3. Rozwój społeczeństwa obywatelskiego,	3. Lepszy dostęp do infrastruktury społecznej, zwłaszcza na obszarach strukturalnie słabych,
4. Efektywna sfera publiczna,	4. Kształtowanie procesów społecznych i przestrzennych dla poprawy jakości życia.	4. Zachowanie i poprawa stanu środowiska przyrodniczego.
5. Silna pozycja i powiązania Obszaru Metropolitalnego Trójmiasta w układzie ponadregionalnym, głównie bałtyckim.	5. Wzmocnienie subregionalnych ośrodków rozwojowych.	

Na poziomie powiatu komplementarnymi dokumentami strategicznymi są:

- Strategia Rozwoju Powiatu Słupskiego,
- Powiatowa Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych,
- Powiatowy Program Ochrony Środowiska,

Na poziomie gminy wiążącymi dokumentami są:

- Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego,
- Miejskowe Plany Zagospodarowania Przestrzennego,
- Plany Odnowy Miejscowości zatwierdzone Uchwałą Rady Gminy,
- inne dokumenty o charakterze programowym.

Priorytety ustalone dla Strategii Rozwoju Gminy Ustka wpisują się w następujące priorytety i cele strategiczne określone w strategii regionalnej:

Priorytet 1. „Poprawa stanu środowiska naturalnego przez poprawę infrastruktury technicznej gminy”.

Wpisuje się w realizację w szczególności Priorytetu „Dostępność” i realizuje następujące cele strategiczne:

1. Efektywny i bezpieczny system transportowy,
2. Poprawa funkcjonowania systemów infrastruktury technicznej i teleinformatycznej,
4. Zachowanie i poprawa stanu środowiska przyrodniczego.

Priorytet 2. „Wzrost rozwoju gospodarczego w oparciu o lokalne zasoby i aktywność podmiotów gospodarczych” wpisuje się w realizację priorytetu:

„Konkurencyjność” i realizuje następujące cele strategiczne:

1. Lepsze warunki dla przedsiębiorczości i innowacji,
2. Wysoki poziom edukacji i rozwoju,
3. Rozwój gospodarki wykorzystującej specyficzne zasoby regionalne.

„Spójność” i realizuje następujące cele strategiczne:

1. Wzrost zatrudnienia i mobilności zawodowej,
2. Kształtowanie procesów społecznych i przestrzennych.

Priorytet 3. „**Podniesienie jakości życia mieszkańców**” wpisuje się w następujące priorytety:

„Spójność” i realizuje następujące cele strategiczne:

2. Silne, zdrowe i zintegrowane społeczeństwo,
3. Rozwój społeczeństwa obywatelskiego.

„Konkurencyjność” i realizuje następujące cele strategiczne:

2. Wysoki poziom edukacji i nauki.

„Dostępność” i realizuje następujące cele strategiczne:

3. Lepszy dostęp do infrastruktury społecznej, zwłaszcza na obszarach strukturalnie słabych.
4. Zachowanie i poprawa stanu środowiska przyrodniczego.

Priorytet 4 „**Promocja gminy**” wpisuje się praktycznie we wszystkie priorytety określone dla regionu i wspiera realizację wizji gminy.

Opracowana Strategia Rozwoju Gminy Ustka jest zgodna z dokumentami strategicznymi wyższego rzędu.

3.2. Zasady wdrażania strategii

Za wdrażanie strategii gminy odpowiedzialny jest samorząd gminy, który winien pełnić rolę koordynatora i organizatora procesów wdrażania.

Przy wdrażaniu strategii powinno się respektować poniższe zasady:

1. **Zasada podniesienia konkurencyjności gminy** odnosić się będzie do osiągnięcia znaczącej poprawy poziomu życia mieszkańców przez zapewnienie zrównoważonego rozwoju gospodarczego, ekologicznego i społecznego.
2. **Zasada partnerskiej współpracy:** w celu zwiększenia efektywności wydatkowania środków finansowych, kreowania nowych innowacyjnych rozwiązań oraz lepszego wykorzystania zasobów gospodarczych i przyrodniczo – kulturowych konieczna będzie współpraca z partnerami publiczno – prywatnymi i społecznymi.
3. **Poprawa jakości życia mieszkańców** następować może nie tylko w oparciu o poprawę warunków socjalno – bytowych mieszkańców, ale przede wszystkim w oparciu o rozwój

gospodarczy, nowe miejsca pracy, wiedzę, informację, bezpieczeństwo, poprawę integracji i tożsamości mieszkańców. Poprawa jakości życia winna uwzględniać dotychczasowe zróżnicowanie przestrzenne i dostępność do dóbr i usług, wyrównywać dysproporcje rozwoju, szczególnie mieszkańców wsi oddalonych od centrów.

4. **Zasada otwarcia na inicjatywy społeczne** winna wpływać na zmianę postaw mieszkańców z roszczeniowej na aktywną przez promowanie społeczeństwa obywatelskiego, integrację wewnętrzną, wsparcie inicjatyw i potrzeb grup społecznych – formalnych i nieformalnych. Równocześnie powinno się umożliwić mieszkańcom kreować rozwój własnych miejscowości (realizacja Planów Odnowy Miejscowości).
5. **Zasada aktywności** dotyczyć winna większego zaangażowania w codziennych działaniach, a także poprawy wizerunku gminy przez profesjonalną promocję i współpracę z różnymi podmiotami w kraju i zagranicą.
6. **Zasada koncentracji** winna polegać na aktywizacji i koncentracji sił i środków w celu właściwej realizacji projektów priorytetowych w sposób efektywny.

3.3. Finansowanie wdrażania Strategii

O tempie wdrażania strategii gminy decydować będzie przede wszystkim dostępność środków finansowych własnych na poziomie gminy oraz wsparcie finansowe na realizację projektów ze źródeł zewnętrznych.

Na uzyskany efekt strategiczny będą miały znaczący wpływ zagrożenia określone w analizie SWOT, w tym poziom rozwoju gospodarczego regionu i kraju, dostęp do kapitału, polityka państwa, konkurencja w pozyskiwaniu dofinansowania.

Środki własne gminy, to: budżet gminy, kapitał przedsiębiorców (firm i rolników), kapitał mieszkańców, organizacji społeczno – zawodowych, sponsorów i partnerów.

Realizacja strategii zasilana może być środkami zewnętrznymi, w tym instytucji i agent państwowych, w których dyspozycji jest budżet państwa, a które realizują zadania statutowe na terenie gminy np. Urząd Morski, Wojewódzki Zarząd Melioracji, instytucje świadczące usługi doradcze i badawcze dla rolnictwa, parki narodowe i krajobrazowe, muzea, agencje wspierając rozwój rolnictwa i wsi (ARiMR, ARR, ANR) itp.

Kolejną grupą wspierającą realizację celów strategicznych w gminie mogą być: Agencja Rozwoju Regionalnego, Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska, Narodowy Fundusz Zdrowia, Wojewódzki Ośrodek Ruchu Drogowego, banki lokalne i regionalne, instytucje ubezpieczeniowe, fundacje (Wspomaganie Wsi, Batorego, Kronenberga) itp.

W wielu projektach pomoc merytoryczna i rzeczowa lub finansowa może przynieść znaczące efekty logistyczne i finansowe bez konieczności zaangażowania środków własnych gminy bądź przy niewielkim ich wsparciu.

Powyższe przykłady potencjalnych partnerów w realizacji projektów świadczyć mogą o możliwości realizacji wielu pomysłów dotyczących w szczególności priorytetu trzeciego i czwartego strategii gminy („Podniesienie jakości życia mieszkańców”, „Promocja gminy”).

Należy jednak podkreślić, że dodatkowi partnerzy mogą uczestniczyć w realizacji strategii gminy pod warunkiem zaangażowania do jej realizacji wszystkich mieszkańców, dobrych pomysłów i przygotowania liderów do pisania dobrych projektów.

Gmina winna wspierać finansowo zaakceptowane przez siebie projekty składane przez organizacje pozarządowe, a także propagować przekazywanie 1% podatku od dochodów dla organizacji wspierających rozwój gminy.

3.3.1. Dofinansowanie rozwoju ze środków UE i programów rządowych

1. Wsparcie rozwoju wsi i rolnictwa ze środków wspólnej polityki rolnej określił rząd polski w dokumencie „**Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007 – 2013**”. Rodzaje wsparcia finansowego określono w czterech osiach. Większość dofinansowywanych działań dotyczy bezpośrednio sektora rolnego i leśnego.

W ramach Osi 1 „**Poprawa konkurencyjności sektora rolnego i leśnego**” główny nacisk położono na działania związane z modernizacją gospodarstw rolnych i przemysłu rolno – spożywczego oraz dostosowanie struktury wiekowej rolników i obszarowej gospodarstw rolnych. Część środków przeznaczono także na działania związane z poprawą jakości żywności i edukację zawodową.

W ramach Osi 2 „**Poprawa środowiska naturalnego i obszarów wiejskich**” wprowadzono instrumenty wsparcia oraz zachęty dla rolników, które będą sprzyjały zachowaniu i poprawie stanu siedlisk przyrodniczych i ostoi gatunków stanowiących dobro publiczne. Wsparcie finansowe z tej osi dotyczyć będzie promowania zrównoważonego sposobu gospodarowania, odpowiedniego użytkowania gleb, ochrony wód, kształtowania struktury krajobrazu, utrzymania cennych siedlisk użytkowanych rolniczo.

W ramach tych dwóch osi przewidziano ofertę 14 zróżnicowanych działań, z których mogą skorzystać zarówno wysokospecjalistyczne jak i tradycyjne oraz nowopowstające gospodarstwa rolne i leśne.

(wsparcie z osi 1 i 2 PROW może wspierać realizację Strategii Gminy Ustka – cel 2.3 i 3.3)

W ramach osi 3 „**Jakość życia na obszarach wiejskich i różnicowanie gospodarki wiejskiej**” przewidziano działania wspierające rozwój obszarów wiejskich przez pobudzanie działalności gospodarczej w gospodarstwach rolnych, tworzenie nowych miejsc pracy na wsi poza rolnictwem (**w strategii gminy cel 2.3**). W osi tej przewiduje się też wsparcie realizacji Planów Odnowy Miejscowości (**w strategii gminy cel 2.1 i praktycznie wszystkie cele w ramach priorytetu 3, szczególnie 3.1 i 3.5**).

Z osi 3, w ramach działania „**Podstawowe usługi dla gospodarki i ludności wiejskiej**” o pomoc ubiegać się może gmina lub jej jednostka organizacyjna na projekty dotyczące:

- a) gospodarki wodnościekowej, w szczególności zaopatrzenia w wodę, odprowadzania oczyszczania ścieków, w tym systemów kanalizacji sieciowej lub zagrodowej,
- b) tworzenia systemu zbioru, segregacji, wywozu odpadów komunalnych,
- c) wytwarzania lub dystrybucji energii ze źródeł odnawialnych w szczególności wiatru, wody, energii geotermalnej, słońca, biogazu albo biomasy (**w strategii gminy Ustki cel 1.1, 1.2**).

Oś 4 „**Leader**” - wsparcie w ramach tej osi dotyczy wybranych gmin uczestniczących dobrowolnie w programie. Celem osi jest przede wszystkim budowanie kapitału społecznego przez aktywizację mieszkańców poprzez włączenie partnerów społecznych i gospodarczych do planowania rozwoju i wdrażania lokalnych inicjatyw. W ramach tego działania realizowane będzie wsparcie dla rolników (dywersyfikacja produkcji), firm i osób fizycznych (tworzenie nowych miejsc pracy). Lokalna Grupa Działania wspierać będzie ze swojego budżetu opracowaną dla obszaru Lokalną Strategię Rozwoju (**w strategii gminy Ustki cel 2.3, 3.1 do 3.5, 4.2, 4.3**).

Szczegółowe warunki dotyczące wsparcia z poszczególnych działań zamieszczone są w rozporządzeniach MRiRW.

2. Wsparcie rozwoju rybołówstwa i obszarów przybrzeżnych ze środków Wspólnej Polityki Rybackiej.

Program operacyjny „Zrównoważony rozwój sektora rybołówstwa i nadbrzeżnych obszarów rybackich 2007 – 2013”. W programie przewidziano wsparcie finansowe w ramach 4 osi priorytetowych.

W ramach osi 1 **„Działania na rzecz adaptacji floty rybackiej”** przewidziano wsparcie finansowe na działania związane z restrukturyzacją polskiej floty bałtyckiej.

W ramach osi 2 **„Akwakultura, rybołówstwo śródlądowe i rynek rybny”** przewidziano wsparcie działań w zakresie inwestycji w gospodarstwa hodowlane, poprawę warunków pracy, higieny i jakości produktów. Przewidziano także pomoc dla zakładów przetwórstwa ryb w celu ich modernizacji, wprowadzenia nowych technologii, metod produkcji i wyposażenia w specjalistyczny sprzęt, a także dostosowania ich do wymogów ochrony środowiska. Dotacje służyć mają także grupom producentów ryb na poprawę obrotu produktami rolnymi, szkolenia oraz promocję spożycia ryb.

Główni beneficjenci osi 1 i 2 to rybacy, przetwórcy i organizacje producenckie (**w strategii gminy Ustka cele 2.3 i 4.3**).

Oś priorytetowa 3 **„Środki służące wspólnemu interesowi”** zakłada wsparcie działań związanych z organizacją sektora rybackiego, dla organizacji producenckich na działania innowacyjne, projekty pilotażowe, wymianę doświadczeń. W osi tej przewiduje się również środki finansowe na *wsparcie modernizacji portów rybackich, a także budowę miejsc wyładunku i przystani rybackich głównie wzdłuż wybrzeża morskiego.*

Beneficjentami osi 3 będą organizacje, grupy lub stowarzyszenia, przedsiębiorstwa prywatne, „ciała publiczne lub półpubliczne”.

Oś 4 **„Zrównoważony rozwój obszarów zależnych od rybołówstwa”** wspierać będzie działania zbliżone do działań programu Leader tj. wdrażanie lokalnych zintegrowanych strategii rozwoju.

Beneficjentami osi 4 będą grupy rybackie, złożone z partnerstwa publiczno – prywatnego, które opracują Lokalną Strategię Rozwoju Obszarów Rybackich i zostaną wybrane do jej realizacji.

Obszary rybackie winny spełniać następujące kryteria minimalne:

- Obszar rybacki musi być mniejszy niż NUTS III (powiaty),
- Winien być spójny pod względem geograficznym, gospodarczym i społecznym,
- Liczba ludności w obszarze winna wynosić od 10.000 do 100.000 mieszkańców (z wyłączeniem miast powyżej 100.000 mieszkańców),
- Na obszarze była historycznie prowadzona działalność w sektorze rybackim.

Ponadto musi być spełnione przynajmniej jedno z poniższych kryteriów:

- zagęszczenie ludności jest niskie,
- rybołówstwo jest ważną gałęzią gospodarki, ale podupada,
- społeczności rybackie stanowią istotny odsetek populacji.

Gmina Ustka kwalifikuje się wstępnie do otrzymania wsparcia finansowego w ramach osi 4.

(w strategii gminy Ustka cele 2.1, 2.3, 3.1, 3.5, 4.3).

Szczegółowe warunki otrzymania pomocy zostaną określone w rozporządzeniach przez Ministra Właściwego ds. Rybołówstwa.

3. Regionalny Program Operacyjny Województwa Pomorskiego 2007 – 2013.

Szczegółowe wytyczne dotyczące możliwości otrzymania wsparcia finansowego na rozwój gminy zawarte są w RPO WP, Przewodniku Beneficjenta oraz na stronach Urzędu Marszałkowskiego Województwa Pomorskiego.

W programie wsparcie finansowe udzielane będzie w ramach 9 osi priorytetowych.

1. Rozwój i innowacje w przedsiębiorstwach,
2. Społeczeństwo wiedzy,
3. Funkcje miejskie i metropolitalne,
4. Regionalny system transportowy,
5. Środowisko i energetyka przyjazna środowisku,
6. Turystyka i dziedzictwo kulturowe,
7. Ochrona zdrowia i system ratownictwa,
8. Lokalna infrastruktura podstawowa

kierunki wsparcia:

- 8.1. Lokalna infrastruktura wspierająca rozwój gospodarczy (drogi, uzbrojenie terenów inwestycyjnych, infrastruktura turystyczna i dziedzictwo kulturowe),
- 8.2. Lokalna infrastruktura ochrony środowiska

9. Lokalna infrastruktura społeczna i inicjatywy obywatelskie

kierunki wsparcia:

- 9.1 Lokalna infrastruktura edukacyjna, sportowa i kultury,
- 9.2 Lokalna infrastruktura ochrony zdrowia,
- 9.3 Lokalne inicjatywy obywatelskie.

Beneficjenci osi 8 i 9 to: samorzady gmin i ich jednostki, instytucje kultury, ZOZy działające w publicznym systemie ubezpieczeń zdrowotnych, lasy państwowe, organy administracji rządowej, organizacje pozarządowe, kościoły i związki wyznaniowe, podmioty partnerstwa publiczno – prywatnego.

Uwaga: W opisie rozszerzono informacje na temat osi 8 i 9 w ramach, których istnieje największa możliwość uzyskania wsparcia na rozwój gminy.

Istnieje również możliwość wspierania realizacji działań w gminie w ramach celów strategicznych z programów rządowych, ze środków, którymi dysponują „właściwi ministrowie” np. na: drogi lokalne, boiska sportowe, przedszkola, edukacyjne programy zajęć pozalekcyjnych, biblioteki.

4. Harmonogram wdrażania i monitorowania strategii

Za wdrażanie i monitorowanie strategii odpowiada samorząd gminy.

Poniżej w tabeli przedstawia się harmonogram wdrażania i oceny strategii.

Tabela 47. Harmonogram wdrażania i oceny strategii

Lp.	Zadania	Termin realizacji	Odpowiedzialni
1	Przedłożenie projektu Strategii Rozwoju Społeczno – Gospodarczego Gminy Ustka radnym Gminy,	XI 2008	Przewodniczący Rady Gminy
2	Debata strategiczna i zatwierdzenie Strategii na sesji Rady Gminy,	XI 2008	Rada Gminy
3	Przesłanie uchwalonej Strategii do Urzędu Marszałkowskiego Województwa Pomorskiego,	XI - XII 2008	Wójt Gminy
4	Powołanie gminnego roboczego zespołu ds. wdrażania i monitorowania strategii *,	XII 2008	Wójt Gminy
5	Przygotowanie raportów efektów wdrażania strategii,	corocznie	Wójt Gminy (gminny zespół monitorujący)
6	Ocena realizacji strategii (ewentualna aktualizacja).	pierwszy raz w 2010, później corocznie.	Rada Gminy

* W skład gminnego zespołu roboczego zajmującego się bieżącym wdrażaniem i monitorowaniem strategii wejdą pracownicy merytoryczni gminy, radni, przedstawiciele organizacji społeczno – zawodowych, organizacji pozarządowych, partnerzy.

W swojej pracy zespół kierował się będzie zasadami opracowanymi w odrębnym regulaminie.

Dla zapewnienia efektywnego wdrażania strategii poszczególne cele strategiczne przypisane zostaną do zadań merytorycznym pracownikom Urzędu Gminy. Zakres i zadania wskazanego pracownika merytorycznego odpowiedzialnego za realizację danego celu określi Wójt Gminy.

4. Monitorowanie i ocena realizacji

Monitorowanie jest procesem ciągłym i wymaga dokonywania obiektywnej oceny postępów w realizacji założonych celów. Odpowiedzialność za monitorowanie i przygotowanie określonych raportów spoczywa na Wójcie Gminy, ocenę realizacji strategii przeprowadza Rada Gminy na podstawie przedłożonego przez Wójta raportu. Coroczna ocena wdrażania strategii umożliwi efektywne zaplanowanie środków finansowych i rzeczowych na realizację projektów, a ponadto inspiruje społeczność lokalną do realizacji nowych często innowacyjnych pomysłów, które zwiększać będą efekt synergii i motywować do działania.

Podstawowym elementem monitorowania strategii winna być ocena osiągniętych wskaźników wybranych dla ustalonych projektów. Zebranie wszystkich wskaźników uzyskanych z realizacji projektów pozwoli na ocenę celów i projektów w strategii. Ocena uzyskanych wskaźników winna być uzupełniona analizami i prognozami dotyczącymi oddziaływania realizacji celów na realizację wypracowanej wizji rozwoju oraz wnioskami dotyczącymi dalszego wdrażania strategii.

W przypadkach koniecznych, wynikających najczęściej z uwarunkowań zewnętrznych niezbędne będzie przeprowadzenie aktualizacji strategii, która leży w kompetencji Rady Gminy.

Aktualizacja winna być przeprowadzana tylko w uzasadnionych przypadkach, nie częściej niż raz na kilka lat.

Przy ocenie wdrażania strategii dobrze byłoby oceniać również wszystkie programy gminne przyjęte do realizacji w gminie przez Radę Gminy.

4.1. Wskaźniki monitoringu

Do oceny realizacji celów strategicznych bardzo pomocne będą wskaźniki: produktu, rezultatu i oddziaływania. Rodzaje wskaźników produktu i rezultatu w przypadkach projektów realizowanych przy wsparciu z zewnętrznych źródeł finansowania określone są najczęściej przez instytucję zarządzającą projektem.

Do oceny efektów realizacji strategii proponuje się przyjęcie następujących wskaźników oddziaływania:

- Wzrost dochodu własnego gminy w przeliczeniu na 1/mieszkańca,
- Wzrost dochodu ogólnego gminy w przeliczeniu na 1/mieszkańca,
- Wzrost w strukturze budżetu gminy wydatków na inwestycje,
- Wysokość środków zewnętrznych pozyskanych na wdrożenie strategii przez:
  - samorząd gminy,
  - podmioty gospodarcze,
  - organizacje społeczno – zawodowe,
  - organizacje pozarządowe,
- Poprawa wskaźników wyposażenia w infrastrukturę wodociagową, kanalizacyjną, gazową,
- Poprawa wskaźników wyposażenia w infrastrukturę społeczną,
- Liczba nowych i zmodernizowanych podmiotów gospodarczych,
- Wzrost miejsc pracy,
- Liczba dzieci objętych opieką przedszkolną,
- Liczba obiektów wyposażonych w urządzenia przyjazne środowisku (termoizolacja, solary, ogrzewanie ekologiczne),
- Wzrost liczby pozyskanych inwestorów,
- Liczba nowych mieszkań socjalnych i komunalnych,
- Poprawa oferty turystycznej: programów pobytu, jakości i ilości usług,
- Wzrost liczby turystów i kuracjuszy,
- Wydłużenie sezonu turystycznego,
- Liczba wsi realizujących Programy Odnowy Miejscowości,
- Liczba mieszkańców objętych Programami Odnowy Miejscowości.

O efektach realizacji strategii zadecyduje przede wszystkim jej upowszechnienie i zmotywowanie do realizacji wszystkich mieszkańców. Pomocna tu będzie dobra bieżąca informacja o potencjalnych zewnętrznych źródłach dofinansowania, efektywność w pisaniu dobrych projektów, racjonalne wykorzystanie środków własnych.

O tempie realizacji strategii decydować też będą zagrożenia zewnętrzne, na które władze gminy nie mają większego wpływu, ale mogą je niwelować przemyślaną polityką wewnętrzną.

4.1.1. Zestawienie wskaźników i źródeł finansowania

Tabela 48. Priorytet 1. Poprawa stanu środowiska naturalnego przez poprawę infrastruktury technicznej gminy

Cel	Kierunki działań	Wskaźnik oceny		Źródła finansowania
		Wskaźnik produktu	Wskaźnik rezultatu	
1.1. Poprawa infrastruktury w zakresie gospodarki wodno – ściekowej.	– Budowa, modernizacja sieci wodociągowej, kanalizacji sanitarnej (ściekowej i zagrodowej), oczyszczalni ścieków, stacji uzdatniania wody, odwierty studni głębinowych.	– Ilość zrealizowanych projektów, – Całkowita wartość inwestycji, – Wartość środków finansowych pozyskanych na wsparcie realizacji projektów.	– Liczba gospodarstw domowych korzystających z lepszych usług, – Ilość km sieci, – m ³ odpadów, – Parametrów wody pitnej.	– Środki własne (budżet gminy, podmioty gospodarcze, mieszkańcy), – PROW 2007 – 2013, – Woj. Fundusz Ochrony Środowiska, – RPO Woj. Pomorskiego 2007 – 2013, – Inne.
1.2. Poprawa infrastruktury w celu zmniejszenia skażenia środowiska.	– Likwidacji azbestu, modernizacja systemów grzewczych: kotłownie ekologiczne, termoizolacja budynków, program solarny (baterie słoneczne), zaopatrzenie w gaz przewodowy, wytwarzanie lub dystrybucja energii ze źródeł odnawialnych.	– Ilość zrealizowanych projektów, – Całkowita wartość inwestycji, – Wartość środków finansowych pozyskanych na wsparcie realizacji projektów.	– Liczba ludności korzystającej z realizacji projektów, – Ilość (ton) zlikwidowanego azbestu, – Liczba zmodernizowanych obiektów, – Długość km sieci gazowej.	– Środki własne (budżet gminy, podmioty gospodarcze, mieszkańcy), – PROW 2007 – 2013 – Narodowy Fundusz Ochr. Środowiska, – Woj. Fundusz Ochrony Środowiska, – RPO Woj. Pomorskiego 2007 – 2013, – Inne.
1.3. Poprawa stanu infrastruktury transportowej.	– Budowa i modernizacja dróg gminnych, w tym dróg dojazdowych do pól, – Budowa i modernizacja dróg wewnętrznych (ulic), – Budowa i modernizacja mostów, wiaduktów, kładek itp.	– Ilość zrealizowanych projektów, – Całkowita wartość inwestycji, – Wartość środków finansowych pozyskanych na wsparcie	– Długość km, – Liczba nowopowstałych obiektów, – Liczba gospodarstw z ułatwionym dostępem do pól.	– Środki własne (budżet gminy, podmioty gospodarcze, mieszkańcy), – Program rządowy (Narodowy Program Budowy Dróg Lokalnych), – Fundusz Ochrony Gruntów Rolnych Województwa Pomorskiego,

	<ul style="list-style-type: none"> - Współdział w realizacji modernizacji dróg wojewódzkich i powiatowych. - Współdział w realizacji i modernizacji infrastruktury portowej. 	realizacji projektów.		<ul style="list-style-type: none"> - RPO Woj. Pomorskiego 2007 – 2013, - PO Zrównoważony rozwój sektora rybołówstwa i nadbrzeżnych obszarów rybackich 2007-2013, - Urząd Morski, - Inne.
1.4. Poprawa zaopatrzenia w energię elektryczną i sieć teleinformatyczną.	<ul style="list-style-type: none"> - Aktywizacja działań na rzecz poprawy zaopatrzenia w energię, - Aktualizacja działań na rzecz poprawy dostępu do Internetu. 	<ul style="list-style-type: none"> - Ilość zrealizowanych projektów, - Całkowita wartość inwestycji, - Wartość środków finansowych pozyskanych na wsparcie realizacji projektów. 	<ul style="list-style-type: none"> - Liczba nowych użytkowników, - Wzrost mocy KW, - Długość zmodernizowanej i nowej sieci km wartości inwestycji. 	<ul style="list-style-type: none"> - Środki własne (budżet gminy, podmioty gospodarcze, mieszkańcy), - Zakłady energetyczne, - TP S.A, - UM program Pomorska Sieć Szerokopasmowa, - Inne.

Tabela 49. Priorytet 2. Wzrost rozwoju gospodarczego w oparciu o lokalne zasoby i aktywność podmiotów gospodarczych

Cel	Kierunki działań	Wskaźnik oceny		Źródła finansowania
		Wskaźnik produktu	Wskaźnik rezultatu	
2.1. Poprawa i budowa infrastruktury turystyczno – uzdrowiskowej.	Przebudowa lub budowa i zagospodarowanie plaż, jezior, rzek, ciągów spacerowych, parkingów, miejsc biwakowych, przystani – portów morskich, tras rowerowych, małej infrastruktury turystycznej np. wieże widokowe, oznakowanie itp.	<ul style="list-style-type: none"> - Ilość zrealizowanych projektów, - Całkowita wartość inwestycji, - Wartość środków finansowych pozyskanych na wsparcie realizacji projektów. 	<ul style="list-style-type: none"> - Liczba nowych lub zmodernizowanych obiektów, długość nowych tras, długość tras oznakowanych, powierzchnia zagospodarowana na cele turystyczno – uzdrowiskowe. 	<ul style="list-style-type: none"> - Środki własne (budżet gminy, podmioty gospodarcze, mieszkańcy), - PROW 2007 – 2013 (Odnowa wsi, Leader), - RPO Woj. Pomorskiego 2007 – 2013, - PO Zrównoważony rozwój sektora rybołówstwa i nadbrzeżnych obszarów rybackich 2007 – 2013 OŚ-4 dz.

				4.1. Rozwój obszarów rybackich, – Inne.
2.2. Uzbrojenie terenów inwestycyjnych.	– Uzbrojenie działek przeznaczonych pod inwestycję (sieć wodno – kanalizacyjna, gazowa, drogi dojazdowe).	– Ilość zrealizowanych projektów, – Wartość inwestycji, – Wartość środków finansowych pozyskanych na wsparcie realizacji projektów.	– Powierzchnia terenów uzbrojonych, – Wzrost nowych podmiotów gospodarczych.	– Środki własne (budżet gminy, podmioty gospodarcze, mieszkańcy), – RPO Woj. Pomorskiego 2007 – 2013, – Inne.
2.3. Wspieranie przedsiębiorczości podmiotów gospodarczych, tworzenie nowych miejsc pracy.	– Inspirowanie powiązań kooperacyjnych, samoorganizacji przedsiębiorców i rolników, rybaków, przedsiębiorców, – Ułatwienie i motywowanie do wiedzy i informacji w zakresie pozyskiwania dodatkowych środków na rozwój, modernizację firm, – Wspieranie działań organizacji społeczno – zawodowych, branżowych w zakresie podniesienia poziomu edukacji zawodowej, – Szkolenia dla bezrobotnych, – Kreowanie przyjaznej polityki podatkowej.	– Ilość zrealizowanych projektów, – Liczba podjętych inicjatyw, – Wartość projektów, – Wartość środków finansowych pozyskanych na wsparcie realizacji projektów.	– Wzrost liczby nowych podmiotów gospodarczych, – Liczba zmodernizowanych gospodarstw, firm, – Liczba szkoleń zakończonych pozytywnym wynikiem (liczba osób przeszkolonych), – Liczba podmiotów gospodarczych objętych działaniem.	– Środki własne (budżet gminy, podmioty gospodarcze, mieszkańcy, organizacje społeczno – zawodowe), – PROW 2007 – 2013, – PO Zrównoważony rozwój sektora rybołówstwa i nadbrzeżnych obszarów rybackich 2007 – 2013, – PO Kapitał Ludzki, – RPO Woj. Pomorskiego 2007 – 2013, – Norweski Mechanizm Finansowy, – Inne.

Tabela 50. Priorytet 3. Podniesienie jakości życia mieszkańców

Cel	Kierunki działań	Wskaźnik oceny		Źródła finansowania
		Wskaźnik produktu	Wskaźnik rezultatu	
3.1. Poprawa stanu infrastruktury społecznej.	<ul style="list-style-type: none"> - Budowa mieszkań socjalnych i komunalnych, - Rewitalizacja zabytków, - Budowa, modernizacja i wyposażenie obiektów pełniących funkcje publiczne, społeczno – rekreacyjne, sportowe, historyczne (w tym świetlice, place zabaw), - Poprawa estetyki wsi, - Budowa chodników, oświetlenia. 	<ul style="list-style-type: none"> - Ilość zrealizowanych projektów, - Całkowita wartość inwestycji, - Wartość środków finansowych pozyskanych na wsparcie realizacji projektów. 	<ul style="list-style-type: none"> - Liczba wybudowanych mieszkań w m², - Liczba odnowionych obiektów, - Liczba doposażonych obiektów, - Liczba wsi realizujących zadania z zakresu poprawy estetyki wsi, - Liczba m² chodników, - Liczba nowych punktów oświetlenia. 	<ul style="list-style-type: none"> - Środki własne (budżet gminy, podmioty gospodarcze, mieszkańcy, rada parafialna), - Konserwator zabytków, - PROW 2007 – 2013, - RPO Woj. Pomorskiego 2007 – 2013 dz. 9.3, - Fundacje, - Inne.
3.2. Podniesienie poziomu edukacji dzieci i młodzieży. Kształcenie ustawiczne dorosłych.	<ul style="list-style-type: none"> - Remont i doposażenie szkół i bibliotek, - Wspieranie tworzenia przedszkoli, - Wspieranie zajęć pozalekcyjnych, - Tworzenie warunków dla kształcenia ustawicznego dorosłych. 	<ul style="list-style-type: none"> - Ilość zrealizowanych projektów, - Całkowita wartość projektów, - Wartość środków finansowych pozyskanych na wsparcie realizacji projektów 	<ul style="list-style-type: none"> - Liczba odnowionych obiektów, - Liczba doposażonych obiektów, - Liczba utworzonych przedszkoli, - Liczba dzieci korzystających z wychowania przedszkolnego, - Liczba osób korzystających z zajęć pozalekcyjnych, - Liczba osób uczestniczących w szkoleniach i kursach dla 	<ul style="list-style-type: none"> - Środki własne (budżet gminy, podmioty gospodarcze, mieszkańcy), - Fundacje, - Programy rządowe, - Ministerstwo Edukacji, - PO Kapitał Ludzki, - PROW 2007 – 2013, - RPO Woj. Pomorskiego 2007 – 2013 - Inne.

			dorosłych.	
3.3. Poprawa dostępu do opieki medycznej, ochrona zdrowia i profilaktyka zdrowotna.	<ul style="list-style-type: none"> - Poprawa bazy leczniczej, - Organizacja badań profilaktycznych, - Ułatwienie dostępu do rehabilitacji i usług specjalistycznych, - Wspieranie działań na rzecz osób niepełnosprawnych, - Przeciwdziałanie patologiom. 	<ul style="list-style-type: none"> - Ilość zrealizowanych projektów, - Całkowita wartość projektów, - Wartość środków finansowych pozyskanych na wsparcie realizacji projektów. 	<ul style="list-style-type: none"> - Poprawa wyposażenia w urządzenia specjalistyczne, - Liczba mieszkańców objętych profilaktyką zdrowotną, programami zapobiegającymi patologii, - Liczba osób niepełnosprawnych objętych opieką, - Liczba mieszkańców korzystających z nowych usług. 	<ul style="list-style-type: none"> - Środki własne (budżet gminy, podmioty gospodarcze, mieszkańcy), - PROW 2007 – 2013, - RPO Woj. Pomorskiego 2007 – 2013, - Narodowy Fundusz Ochrony Zdrowia, - PO Kapitał Ludzki, - Inne.
3.4. Poprawa stanu bezpieczeństwa publicznego.	<ul style="list-style-type: none"> - Powołanie straży gminnej, - Wspieranie działań OSP (remont, doposażenie, szkolenia), - Współpraca w zakresie poprawy stanu bezpieczeństwa przeciwpowodziowego (wały przeciwpowodziowe). 	<ul style="list-style-type: none"> - Ilość zrealizowanych projektów, - Całkowita wartość projektów, - Wartość środków finansowych pozyskanych na wsparcie realizacji projektów. 	<ul style="list-style-type: none"> - Powołanie straży gminnej, liczba utworzonych etatów, - Liczba wyremontowanych obiektów, - Doposażenie obiektów, - Zwiększenie bezpieczeństwa przeciwpowodziowego. 	<ul style="list-style-type: none"> - Środki własne (budżet gminy, podmioty gospodarcze, mieszkańcy), - RPO Woj. Pomorskiego 2007 – 2013, - PO Kapitał Ludzki, - Inne.
3.5. Aktywizacja i integracja mieszkańców.	<ul style="list-style-type: none"> - Współpraca i wsparcie działań organizacji pozarządowych, - Wsparcie działań grup nieformalnych, - Organizacja imprez integracyjnych, - Wdrażanie programów odnowy wsi. 	<ul style="list-style-type: none"> - Ilość zrealizowanych projektów, - Całkowita wartość projektów, - Wartość środków finansowych pozyskanych na wsparcie 	<ul style="list-style-type: none"> - Liczba wsi realizujących Plan Odnowy Wsi, - Liczba osób korzystających ze wsparcia, - Liczba wspieranych organizacji. 	<ul style="list-style-type: none"> - Środki własne (budżet gminy, podmioty gospodarcze, mieszkańcy), - RPO Woj. Pomorskiego 2007 – 2013, - PROW 2007 – 2013, - Fundacje,

		realizacji projektów.		<ul style="list-style-type: none"> - PO Kapitał Ludzki, - Inne.
--	--	-----------------------	--	---

Tabela 51. Priorytet 4. Promocja gminy

Cel	Kierunki działań	Wskaźnik oceny		Potencjalne źródła finansowania
		Wskaźnik produktu	Wskaźnik rezultatu	
4.1. Poprawa wizerunku Urzędu Gminy.	<ul style="list-style-type: none"> - Remont i doposażenie Urzędu Gminy, - Wdrażanie systemu zarządzania jakością ISO. 	<ul style="list-style-type: none"> - Ilość zrealizowanych projektów, - Całkowita wartość projektów, - Wartość środków finansowych pozyskanych na wsparcie realizacji projektów. 	<ul style="list-style-type: none"> - Ilość m² zmodernizowanej powierzchni, - Liczba zakupionego sprzętu, - Usprawnienie obsługi interesantów. 	<ul style="list-style-type: none"> - Środki własne (budżet gminy, podmioty gospodarcze, mieszkańcy), - Inne.
4.2. Zacieśnianie współpracy z gminami partnerskimi.	<ul style="list-style-type: none"> - Realizacja wspólnych projektów, - Pozyskiwanie nowych partnerów. 	<ul style="list-style-type: none"> - Ilość zrealizowanych projektów, - Całkowita wartość projektów, - Wartość środków finansowych pozyskanych na wsparcie realizacji projektów. 	<ul style="list-style-type: none"> - Liczba osób uczestniczących w projektach, - Liczba nowych partnerów. 	<ul style="list-style-type: none"> - Środki własne (budżet gminy, podmioty gospodarcze, mieszkańcy), - Środki partnerów, - Fundacje, - PROW 2007 – 2013, - PO Kapitał Ludzki, - Inne.
4.3. Marketing i promocja w celu poprawy wizerunku gminy w kraju i w Europie.	<ul style="list-style-type: none"> - Promocja terenów inwestycyjnych, - Promocja gospodarki, - Promocja zasobów przyrodniczo – kulturowych, 	<ul style="list-style-type: none"> - Ilość zrealizowanych projektów, - Całkowita wartość projektów, - Wartość środków finansowych pozyskanych na 	<ul style="list-style-type: none"> - Liczba pozyskanych inwestorów, - Liczba uczestnictwa na targach, wystawach, - Ilość wydanych materiałów 	<ul style="list-style-type: none"> - Środki własne (budżet gminy, podmioty gospodarcze, mieszkańcy), - PROW 2007 – 2013, - PO Zrównoważony rozwój sektora rybołówstwa i

	<ul style="list-style-type: none"> - Wydawnictwa promocyjne, - Promocja na targach, wystawach, - Wsparcie działań promocyjnych realizowanych przez inne podmioty, - Wykreowanie marki gminy, - Profesjonalna promocja w Internecie. 	<p>wsparcie realizacji projektów.</p>	<p>promocyjnych,</p> <ul style="list-style-type: none"> - Utworzenie marki gminnej, - Liczba osób odwiedzających stronę internetową. 	<p>nadbrzeżnych obszarów rybackich 2007 – 2013,</p> <ul style="list-style-type: none"> - Fundacje, - PROW 2007 – 2013, - RPO Woj. Pomorskiego 2007 – 2013, - Inne.
--	--	---------------------------------------	--	--

Załącznik nr 1. Rejestr obowiązujących planów zagospodarowania przestrzennego na terenie gminy ustka (stan na dzień 28.01.2008)

Lp.	TYTUŁ PLANU	NUMER UCHWAŁY I DATA	OGŁOSZENIE W DZ. URZ. NR I DATA
1.	MIEJSCOWY PLAN ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO - "ZESPOŁU ZABUDOWY ARMII KRAJOWEJ" W PRZEWŁOCE	V/50/96 Rady Gminy w Ustce (63KB) 30 sierpień 1996 roku (63KB)	Nr 7 poz. 37 3 marca 1997 r.
2.	ZMIANA M.P.Z.P. "ZESPOŁU ZABUDOWY ARMII KRAJOWEJ" W PRZEWŁOCE	I/7/97 Rady Gminy w Ustce 28 styczeń 1997 roku	Nr 7 poz. 38 3 marca 1997 r.
3.	ZMIANA M.P.O.Z.P. GMINY USTKA W ZAKRESIE GOSPODARKI ŚCIEKOWEJ LINII KABLOWEJ PRZESYŁOWEJ 450 KV	IV/41/97 Rady Gminy w Ustce (40KB) 7 lipiec 1997 roku (40KB)	Nr 19 poz. 117 28 lipca 1997 r.
4.	ZMIANA M.P.O.Z.P. GMINY USTKA W ZAKRESIE GOSPODARSTWA ŚCIEKOWEJ LINII KABLOWEJ PRZESYŁOWEJ 450 KV	V/44/97 Rady Gminy w Ustce (48KB) 14 lipiec 1997 roku (48KB)	Nr 19 poz. 118 28 lipca 1997 r.
5.	MIEJSCOWY PLAN OGÓLNY ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO M. DĘBINA	Nr I/4/98 z dn. 6.04.1998 r. (75KB) oraz Nr II/22/98 (75KB) z dn. 8.06.1998 r. (75KB)	Nr 17 poz. 70; 71 10 sierpnia 1998 r.
6.	MIEJSCOWY PLAN ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO ZESPOŁU ZABUDOWY MIESZKALNEJ I USŁUGOWEJ "PRZEWŁOKA III"	III/30/98 Rady Gminy w Ustce (85KB) 18 czerwiec 1998 roku (85KB)	Nr 28 poz. 194 29 grudnia 1998 r.
7.	ZMIANA M.P.Z.P. M. ROWY - Hala Widowiskowo - Sportowa	IX/73/99 Rady Gminy w Ustce (52KB) 29 grudnia 1999 roku (52KB)	DZ.U. Woj. Pomorskiego Nr 35 poz. 208 28 marca 2000 r.
8.	MIEJSCOWY PLAN ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO TERENU przeznaczonych pod zabudowę usługowo - mieszkaniową "USTKA - ZIMOWISKA"	VI/59/2000 Rady Gminy w Ustce (84KB) 17 listopada 2000 roku (84KB)	DZ.U. Woj. Pomorskiego Nr 1 poz. 6 8 stycznia 2001 r.
9.	MIEJSCOWY PLAN ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO CZĘŚCI OBSZARU WSI PRZEWŁOKA W GMINIE USTKA "PRZEWŁOKA IV"	IV/31/2000 Rady Gminy (63KB) w Ustce (63KB) 30 czerwiec 2000 roku (63KB)	DZ.U. Woj. Pomorskiego Nr 88 poz. 571 18 września 2000 r.
10.	ZMIANA M.P.O.Z.P. GMINY USTKA w obszarze obejmującym działki nr 27/17 i 27/18 położone w miejscowości	V/20/2001 Rady Gminy (42KB) w Ustce (42KB) 27 kwietnia 2001 roku (42KB)	DZ.U. Woj. Pomorskiego Nr 47 poz. 525 11 czerwca 2001 r.

	WYTOWNO		
11.	ZMIANA M.P.O.Z.P. GMINY USTKA w obszarze obejmującym działki nr: 35/1, 35/5, 35/6, 35/7 przed podziałem, a nr 35/1, 35/5, 35/6, 35/8, 35/9 po podziale, położone w miejscowości MODŁA	VIII/46/2001 Rady Gminy (53KB) w Ustce (53KB) 14 sierpnia 2001 roku (53KB)	DZ.U. Woj. Pomorskiego Nr 15 poz. 323 7 marca 2002 r.
12.	ZMIANA miejscowego planu szczegółowego zagospodarowania przestrzennego miejscowości PODDĄBIE oraz ZMIANA M.P.O.Z.P. GMINY USTKA	X/77/2001 Rady Gminy (76KB) w Ustce (76KB) 30 listopada 2001 roku (76KB)	DZ.U. Woj. Pomorskiego Nr 3 poz. 43 11 stycznia 2002 r.
13.	ZMIANA M.P.O.Z.P. miasta Ustka w obszarze obejmującym działki nr: 112/14 i 112/8 położone w miejscowości PRZEWŁOKA	X/78/2001 Rady Gminy (53KB) w Ustce (53KB) 30 listopada 2001 roku (53KB)	DZ.U. Woj. Pomorskiego Nr 11 poz. 182 14 lutego 2002 r.
14.	ZMIANA M.P.O.Z.P. dla działek nr 81, 63, 104, 87 i 89 obrębu geodezyjnego NIESTKOWO w gminie Ustka.	I/2/2002 Rady Gminy (101KB) w Ustce (101KB) 27 lutego 2002 roku (101KB)	DZ.U. Woj. Pomorskiego Nr 36 poz. 809 7 czerwca 2002 r.
16.	ZMIANA M.P.O.Z.P. GMINY USTKA obejmującego obszar działki nr 124/5 w miejscowości CHARNOWO	II/22/2002 Rady Gminy w Ustce (62KB) 26 kwietnia 2002 roku (62KB)	DZ.U. Woj. Pomorskiego Nr 44 poz. 1048 5 lipiec 2002 r.
17.	ZMIANA M.P.O.Z.P. GMINY USTKA dla działki nr 266/18 w miejscowości Wytowno.	V/40/2002 Rady Gminy w Ustce (39KB) 30 sierpnia 2002 roku (39KB)	DZ.U. Woj. Pomorskiego Nr 67 poz. 1520 8 października 2002 r.
18.	ZMIANA M.P.O.Z.P. GMINY USTKA dla obszaru działek nr 120/8 i 120/9 w miejscowości Wytowno.	V/41/2002 Rady Gminy w Ustce (56KB) 30 sierpnia 2002 roku (56KB)	DZ.U. Woj. Pomorskiego Nr 73 poz. 1614 5 listopada 2002 r.
19.	ZMIANA M.P.O.Z.P. GMINY USTKA dla obszaru działek nr 160/2, 160/3 i 161/1 w miejscowości Grabno.	V/42/2002 Rady Gminy w Ustce (54KB) 30 sierpnia 2002 roku (54KB)	DZ.U. Woj. Pomorskiego Nr 73 poz. 1615 5 listopada 2002 r.
20.	ZMIANA M.P.Z.P. GMINY USTKA dla lokalizacji Parku Wiatrowego Nr 2 w miejscowościach Moźdzanowo - Starkowo.	III/24/2002 Rady Gminy Ustka (66KB) 10 grudnia 2002 roku (66KB)	DZ.U. Woj. Pomorskiego Nr 24, poz. 259 z dn. 14.02.2003 r.
21.	ZMIANA M.P.Z.P. GMINY USTKA dla lokalizacji Parku Wiatrowego Nr 3 w miejscowości Zaleskie.	III/25/2002 Rady Gminy Ustka (69KB) 10 grudnia 2002 roku (69KB)	DZ.U. Woj. Pomorskiego Nr 24, poz. 260 z dn. 14.02.2003 r.

22.	ZMIANA M.P.Sz.Z.P. miejscowości Rowy dla obszaru działki nr 8/22L w miejscowości Rowy, gmina Ustka.	IV/30/2002 Rady Gminy Ustka (71KB) 23 grudnia 2002 roku (71KB)	DZ.U. Woj. Pomorskiego Nr 32, poz. 393 z dn. 4.03.2003 r.
23.	ZMIANA M.P.Z.P. GMINY USTKA w obszarze obejmującym działkę nr 358/2 położoną w obrębie geodezyjnym Lędowo.	III/19/2002 Rady Gminy Ustka (82KB) 10 grudnia 2002 roku (82KB)	DZ.U. Woj. Pomorskiego Nr 42, poz. 600 z dn. 21.03.2003 r.
24.	ZMIANA M.P.Z.P. GMINY USTKA w obszarze obejmującym działkę nr 33/8 w miejscowości Zaleskie, gmina Ustka.	III/20/2002 Rady Gminy Ustka (88KB) 10 grudnia 2002 roku (88KB)	DZ.U. Woj. Pomorskiego Nr 42, poz. 601 z dn. 21.03.2003 r.
26.	Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego dla terenów położonych w obrębie Wodnica	VI/42/2003 Rady Gminy Ustka (141KB) 26 lutego 2003 roku (141KB)	DZ.U. Woj. Pomorskiego Nr 76, poz. 1243 z dn. 9.06.2003 r.
27.	Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego dla działki nr 42 w obrębie Wytowno, gmina Ustka.	VII/55/2003 Rady Gminy Ustka (77KB) 30 kwietnia 2003 roku (77KB)	DZ.U. Woj. Pomorskiego Nr 92, poz. 1621 z dn. 1.08.2003 r.
28.	Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego dla działek nr 31/11, 214/1 i 284 w obrębie Wytowno oraz działka nr 34/1 w obrębie Objazda w gminie Ustka.	VII/56/2003 Rady Gminy Ustka (153KB) 30 kwietnia 2003 roku (153KB)	DZ.U. Woj. Pomorskiego Nr 92, poz. 1622 z dn. 1.08.2003 r.
29.	Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego dla działek nr 212/3, 220/1 i 220/4 w obrębie Wytowno w gminie Ustka.	VII/57/2003 Rady Gminy Ustka (70KB) 30 kwietnia 2003 roku (70KB)	DZ.U. Woj. Pomorskiego Nr 92, poz. 1623 z dn. 1.08.2003 r.
30.	Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego dla działki nr 23/3 w obrębie Objazda w gminie Ustka.	VII/66/2003 Rady Gminy Ustka (89KB) 30 kwietnia 2003 roku (89KB)	DZ.U. Woj. Pomorskiego Nr 92, poz. 1624 z dn. 1.08.2003 r.
31.	Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego dla działek nr 81, 82 i 83 w obrębie Objazda w gminie Ustka.	VIII/78/2003 Rady Gminy Ustka (60KB) 2 czerwca 2003 roku (60KB)	DZ.U. Woj. Pomorskiego Nr 85, poz. 1383 z dn. 8.07.2003 r.
32.	Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego dla terenu działek nr 111/3 i 112/3 w obrębie Lędowo gmina Ustka.	IX/90/2003 Rady Gminy Ustka (121KB) 30 czerwca 2003 roku (121KB)	DZ.U. Woj. Pomorskiego Nr 110, poz. 1987 z dn. 22.09.2003 r.
33.	ZMIANA M.P.O.Z.P. GMINY USTKA dla obszaru działek: nr 560/1, 8/24, 29, 31, 30/1,	X/91/2003 Rady Gminy Ustka 29 sierpnia 2003 roku	DZ.U. Woj. Pomorskiego Nr 145, poz. 2578

	30/2, 8/17 i 8/18 w Objeździe oraz działki nr 9 w Wytownie, w gminie Ustka		z dn. 20.11.2003 r.
34.	ZMIANA M.P.O.Z.P. GMINY USTKA dla obszaru działki nr 185/4 położonej w obrębie Grabno, w gminie Ustka	X/93/2003 Rady Gminy Ustka (67KB) 29 sierpnia 2003 roku (67KB)	DZ.U. Woj. Pomorskiego Nr 145, poz. 2579 z dn. 20.11.2003 r.
35.	ZMIANA miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miejscowości Dębina. (dot. dz. 80/16)	X/94/2003 Rady Gminy Ustka (61KB) 29 sierpnia 2003 roku (61KB)	DZ.U. Woj. Pomorskiego Nr 136, poz. 2418 z dn. 05.11.2003 r.
36.	ZMIANA M.P.O.Z.P. GMINY USTKA dla obszaru działki nr 401/5 w miejscowości Zaleskie gmina Ustka	X/95/2003 Rady Gminy Ustka (72KB) 29 sierpnia 2003 roku (72KB)	DZ.U. Woj. Pomorskiego Nr 145, poz. 2580 z dn. 20.11.2003 r.
37.	Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego dla części miejscowości Rowy w gminie Ustka	XII/105/2003 Rady Gminy Ustka (328KB) 10 października 2003 roku (328KB)	DZ.U. Woj. Pomorskiego Nr 2., poz. 2 z dn. 07.01.2004 r.
38.	ZMIANA miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części obszaru wsi Przewłoka w gminie Ustka. Jednostka przestrzenna Nr 1	XII/106/2003 Rady Gminy Ustka (74KB) 10 października 2003 roku (74KB)	DZ.U. Woj. Pomorskiego Nr 145, poz. 2581 z dn. 20.11.2003 r.
39.	Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego dla części miejscowości Dębina, gmina Ustka	XII/107/2003 Rady Gminy Ustka (291KB) 10 października 2003 roku (291KB)	DZ.U. Woj. Pomorskiego Nr 145, poz. 2582 z dn. 20.11.2003 r.
40.	ZMIANA miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego gminy Ustka dla obszaru działek nr 35/1, 35/3, 36 i 37 w obrębie geodezyjnym Gąbino gmina Ustka	XII/108/2003 Rady Gminy Ustka (90KB) 10 października 2003 roku (90KB)	DZ.U. Woj. Pomorskiego Nr 2, poz. 3 z dn. 07.01.2004 r.
41.	Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego działki nr 7 w Gąbinie gmina Ustka	XII/109/2003 Rady Gminy Ustka 10 października 2003 roku	DZ.U. Woj. Pomorskiego Nr 2, poz. 4 z dn. 07.01.2004 r.
42.	Zmiana miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego gminy Ustka dla obszaru działek nr 9, 10/1, 11/2 i 12/1 w obrębie geodezyjnym Objazda w gminie Ustka	XII/110/2003 Rady Gminy Ustka (92KB) 10 października 2003 roku (92KB)	DZ.U. Woj. Pomorskiego Nr 2, poz. 5 z dn. 07.01.2004 r.
43.	Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego działek nr 247, 249 i 251/2położonych w obrębie geodezyjnym Rowy w gminie Ustka	XVI/159/2004 Rady Gminy Ustka (119KB) z dnia 30 kwiecień 2004 roku (119KB)	Dz. U. Woj. Pomorskiego Nr 80 poz. 1487 z dnia 02.07.2004 r.

44.	Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego dla części miejscowości Grabno i miejscowości Zimowiska w gminie Ustka	XVII/ 178/2004 Rady Gminy Ustka (89KB) z dnia 4 czerwca 2004 roku (89KB)	Dz. U. Woj. Pomorskiego Nr 105 poz. 1863 z 30.08.2004 r.
45.	Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego dla obszaru części działki nr 429/6 w obrębie geodezyjnym Przewłoka w gminie Ustka	XVII/180/2004 Rady Gminy Ustka (138KB) z dnia 4 czerwca 2004 roku (138KB)	Dz. U. Woj. Pomorskiego Nr 105 poz. 1865 z dnia 30.08.2004 r.
46.	Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego dla części miejscowości Wodnica w gminie Ustka	XVII/179/2004 Rady Gminy Ustka (160KB) z dnia 4 czerwca 2004 roku (160KB)	Dz. U. Woj. Pomorskiego Nr 105 poz. 1864 z dnia 30.08.2004 r.
47.	Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego dla części miejscowości Rowy w gminie Ustka	XVII/177/2004 Rady Gminy Ustka (162KB) z dnia 4 czerwca 2004 roku (162KB)	Dz. U. Woj. Pomorskiego Nr 105 poz. 1862 z dnia 30.08.2004 r.
48.	Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego dla terenu działek nr 135, 137/1, 137/2, 137/3, 137/4, 137/5, 137/6, 137/7, 137/8, 137/9, 137/10, 137/11, 137/12, 137/13, 137/13, 137/14, 137/15, 137/16, 137/17, 138/18, 137/19, 137/20, 137/21 i 141/1, 141/2, 141/3, 141/4, 141/5, 141/6, 141/7, 141/8, 141/9, 141/10, 141/11, 141/12, 141/13, 141/14, 141/15, 141/16, 141/17, 141/18, 141/19, 141/20, 141/21 położonych w obrębie geodezyjnym Machowinko w gminie Ustka	XVII/181/2004 Rady Gminy Ustka (72KB) z dnia 04 czerwca 2004 roku (72KB)	Dz. U. Woj. Pomorskiego Nr 105 poz. 1866 z dnia 30.08.2004 r.
49.	Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego dla części miejscowości Poddąbie w gminie Ustka		DZ.U. Woj. Pomorskiego Nr 143, poz. 2531 z dn. 29.11.2004 r.
50.	Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego dla terenu działek nr 27 i 18/11 w obrębie geodezyjnym Niestkowo w gminie Ustka	XXVI/295/2005 Rady Gminy Ustka 17 czerwca 2005 roku	DZ.U. Woj. Pomorskiego Nr 111, poz. 2242 z dn. 16.11.2005 r.
51.	Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego dla terenu działek nr 132/20 i 132/17 w	XXVI/294/2005 Rady Gminy Ustka z dnia 17 czerwca 2005 roku	Dz. U. Woj. Pomorskiego Nr 127 poz. 2617 z dnia 02.12.2005 r.

	obręb geodezyjnym Lędowo w gminie Ustka		
52.	Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego dla terenu działki nr 103 w obręb geodezyjnym Pęplino w gminie Ustka	XXX/307/2005 Rady Gminy Ustka z dnia 29 listopada 2005 roku	Dz. U. Woj. Pomorskiego Nr 22 poz. 432 z dnia 27.02.2006 r.
53.	Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego dla części działek nr 15/2 i 16/2 w obręb geodezyjnym Machowino w gminie Ustka	XXX/306/2005 Rady Gminy Ustka z dnia 29 listopada 2005 roku	Dz. U. Woj. Pomorskiego Nr 22 poz. 431 z dnia 27.02.2006 r.
54.	Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego dla terenu działek nr 146/1, 149, 150/1, 150/2, 218/1, 218/2, 218/3, 218/4, 218/5, 218/6, 218/7, 218/8, 218/9, 218/10, 218/11, 218/12, 218/13, 218/14, 218/15, 218/16, 219, 220/2, 220/3, 220/4, 220/5, 220/6, 220/7, 220/8, 220/9 i 221/1 w obręb geodezyjnym Grabno w gminie Ustka	XXXVII/372/2006 Rady Gminy Ustka z dnia 20 sierpnia 2006 roku	Dz. U. Woj. Pomorskiego Nr 20 poz. 482 z dnia 30.01.2007 r.
55.	Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego dla części terenów obejmujących działki nr 165, 166, 167, 168, 169, 170, 171, 172, 173, 174, 175, 176/1 i 176/2 położone w obręb geodezyjnym Dębina w gminie Ustka	XXXVII/374/2006 Rady Gminy Ustka z dnia 29 sierpnia 2006 roku	Dz. U. Woj. Pomorskiego Nr 40 poz. 572 z dnia 14.02. 2007 r.
56.	Zmiana Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego terenu przeznaczonego pod zabudowę usługowo - mieszkaniową „Ustka - Zimowiska” na obszarze działek nr 449 i 450 położonych w miejscowości Zimowiska obręb geodezyjny Grabno w gminie Ustka	XXXVII/373/2006 Rady Gminy Ustka z dnia 29 sierpnia 2006 roku	Dz. U. Woj. Pomorskiego Nr 40 poz. 571 z dnia 14.02. 2007 r.
57.	Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego dla lokalizacji Parku Wiatrowego Nr 2 w miejscowościach Możdżanowo - Starkowo w gminie Ustka	XXXVIII/385/2006 Rady Gminy Ustka z dnia 29 września 2006 roku	Dz. U. Woj. Pomorskiego Nr 49 poz. 729 z dnia 23.02. 2007 r.
	Miejscowy Plan	XXXVIII/384/2006 Rady Gminy Ustka z	Dz. U. Woj.

58.	Zagospodarowania Przemysłowego dla części terenów położonych w okolicy miejscowości Duninowo, Pęplino w gminie Ustka	dnia 29 września 2006 roku	Pomorskiego Nr 49 poz. 728 z dnia 23.02.2007 r.
59.	Miejscowy Plan Zagospodarowania Przemysłowego dla lokalizacji Parku Wiatrowego Nr 3 w miejscowości Zaleskie w gminie Ustka	XXXIX/392/2006 Rady Gminy Ustka z dnia 20 października 2006 r.	Dz. U. Woj. Pomorskiego Nr 49 poz. 730 z dnia 23.02.2007 r.
60.	Miejscowy plan zagospodarowania przemysłowego dla terenu działki nr 103 w obrębie geodezyjnym Dębina w gminie Ustka	IX/78/2007 Rady Gminy Ustka z dnia 24 sierpnia 2007 r.	Dz. U. Woj. Pomorskiego Nr 6 poz. 15 z dnia 28.01.2008 r.

Wykaz tabel umieszczonych w raporcie o stanie gminy

Tabela 1. Struktura wykorzystania gruntów w gminie Ustka*	9
Tabela 2. Ludność gminy Ustka według stanu na 31 grudnia dla lat: 2000-2006.....	10
Tabela 3. Gęstość zaludnienia gminy Ustka na tle powiatu i gmin porównawczych według stanu na 31.12.2006 r.	10
Tabela 4. Ludność z podziałem na kobiety i mężczyzn (stan na 31.12.2006 r.)	11
Tabela 5. Ludność gminy Ustka wg sołectw	11
Tabela 6. Zameldowania na pobyt stały w gminie według kierunków, z których przybyła ludność	12
Tabela 7. Wymeldowania z gminy w latach 2000 – 2006:	12
Tabela 8. Saldo migracji w gminie Ustka na tle gmin porównawczych za lata 2000 – 2006.....	13
Tabela 9. Urodzenia żywe	13
Tabela 10. Zgony na terenie gminy Ustka w latach 2000 – 2006	13
Tabela 11. Ludność w wieku przedprodukcyjnym, produkcyjnym i poprodukcyjnym w gminie Ustka ..	14
Tabela 12. (1) Udział ludności w wieku przedprodukcyjnym do ludności ogółem (w %)	14
Tabela 13. (2) Udział ludności w wieku produkcyjnym do ludności ogółem (w%)	15
Tabela 14. (3) Udział ludności w wieku poprodukcyjnym do ludności ogółem (w%).....	15
Tabela 15. Wskaźnik obciążenia demograficznego (1).....	16
Tabela 16. Wskaźnik obciążenia demograficznego (2).....	16
Tabela 17. Wskaźnik obciążenia demograficznego (3).....	16
Tabela 18. Dodatkowe wskaźniki obrazujące potencjał demograficzny gminy	17
Tabela 19. Wielkość sieci rozdzielczej wodociągowej na 100 km ²	22
Tabela 20. Wielkość sieci rozdzielczej kanalizacyjnej na 100 km ² dla gminy Ustka i gmin ościennych	23
Tabela 21. Podmioty gospodarcze zarejestrowane w rejestrze Regon	25
Tabela 22. Liczba podmiotów gospodarczych na 1.000 mieszkańców	26
Tabela 23. Podział podmiotów gospodarczych wg sekcji PKD w roku 2000 i 2006 w gminie Ustka	26
Tabela 24. Struktura gospodarstw o powierzchni powyżej 1 ha prowadzonych przez osoby fizyczne, stan na 02.01.2008 r.	28
Tabela 25. Struktura gospodarstw o powierzchni powyżej 1 ha prowadzonych przez osoby prawne, stan na 02.01.2008 r.	28
Tabela 26. Powierzchnia gruntów leśnych	29
Tabela 27. Turystyczne obiekty zbiorowego zakwaterowania za rok lata 2004 - 2006	30
Tabela 28. Dynamika zmian na rynku pracy w gminie Ustka w latach 2000 -2006	32
Tabela 29. Zmiany w liczbie bezrobotnych w gminie Ustka w latach 2000 -2006.....	32
Tabela 30. Bezrobotni w gminie Ustka wg grup wiekowych	33
Tabela 31. Stopa bezrobocia dla gminy Ustka.....	33
Tabela 32. Powierzchnia mieszkań w gminie Ustka i gminach porównawczych w roku 2002 i 2006 ...	34
Tabela 33. Wyposażenie mieszkań w instalacje w % ogółu mieszkań w 2006 roku	34
Tabela 34. Liczba budynków oddanych do użytkowania łącznie w latach 2004 – 2006	35
Tabela 35. Wydatki z budżetu gminy Ustka na gospodarkę mieszkaniową (w zł/1 mieszkańca).....	35
Tabela 36. Liczba i kwota wypłaconych dodatków mieszkaniowych.....	36
Tabela 37. Liczba uczniów i absolwentów w szkołach gminy Ustka (w osobach)	36
Tabela 38. Wydatki na oświatę i wychowanie w przeliczeniu na 1 mieszkańca	37
Tabela 39. Wydatki ogółem na ochronę zdrowia na 1 mieszkańca (w zł).....	38
Tabela 40. Wydatki ogółem na pomoc społeczną na 1 mieszkańca w latach 2004-2006	40
Tabela 41. Wydatki na 1 mieszkańca na przeciwdziałanie alkoholizmowi (w zł).....	41
Tabela 42. Struktura wydatków budżetu gminy Ustka na kulturę i ochronę dziedzictwa narodowego	42
Tabela 43. Wydatki na kulturę i ochronę dziedzictwa narodowego na 1 mieszkańca (w zł)	42
Tabela 44. Wskaźniki dotyczące bibliotek w roku 2006.....	43
Tabela 45. Wydatki ogółem na kulturę fizyczną i sport na 1 mieszkańca (w zł).....	44
Tabela 46. Analiza SWOT	60
Tabela 47. Harmonogram wdrażania i oceny strategii	79
Tabela 48. Priorytet 1. Poprawa stanu środowiska naturalnego przez poprawę infrastruktury technicznej gminy	81
Tabela 49. Priorytet 2. Wzrost rozwoju gospodarczego w oparciu o lokalne zasoby i aktywność podmiotów gospodarczych	82
Tabela 50. Priorytet 3. Podniesienie jakości życia mieszkańców	84
Tabela 51. Priorytet 4. Promocja gminy	86